Іменем Української Народньої Республіки затверджуємо: Голова Директорії В. Винниченко. Члени: Андрієвський, А. Макаренко. Петлюра. ЧленСекретарь: Ф. Швець. 24 січня 1919 року. Київ. Посвідчив: В. об. Державного Секретаря М. Корчинський.

Ухвалений Радою Народніх Міністрів

ЗАКОН

про регістрацію і в разі потреби реквізіцію ріжного рода геодезичних інструментів.

1. Для забезпечення землемірів при переведенню аграрної реформи інструментами надати Міністрові Земельних Справ право регіструвати і в разі потреби реквізувати ріжного рода геодезичні інстр[illegible]нти.

2. Всі без виїмки урядові, громадські, приватні установи, а також приватні особи, в тому числі і контори маєтків, магазини для продажу в роздріб і гуртом, рисовні (чертежні) при урядових установах і приватних землемірні, ріжного рода землемірні, таксаційні й лісові бюра, навчові і учебні установи і взагалі всі орган[illegible]ції і особи, які мають геодезичні інструменти (теодоліти, нівеліри, астролябії, кипрегелі, мензули, еккери, лекціоги планіметри, аритмометри та ин.), повинні протягом двох тижнів з дня оголошення цього закону подати в губерські землемірно-технічні відділи (бувші Губерські Чертіжні) точні відомости про число геодезичних інструментів, які в них маються, їх стан і здатність до вжитку, зазначивши фірму й фабричний нумер інструментів.

3. Згадані в ст. 2 відомости подаються в двох примірниках, з яких один остається в Землемірно-Технічному Відділі, а другий повертається власникові з написом про те, що його інструменти взято на учот.

4. З того часу, як інструменти взято буде на учот, ріжного рода передачі їх в инші руки, або одніею установою другій дозволяється тільки з умовою негайного про те повідомлення Губерських Землемірно-Технічних Відділів.

5. Особи, що сховають згадані вище інструменти, а також подадуть нарочито неправдиві про них відомости, підлягають штрафу в розмірі подвійної покупної вартости цих інструментів, а належні їм інструменти конфіскуються.

6. Безпосередній догляд за виконанням цього закону покладається на Землемірно-Технічні Відділи з наданням їм права провадити розслідування, перевірку поданих відомостей, а рівно притягати винних до суду.

В належних випадках Управляючі Землемірно-Технічних Відділів входять в зносини з місцевими представниками влади, котрі повинні подавати їм відповідну й негайну поміч.

7. Всі місцеві періодичні видання повинні надрукувати цей закон негайно після його проголошення три рази. А ті, що не надрукують підлягають штрафові Судовим порядком в розмірі не більш од 10000 карбованців.

8. Закон цей перевести в життя по телеграфу.

Голова Ради Народніх Міністрів С. Остапенко.

Народній Міністр Земельних Справ

М. Шаповал.

Видання Інформаційно-Видавничого Виділу М. З. С. Друкарня Міністерства Земельних Справ.

П О Я С Н Е Н Н Я

про ПРОЕКТУ УНІФОРМИ ДЛЯ ВІЙСЬКОВИХ ЧИНІВ ПРИ ПАРТИЗАНО-ПОВСТАН.ШТАБІ.

1. Рояовий має одну зірку по тіпу малюнку „А"
2. Молодший чотовий дві зірки по тіпу .... "
3. Старший чотови три зірки по тіпу ..... "
4. Вунчужний одну зірку по тіпу.....„Б"
5. Підхорунжий дві шитих гілочки по тіпу..„В"
6. Хорунжий дві шитих гілочки і одну зірочку по малюнку.....„Ґ"
7. Поручник дві гілочки і дві зірочки по малюнку.....„Г"
8. Сотник дві гілочки і три зірки по малюнку.....„Г"
9. Підполковник чотирі гілочки і дві булави по малюнку.....„Д"
10. Полковник чотирі гілочки,дві зірки і дві булави ао малюнку.....„Е"
11. Генерал-Хорунжий дві гілочки,дві зірки один герб по малюнку.....„Ж"
12. Генерал-Поручник, дві гілочки,три зірки при чому третя над гербом,один герб,по типу малюнку .....„ж"
13. Генера-Полко вник чотирі гілочки,одві з низу,дві з верху перевернуті і один герб по середині. Гілочки й герб по типу малюнка.....„з"

Схематична карта

Шосе

на Правобережній Україні

51°

подібка 1 : 1,500.000

Сарни
Іскоростъ
Ковель
Звягіль
Коростъ
Здолбунове
Броди
Житомир.
Бердичів.
Фражестів
Київ.
Козелець
р. Десна
р. Ірпень
Казатин
Ст.-Костянтинів.
Тарнопіль
Волочиськ
Проскурів
Русановуі
Деражня
Вінниця
Ямполинуі
Гусятин.
Чортків.
Жмеринка
Гнівань
Тиврів
Бар
Умань
Дунаївуі
Н.-Ушиця
Котюжани
Скала
Кам'янець П.
Могилів
Балта
Р у м у н і я

Р. Дністер

49°
48°
47°
46°
45°
44°

Протяг шляхів

V Проскурівської дільниці
217в 194с
Вузькоколійка до Русановуі 29в.

VI Кам'янецької дільниці
283в -

Коростень - Київського шосе
≈ 220в -

Житомир - Бердичевського
60в -

Всього ≈ 780в.

Дир. Держ. Відділу Дор. Госп.
Інж. І. Шокін

4

ВИДАВНИЦТВО

„УКРАЇНСЬКА АВТОКЕФАЛЬНА ЦЕРКВА"
ПІД РЕДАКЦІЄЮ ПРОФ. І. ОГІЄНКА
ВИПУСКАЄ ТАКІ КНИЖКИ:

---

1. Прохання до Патріярха Царгородського благословити Автокефальну Українську Церкву. 1921 р. 14 ст. Ціна 10 м. п.

2. Проф. І. ОГІЄНКО. Українська мова як мова богослужбова.

3. Проф. І. ОГІЄНКО. Українська вимова церковно-слов'янського богослужбового тексту. Правила і зразки вимови. 1921 р. 20 ст. Ціна 25 м. п.

4. Закони Української Народньої Республіки про Українську Автокефальну Церкву.

5. Проф. І. ОГІЄНКО. Український православний молитовник. 1921 р. 64 ст. 30 м. п.

6. Проф. І. ОГІЄНКО. Як Москва взяла під свою владу вільну Церкву Українську. 1921 р. 20 ст. Ціна 25 м.

7. Проф. І. ОГІЄНКО. Як Москва знищила волю друку Київо-Печерської Лаври.

8. Проф. І. ОГІЄНКО. Українська Автокефальна Церква, її завдання і організація.

9. Проф. І. ОГІЄНКО. Церковне життя в Європі за останні роки.

10. Літургія св. Іоанна Золотоустого, переклав з грецької на українську мову Проф. І. ОГІЄНКО.

11. Проф. І. ОГІЄНКО. Світовий рух за утворення живої народньої національної церкви. 1921 р. 52 ст. 40 м. п.

12. Проф. І. ОГІЄНКО. Церковні братства і їх історія.

13. Проф. І. ОГІЄНКО. Українські церковні братства, їх організація і завдання.

14. Проф. І. ОГІЄНКО. Церковний рух на Вкраїні.

15. Проф. В. БІДНОВ. Церковна справа на Вкраїні. 1921 р. 48 ст. 40 м. п.

16. Прив.-доц. І. ПЕЛЕНСЬКИЙ. Український церковний стиль.

17. Проф. І. ОГІЄНКО. Сербська церква і її змагання до одновлення (тимчасово див. № 11 ст. 7—18).

18. Проф. І. ОГІЄНКО. Нова чесько-словацька церква і її наука (тимчасово див. № 11 ст. 22—41).

19. Текст поминання влади Української Народньої Республіки. 1921 р. 4 ст. Ціна 5 м. п.

20. Проф. І. ОГІЄНКО. Українські шкільні молитви. 1921 р. 4 ст. Ціна 5 марок.

21. В. ГИНЕНКО-САВІЙСЬКИЙ. Сучасне правне становище Української церкви.

22. Проф. ОГІЄНКО. Як цариця Катерина обмосковлювала Церкву Українеьку.

23. Проф. І. ОГІЄНКО. Давні переклади Письма святого на українську мову.

25. Проф. І. ОГІЄНКО. Як на Москві перехрещували українців.

26. Проф. І. ОГІЄНКО. Як на Москві палили церковні українські книжки.

27. Зразки українського церковного діловодства.

28. Проф. І. ОГІЄНКО. Братське посланіє церковним діячам Чехії і Сербії про Українську Автокефальну Церкву.

29. Грамоти Царгородського Вселенського Патріярха до Українського Народу.

30. Проф. В. БІДНОВ. Коротка історія Української церкви.

31. Молитва за Отчизну про перемогу над ворогом, запосівшим Рідну Землю. 1921 р. Ціна 5 марок.

32. Церковні часи, з грецької на українську мову переклав Проф. І. ОГІЄНКО.

33. Церковні співи на св. Літургії, на українську мову переклав Проф. І. ОГІЄНКО.

34. Ранішня і вечірня служба, з грецької на українську мову переклав проф. І. ОГІЄНКО.

35. Чин вечірні, повечір'я і північної служби; з грецької на українську мову переклав проф. І. ОГІЄНКО.

36. Меморандум Чехословацької Церкви до Сербського Архієрейського Собору, з чеського переклав Проф. І. ОГІЄНКО.

37. Прив.-доц. о. П. ТАБИНСЬКИЙ. Автокефалія української церкви.

38. Прив.-доц. о. П. ТАБИНСЬКИЙ. Українська мова в службі Божій і в Богословії.

39. Синодик славних лицарів, що в боротьбі за волю України життя своє поклали на вівтар отчизни. 1921 р. 4 ст. 5 м. п.

Праця в видавництві „Українська Автокефальна Церква" безплатна. Всі кошти від продажу книжок цілком поступають на збільшення фонду Видавництва.

Adres: Polen,
Tarnow, h. „Bristol"
prof. Ohijenko

№ 1.

Листування.

Ekspozytura Oddziału II.
SZTABU
OSTERUNK

592-

Місце поштою 28/IX 1921 р.

До

Начальника Бічного Керування
Парт.-Ковел. Штабу.

Рапорт.

Доношу, що є можливість, коли це потрібно, улаштувати нашого агента, що працював в м. Корці на місцевій цукроварні.

28/IX одержано відомість від адміністрації цукроварні через керівника пошуків №2 в Корцю, що можемо там улаштувати до 300 чоловік, тільки як можемо скорше.

Прошу розпорядження для мене по цій справі.

Галовко сот.
Керівник Розвідчої Групи

8

Начальник Заг. Від-
Цивільн. Кер-ня.
2. 32.

М. П. 1. X. 921.

Начальникові Цивільного
Керування.

Рапорт.

Доношу, що справа Загального Від.
я передав п. Лупенко-Лозовському;
сьогодня відбуваю до м. Маріуполя.
Додаткові протоколи.

Хорунж. Масанов

До [illegible]

[illegible] 7-21

9

Протокол

передачі справ Загального відділу Ц.К.

1921 року жовтня 1-го дня я пор. Масалівський здав, а п. Куценко-Котовський прийняв слідуючі справи Загального відділу:

Папки №№ 1,- Листування на 100 листах
2 - Накази П.П. Штабу на
3 - Відписи
4 - Накази Повст. військ по пос..
5. - Обіжники
6. - Положення про Ц.К
7. - Інструкції
8. - Доклади Гол. От.
10 - Реферати. Нау. Мент.

Реєстр вхідних і вихідних паперів Розносна книга

Здав: Хорунжий Масалівський

Прийняв: [підпис]

10

Telegram

16 4081 №

Przewód №

!= lwow hotel europejski
dobrotworskej 39=

Przyjęto dn. 29/ 192
godz. min.
z
podpis

Urząd

Uwagi służbowe:

z fp cirnautzi 3243.-9-29/9-17/20= słów dn. / godz. min.

iurczyk viza nepolokouce != iwasiuk ="

Zarząd Telegrafów nie przyjmuje odpowiedzialności za straty, wynikłe z późnego przesłania lub doręczenia telegramów.

M. P. i T. 1010. (IX.920) 4.000.000.

11

Іст 82

4-X-1924

Уповноваження.

Предявник цього, Полковник доручені мені групи Гаєвський Уповноважується мною до заключення умови з різними підприємствами та Лісогосподарчими установами в районі Сарни що до найму на роботу старшин та козаків доручені мені групи Інтернованої Армії У.Н.Р.

Що я такую власноручним підписом Полковника Гаєвського свідчу

Підпис. - - - - - / - - -

Генерал Хорунжий

Нач. Штаб. пол. Добротворський

Гриненко.

Дополнительный Тіорецкій

Добровольскій Бонбуревичъ Комендантъ Грожака

Лідеръ

Гаршинъ Гаршинъ

Гаршинъ Гаршинъ Гаршинъ

Гаршинъ

Гаршинъ

Арк: 100 12

Ekspozytura Oddziału II.
SZTABU GENERALNEGO
we LWOWIE,
POSTERUNEK OFENZYWNY Nr. 4
L. dz. 47/В.

Місце постою, дня 29.IX.1921

S.-E.

Помічникові Начальника П.Г.Ш.
по Цівільному керуванню.

Рапорт

Доношу, що надіслана агітаційна література:
Наказ ч. 3 - 685 екз.
Відозва до селян-хліборобів - 800 екз.
Відозва до робітників - 850 екз.
Закон. над. вітчиз - 1212 екз.
Товарищи-красноарм - 200 екз.
товарищи рабочие - 140 екз.
будь на поготові чекай - 600 екз.
Моя исповедь 400 екз.
відправлена на Україну в районі Підпункта №11 - в напрямок Проскурова і Сольянівець в середніх числах б. місяця.
Підстава: донесення підпункта

Kierownik posterunku

Керовник праці

1254/3. 30/IX 1921.

Начальникові Партизанського Повстанського Штабу

Прошу надіслати до штабу дорученої мені групи старшину Огородника, який мешкає в Тарнові вул. Urbana №4
Згадуваний пан Огородник є старшина Запорізької дивізії і довір'я свого начальника має –

Ком груп Шевченко
Ст. Хорунж.

м. Львів
1=349 15/IV 1941 р

14

Ekspozytura Oddziału II.
SZTABU GENERALNEGO
we LWOWIE,
POSTERUNEK OFENZYWNY Nr. 4.
L. dz. 75/B

Місце постою. Дня 19.IX.1921

Помішнику Начальника Г-Г. Штаба
по Цивільному керуванню

S.E

Рапорт

Доношу, що надіслана Вашим распорядженням агітаційна література

1. „Товариші-красноармейці" 394 екз
2. „Всім, всім, всім" 837 екз

відправлена на Україну і фактично перешла кордон 12.IX.921 при допомозі закордонних наших пунктів

Керовник праці
[signature]
сотник

[signature]
Kierownik posterunku

Wpłynęło dnia 20.IX.1921
L. 1110/3

[illegible]

15

Директор
Департаменту Пол.
Інформації.
„26" Вересня 1921 р.
Ч. 970
м. Тарнів.

Таємно.

До
Партизано-Повстан-
чеського Штабу
Військ У.Н.Р.

При цьому маю за честь, пода-
ти до відома, що пред'явник цього
п. Маміка Трохим, відправляєть-
ся по дорученню Мін. Внутр. Справ
по службовим справам до м. Підволо-
чиськ.

Прошу прохаю іти батькові Ма-
міці при виконанню даного йому до-
ручення в разі потреби з помоччю
на зустріч. Про своє доручення
п. Маміка доложе усно.
Командіровка п. Маміки важна
до кінця Листопада 1921 р.

В.о. Директор Д-ту

Іваненко

Ч. 267 У.Р. 27/IX 21

Організ. Врангель
Капіт. Волуєський

має пункти по кордону
Збруча

До Підволочиська

16

Дякую

Шановний Пане Добродію!

Ласкаво прошу пана Постовика, як найскорше видати документи доброді Лампі, урядовцеві Міністерства Внутрішних Справ, відрядженому до Підволочиска з дуже поважними завданнями. Надіюсь на Вашу допомогу. З щирою до Вас пошаною

Є. [illegible]

26/IX 1921 р.

НАЧАЛЬНИК
ЦИВІЛЬНОГО КЕРУВАННЯ

П.-П.Ш т а б а
при Головній Команді Військ
У.Н.Р.

"27" вересня 1921 року

Ч. 776

м.Постою.

Начальнику Штабу

РАПОРТ.

За останні часи на Великій Україні комуністичною владою відкрита низка Українських Повстанчих організацій /Київ, Умань, Звенигородка, Канів/.

Навіть по свідоцтвах більшовицьких газет в цих організаціях брали участь не тільки мирне населення, а й більшовицькі військові частини, серед яких така надійна як Київська школа красних командірів.

Більшовики жорстоко розправились з "контрреволюцією і в Київі було розстріляно до тисячі чоловік, а для широкого відома оголосили розстріляних тільки 39 главарів і серед них відомого Українського поета ЧУПРИНКУ.

Такі факти в історії боротьби Українського народу не можуть пройти безслідно в нашим акціях перед культурним Світом і тими державами, які мало цікавляться долею Українського народу.

Мотивами для закордонної акції можуть бути слідуючі факти:

I/Український нарід в своїй боротьбі має провід в ліпших синах української інтеліґенції,

2/ Разом з Українським народом в антибільшовицькій боротьбі приймає участь і совнательний елемент червоної армії.

3/ Коли зістали відкриті організації в 4-х містах, то цілком зрозуміло, що вони можуть матися і в решті містах Великої України і коли відкриття 4-х організацій дає тисячу жертв, то нема гарантії, що завдяки великим скупченням червоних військ на Україні - остання не стане тереном нечуваного терору і не понесе жертв в сотні тисяч ліпших людей.

4/ Систематичне винищування Української інтелігенції а в останні часи таких культурних сил як письменники, професори та других.

Коли нарід Український веде страшну боротьбу там на місцях, і тратить своїх ліпших людей, то в нього есть віра й переконання, то про Його змагання знає Світ і коли не помогає Йому, то хоть співчуває.

Наскільки поінформований Світ про нормірні змагання Українського народу скинути з себе більшовицьке іго незнаю і думаю, що це робиться, але останні події на Україні повинні влити нову струю в нашій закордонній акції.

Доповідаючи про це, прошу ВАШИХ заходів.-

П і д п о л к о в н и к /// Добротворський

18

Референтура
М. Ш.
Відділ Трансп.
„06" Вер. 1921р.
№ 064

Ч. Я.
Ш. 7-60 17/IX

Начальнику Цивіл.
Керування.

Згідно усного розпорядження Начальника Штабу цього числа виїхав в Тарнові по справам.

Начальник Транспортного
Відділу Інженер
[signature]

Референтура
М. М.
Відділ трансп.
„16" Вер. 1921 р.
№ 65

Ц.К.
Н.л. 61.
19/IX

Нач. Цив. Кер.

Рапорт М. Тарасенка про виїзд в Тарнів приостановити.

Нач. Тр. Від.

[signature]

19 16/IX 21 р.

№ 66.

Начальнику Цівільної
Керуючим через Нач. Тр. Ст.

Прошу дозволу виїхати в
Тарнів.

М. Тарасенко

Lwów, dnia 19.IX. 1921.

Do

K.P. P.P. SZTABU.

Niniejszem przesyłam akta do wiadomości.

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH
ODDZIAŁ II SZTABU GEN.
KOMISJA LIKWIDACYJNA DEF.WOJSK.

Warszawa dnia 6 wrzesnia 1921 r

Nr.7813/II.Def.21.

Do

Eksp.Oddziału II Sztabu Generalnego

we L w o w i e

Przesyłam pismo L.610 Dtwa Plut.Zand.Wojskowej w B r o d a c h w sprawie profesora BIDOWA, jako mylnie tu skierowane.-

Załącznik: 1.

Wpłynęło: 12/IX
Lbr. dz: 9342
Załącznik.

21

Dywizjon Żand. Wojskowej No. 6.
Dowództwo Plutonu Brody

Wchodzi, dnia 3.8 1921
L. Exh. 610 zał. -/-

Do

Dtwa Okręg. Gen. Oddz. II Sztabu
we Lwowie

Brody, dnia 4. sierpnia 1921.

Przy zwrocie aktu melduje się, że profesor ukraiński Bidnow Wasyl został przez Starostwo Brody na podstawie otrzymanej telegraficznej informacji Pol. Państwowej Tarnów zwolniony.

Bidnow ma pozwolenie znachodzić się w Tarnowie i zamieszkuje w hotelu Bristol.

Dowódca plutonu
[illegible] por.

Dowództwo Okręgu Generalnego Lwów
SZTABU
Wchodz. dnia 5/8 1921
W. II. 7467/ zał.
/II

[illegible]

68

Telegraf Państwowy

Blankietu № 54

Przewodnika №

Otrzymany dn. 2/IV 1921

o godz. 15 min. 50 od L

Podpis urzędnika

TELEGRAM.

Dowództwo Żandarmerji

w Brodach

z Lwów D Og № 146 słów dn. 1/4 godz. 14 min.

Uwagi służbowe.

Zatrzymanego przez tamt.
dowództwo i odstawionego do tamt.
starostwa ukraińskiego profesora
Bednowa należy niezwłocznie
odstawić do tutej. dow. O II
ekspozytury we Lwowie z podaniem
na tut. liczby

Eksp O II Szt. gen.

we Lwowie N: 812 dnia 30/III 921

Zarząd Telegrafów nie przyjmuje odpowiedzialności, wynikłej z późnego przesłania lub doręczenia telegramów.
Nagłówek telegramu przyjęty z aparatu drukowanemi czcionkami oznacza: 1) miejsce nadania, 2) numer telegramu, 3) ilość słów, 4) dzień nadania, 5) godzinę i minutę nadania.

Ł. P. i T. 1010 (IX 920) 4.000 000

У. Н. Р.
МІНІСТР ІСПОВІДАНЬ.
Вересня „13“ дня
Року Божого 1921-го.
№ 2058.

Н-ку канц.:
З наказу п. Генерала
вислать 250 мар.
[signature]
[signature]

До Пана Начальника Повстанчесько-Партизанського Штабу Генерала Тютюнника

Посилаючи при цьому Вам, Високоповажний Пане Генерале, 50 примірників „Молитви за Отчизну“ ласкаво прошу Вашого розпорядження передати їх для розповсюдження на Україні.

Повідомляю, що гроші в розмірі 525 мар. пол. за вислані Вам видання раніш, мною одержані. Гроші – 250 м. п. за 50 примірників „Молитви за Отчизну“ прошу вислати на імя Міністерства.

З правдивою до Вас пошаною.

Міністр Ісповідань,
Професор І. Огієнко

Ekspozytura Oddziału II. Sztabu Generalnego we Lwowie, Posterunek Ofenzywny Nr. 4.
L. dz. 151/[illegible]

24

Місце постою. 9.IX.1921

S. E.

Помічнику Начальника П.-П.Ш. по Цивільному керуванню.

Справка. Відповідь надіслано 14/IX і що Морокко по грошове утриманням звернеться не зазначений [illegible]

Задоволено [illegible]

Рапорт

9 сього Вересня на Постерунок прибув урядник М. В. Справ п. Морокко, який призначений Вами для інформаційно-політичної праці в м. Підволочиську, де мається офіцтний підручник Постерунка. Доношу, що п. Морокко з відповідними інструкціями відправлен по призначенню. Постерунок Вами неповідомлен: яким утриманням грошовим має бути задоволенний п. Морокко і де — при Постерункові, чи непосередне при доручоному Вам відділу Цивільного Керування, чи від М.В.С, що Постерункові потрібно офіційно знати, аби знати звідкіль виплачувати йому платню. Повідомляю, що згідно штату Постерунку, п. Морокко в штат такого невходить і тому неможе одержувати платню непосередне при Постерункові, а коли має бути введенний до штату, то прошу офіційного повідомлення і Вашого клопотання про видачу додатково йому платні з Wydz. III Ekspr. Oddz. II Nacz. D-wa we Lwowie. Також прошу надіслати легітимацію п. Морокко.

Керовник праці
[illegible]
сотник

[illegible]
9/IX-921

Wpłynęło dnia 14.IX 19 21 r.

L. 4113/3 sal. Ref.1

У.Н.Р.

НАЧАЛЬНИК ШТАБУ
ПІВД.ПАРТ.ПОВСТ.
Г Р У П И

.....серпня 1921р.

Ч.

м.Кишинів.

До НАЧАЛЬНИКА ШТАБУ ГОЛОВН.П.П.ШТАБУ.

Препроводжуючи при цьому копії перекладів текстів нот Чечеріна і Таке-Йонеску відносно нашої праці в Румунії, сповіщаю, що вони все-ж зробили деяке враження на чужих румунів це до деякої міри відбилось на праці, хоч і не з тормазом ей.-

Варшуні

ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ
П І Д П О Л К О В Н И К

Таємно

НАЧАЛЬНИК
АДМІНІСТРАЦ.-ПОЛІТИЧН.
Відділу
ЦИВІЛЬНОГО КЕРУВАННЯ

"7" вересня 1921 р.

Начальникові Цивільного
Керування

РАПОРТ.

На підставі словесної згоди Начальника Штабу і Вашої, що до посилення персонального складу Адміністраційно-Політичного Відділу одною особою - Домченком Сергієм - урядовцем Міністерства Внутрішніх Справ - прошу не відмовити у відповідних зносинах про його командірування в розпорядження Відділу.

До цього додаю короткі відомости про політичну благонадійність й службовий стаж Домченка.

В Українському рухові Домченко приймав активну участь ще до революції 1917 року в районі Васильків - Біла-Церква. Під час повалення гетьмана й Деникина Домченко брав участь в повстанню; був призначений Директорією районим комісаром.

Домченко скінчив учительську семинарію; був учителем на Київщині; потім працював по

кооперації. З 1917-го року і до цього часу займає посаду повітового комісара Васильківського повіту.

На еміграції Донченко поповнив свої знання, що до адміністрації - теоритично, а/ прослухав курси для адміністрації в березні - квітні місяці б/р. і ду-же успішно склав перед Міністерською комісією іспит; б/ ввесь час працював в адміністраційній комісії М.В.С., яко секретар її; в/ брав участь в праці по складанню підручної книжки для адміністрації.-

НАЧАЛЬНИК
ВІЙСЬКОВО-ПОХІДНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ
ГОЛОВНОГО ОТАМАНА ВІЙСЬК
У. Н. Р.

"20" Серпня 192 1р.

№ 1406

П.Генерал - Хорунжому Тютюннику.

З наказу Пана Головного Отамана до Вас від,ізжае полковник Филонович для одержання належних директив в справі,яку Вам словесно доклав,коли Ви були в Тарнов

Головний Отаман наказав мені повідомити Вас,аби Ви дали належні директиви Генералу Гулому про те,щоби організація "Січ" в Болгарії могла в той чи иньшій спосіб дістатися через кордони Румуніі до наших інтернованих в Румуніі чи в якийсь иньшій пункт по вказівці Генерала Гулово,щоби таким чином,ці елементи могли скупчити і підсилити число тих людей,які б могли сприяти організації нашій на півдні України.

Головний Отаман просить Вас,аби Ви подбали про те,щ щоби полковнику Филоновичу експозітура Д.О.Г.по можливости скорше дала пропуск для переізду через кордон Румуніі.

С о т н и к

За Начальника Відділу,
Ранговий

НАЧАЛЬНИК
ВІЙСЬКОВО-ПОХІДНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ
ГОЛОВНОГО ОТАМАНА ВІЙСЬК
У. Н. Р.

"4" Серпня 1921 р.

Ч 1367

П. Генерал-Хорунжому Тютюннику

З наказу Пана Головного Отамана повідомляю, що з Його боку нема заперечень до призначення начальником земельного відділу при дорученіем Вам П. П. Штабі директора департаменту хліборобства Хижняка Федіра, що й висловлено Паном Головним Отаманом в резолюції на докладі Міністра Земельних Справ від 18 цього серпня Ч. 338: "Заперечень не маю. Подати до відома Генерала Тютюнника 22/VIII 1921 р. Петлюра."

Сотник

За Начальника Відділу
Ранговий

29

В звязку з звільненням [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] від обовязків [illegible] [illegible] [illegible] п. 13 [illegible]

[illegible]

Отаманові [illegible] з участи [illegible] при-
[illegible] військових обовязків
[illegible] [illegible] [illegible].

[illegible]

[illegible]

8/IX 1921.

м. [illegible]

7/IX 21

30

У. Н. Р.

МІНІСТЕРСТВО
ЗЕМЕЛЬНИХ СПРАВ.

ДИРЕКТОР
КАНЦЕЛЯРІЇ МІНІСТРА.

„7“ вересня 1921 р.

Ч. 379/3.

м. Тарнов

Посвідка

Цим свідчу, що призначений Начальником Земельного Відділу при Головнім Повстанчо-Партизанськім Штабі Директор Департаменту Хліборобства п. Хименко Федір з наказу п. Міністра брав до сьогодня участь в праці Міністерства, тому і не міг виїхати до місця призначення раніше. —

Н. [illegible]
в.о. Директора

…Земельних справ

Постерунок Офензивний № 2.   Місце постою 1/X 1921 р.

Kierow. wojskowe

№ 221

До Відділу III.

І. Доношу, що деякі кола населення України бояться того, що як би стався який переворот /зміна влади/ то знов буде накладатися контрибуція, як було це при гетьмані, розбирати поміщицьку землю і інше, тому конче потрібно, щоби було надіслано на Постерунок відповідна література, котру б можна було негайно відтранспортувати за кордон, на терен України.

ІІ. Також потрібна на тутешнім Постерунку література, освітлююча нашу справу, і видана на німецькій мові; такова рода література вимагаються німецькими колоніями, розташованими в прикордонній смузі і в західній на відтинку Постерунка.

Прошу о як найскорше надіслання видань зазначених /по змісту/ в пункті І и ІІ для розповсюджування їх за кордоном в відповідних місцевостях.

Підстава: Рапорта керовників пунктів № 1 і № 2.

Левицький

Керовник Розвідч. Праці

9. IX. 1921

983/3

Ref.

ПОСТЕРУНОК ОФЕНЗИВИ

№ I

"5" Вересня 1931 року

ч. 7....

п. Начальнику цівільного керування

П – П Штабу S. E.

РАПОРТ.

На приднис Ваш від 29 Серпня с.р. під Ч 50/310 доношу, що література надіслана на постерунок при цьому приднису, відправлена на підпункти Кісоричі і Сновідовичі, відкіля негайно буде відправлена на Україну.

Керовник роботи постерунку

Wpłynęło dnia 7/9 1921

L. 910/3 zał. Ref.

ПОСТЕРУНОК ОФЕНЗИВИ

№ I

"5" Вересня 1921 р.

Ч. 12.

Начальнику військового керування
П.-П Штабу

S.E.

РАПОРТ.

Згідно відношення начальника етаповоі секціі від 29 Серпня с.р. під Ч 879 доношу що література, яка надіслана Штабом до постерунку, відправлена на пі дпункт в Сновідовичі і Кісоричі, відкіля більша частина ii переправлена на Україну, а решта негайно буде туди відправлена.

Керовник роботи постерунку

Wpłynęło dnia 7/9 1921
L. 8774/3 zał.
Ref.

Ekspozytura Oddziału II
SZTABU GENERALNEGO
WOJSKA POLSKIEGO
POSTERUNEK OFENZYWNY Nr. 4
L. dz. [illegible]

Місце постою. 5.IX.1921.

До Станової Секції

Tajne

S.E.

Прошу повідомити Поліцмейстра по цивільному Керуванню - Нач. Штаба, що надіслана література, яка була одержана Постерунком, вся негайно розіслана по підпунктам і частина відправлена вже на Україну. Про точне виконання: коли, як і куда надіслана, донесу з часом, коли одержу донесення підпунктів. Що література відправлена, це мені відомо від розвозившого кур'єра Постерунка.

Керовник праці
Сотник [illegible]

Wpłynęło dnia 6/9 1921
Nr. 1015/3

Kierownik posterunku

Керовник Кр[illegible] куреню 2 5

29 серпня -21 р.

Ч. 99

Вельм. Начальнику Цівільної Управи.

Рапорт.

На ч. 28 доношу, що літерату-
ра вже розіслана на ту сто-
рону, але не відомо чи дійшла по
призначенню, о чім повідомлю
по одержанні відомостей з районів.
Прошу Вашого розпорядження, об-
як можна скорше була надіслана
нова література, котраб. нага-
дувала о нашому пребуванню в
позаш. большевики во всі свої
часописях пишуть о тім що Пет-
люра в них визнав большовицьку-

Вх. Ч. 2 [illegible]

Д-ру [illegible]

[illegible] скільки [illegible]

кий український Уряд і що ліквідує свої діла і повертається на Україну.

Це їхня політика щоб припинити інтервенції повстанців і армії. Доказ, дословний їхній вираз в газеті Вісти від 9 серпня 2209.

„Потрібно знищити Петлюрого вбити „бандита". Це їхня політика. Тому потрібно реагувати повними відозвами щоб заспокоїти армію і повстанців, що то є большевицька брехня перед смертю.

Тютюнник.

Wpłynęło dnia 29.8 1921.

L. 882/3 zał.

Ref.:

Порт. Повст. Штабу
Сотник [illegible]
ч. 10.
2 вересня 1920
Львів

36

Начальнику Цівільного Керування Порт. Повст. Штабу У.Н.Р.

Рапорт.

Доношу, що агітаційні листівки „Вежи" розпреділені по всім пунктам в такий спосіб: на пункти 2°, 3°, 4°, 5° по 5.000 прим. і на пункт 1° – 4000 примірників

Сотник [illegible]

НАЧАЛЬНИК
Адміністрац.-Політичн. Від.
Цивільного Керування

"26" серпня 1921 р.

Ч. 4..

м. Постоє

Начальникові Цивільного
Керування.

При цьому подаю: а/проект „Інструкції провідникам Повстанчого руху на Україні", виправлений згідно з Наказом ч.2, по справах підлеглого мені Відділу: адміністраційних, земельних, народньої Освіти, здоровля та опікування і релігійних; б/пояснюючу до Інструкції записку і в/свої міркування, що до доповнення інструкції артикулом про призначення Місцевих Управ.-

Начальник Адміністраційно-Політичного В і д д і л у

РЕФЕРЕНТУРА
МІНІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ.

" 24 "Серпня 1921р.
38
Ч.....

М.Постою.

ТАЕМНО.

Начальнику Цівільного Керування
К. Міністрові Шляхів.

Перегляд інструкції по транспортовому відділу.

Згідно Вашого роспорядження при цьому представляю переглянуту Інструкцію по транспорту і комуникації з де якими змінами, яку прошу затвердити.

Що торкається Інструкції по Міністерству Пошт і Телеграфу то буде переглянута по одержанню з Тарнова

Начальник Транспортового Відділу
І Н Ж Е Н Е Р

П-П. ШТАБ
НАЧАЛЬНИК ЦИВІЛЬНОГО КЕРУВАН

"2" вересня 1921 р.

Ч. 6.

м. Пр. с т о ю.

Начальникові Штабу

ДОПОВІДЬ.

Для історії і для популярізації Вкраїнської справи, для того, щоб не заслужити назви не культурного покоління перед грядучими, мусимо фіксувати важливі історичні моменти, які будемо переживати в процесі дальнійшої визвольчої боротьби за свою державність.

Для цього є бажаним, щоб разом з П-П. Штабом виїхали на Україну представники якої-небудь кінофільми, а Штаб мусить мати фотографичні апарати, які треба придбати перед виїздом на свій терен, бо по більшовиках годі шукати якогонебідь доброго апарату.

Крім того, гадаю дуже потрібним заздалегідь вжити заходів за для того, щоб зі Штабом виїхали на Україну представники впливової закордонної преси.

Про вищенаведене доповідаю для відповідного з Вашого боку розпорядження.-

Підполковник

Начальник Загального Відділу
Поручник

НАЧАЛЬНИК
Адміністраційно-Політичн.
В і д д і л у
ЦИВІЛЬНОГО КЕРУВАННЯ

"1" в е р е с н я 1921 року

Ч.

м. П о с т о ю.

Начальникові Цивільного Керування.

Додаючи до цього відношення Міністра Внутрішніх Справ, прошу ВАС доповісти Начальникові Штаба про дозвіл виїхати мені в Тарнів для участи в засіданні Ради Міністрів згідно з його відношенням.

Мені потрібно виїхати 2-го вересня і пробути в Тарнові 3-го, 4 і 5-го. 6-во буду тут. В разі дозвілу, прошу відповідних розпоряджень про видачу мені документів подорожніх.-

Начальник Відділу

У. Н. Р.

МІНІСТР
ВНУТРІШНІХ СПРАВ.

„30“ серпня 1921 р.

№ ....

Начальникові
Цивільного Керування

Прошу відпустити п.
Куриленка на три доби
до Тарнова в невідклад-
них державних справах

[illegible signature]

РЕФЕРЕНТ
ПРЕСОВОЇ СЕКЦІЇ
П-Ш Штабу
"30" серпня 1921 року
ч.
м.П о с і ч о к.

До п.Начальника Цівільного
Керування

Р А П О Р Т.

Мушу згадати про справу, котра безпосередньо до пресової секції не стосується. Багато подій і надзвичайної ваги і дуже цікаві, що відбувалися протягом останніх років для ока людського лишились не зафіксованими. Історичні моменти ці не повернуться й ілюструвати їх не можна буде ні перед нащадками, ні перед сусідами. А в той час весь культурний світ навіть для фіксування дрібниць життя буденщини має фотографичні апарати, кіно-ленти й т.и..

Для історії, для популярізації вкраїнської справи, для того, щоб не заслужити назви некультурного покоління перед грядучими, мусимо фіксувати історичні менти, які будемо переживати. Для того бажано було би щоби на час подій на Вкраїну виїхали представники якої-небудь кіно-фільми, а Штаб Повстанчий мусить мати фотографичний апарат /хотів би сказати апарати/ і придбати його перед виїздом на свій терен, бо по більшовиках, годі шукати якогобудь доброго апарату.

Ще одна справа.

Щоб не губити для будучини цілих сторінок історії наших днів при Повстанч. Штабі мусить бути доручено якому-небудь старшині вести записки - Штабовий щоденник.

З перебування маленвкої гал. армії на Вкраїні маємо вже кілько праць надрукованих а зі спогадів

про повстання жадного друкованого твору ще не має.

Пор. М. Ганчук.

П-П. Ш Т А Б
НАЧАЛЬНИК ЦИВІЛЬНОГО КЕРУВАН.

"2" В е р е с н я 1921 р.
Ч.61.
м.П о с т о ю.

Начальникові Штабу

Д О П О В І Д Ь.

Для історії і для популярізації Української справи, для того, щоб не заслужити назви не культурного покоління перед грядучими, мусимо фіксувати важливі історичні моменти, які будемо переживати в процесі дальнійшої визвольчої боротьби за свою державність.

Для цього є бажаним, щоб разом з П-П. Штабом виїхали на Україну представники якої-небудь кінофільми, а Штаб мусить мати фотографичні апарати, які треба придбати перед виїздом на свій терен, бо по більшовиках годі шукати якого-небідь доброго апарату.

Крім того гадаю дуже потрібним зазделегідь вжити заходів за для того, щоб зі Штабом виїхали на Україну представники впливової заюрдонної преси.

Про вищенаведене доповідаю для відповіднього з Вашого боку розпорядження.-

Підполковник /-/ Добрянський

Начальник Загального Відділу
П о р у ч н и к
/-/

П. П. Штабу
Сотник Кащенко
18. VII. 921 року
ч. 28
м. Варшава

Діло

Начальнику Партіз.-Повстанчеського Штабу при Г.К.В.Ч.Нр.

Рапорт.

Доношу про нижчезазначені стосунки мої з Українська Ліквідаційна Комісія в Варшаві.

Дня 5-6 липня ц.р. Української Ліквід. Комісії Начальник II відділу Сотник Драченко узнавши про те, що я маю поїхати до П.П. Штабу пропонував мені слідуюче:

Знаючи, що П.П. Штабом отримуються різні документи большовистського характеру з Сов. України, які уявлют з себе цінність, предложив мені перебалакать з Вами, Пане Генерале, і добитись Вашої згоди на те щоб ці цінні документи передавались через мене Українській Ліквідаційній Комісії (Сот. Драченко), який буде їх (документи) продавати кому-сь (пізніше я від Сотника Овсіївського узнав що купують такі документи дуже охотно французи); виру-

чені кошти мали ділитись в половині між п.п. Штабом і Укр. Ліквід. Комісією ніби-то на інформаційні потреби.

Сотник Драченко дуже старався увірити мене в тім, що це дуже вигідна комбінація, тим більше що треба зробить що завжди Уряд УНР не відпускає зовсім грошей на інформаційні потреби.

На ці пропонування з Сот. Драченко нічого не сказав.

Нижче 15-16 липня про цю не саму комбінацію мені почав казати член Української Ліквідаційної Комісії Полковник Бондарівський, якому член нічого не сказав, крім того лише Те що про це вже мені казав Сотник Драченко.

Сотник Драченко в своїй розмові крім енергійних жестів старався увірити мене в вигідності комбінації пропонував навіть викрадати такі важні документи в часи своїх поїздок до Штабу

Чи це було бажання у співробітників Української Ліквідаційної Комісії полк. Бондарівського чи Сот. Драченко справо кував Корп-повер Штаб, або мене це вже був Злий умисел — не знаю.

3. 45

Доносячи про це Вам „Пане Генерале,
прошу вхоронити мене від подібних
випадків, а також вжати заходів щоб
Парт. повст. Штаб не рахували якоюсь
гандльовою конторою, а співробітників
Штабу в'окрема і мене не рахували
грабіжником і людиною способною
ради поповнення грошових сум Української
Ліквідаційної Комісії в Варшаві
викрадати відкіль-то б не було документів

Сотник Ващенко

46

П. н. Штабу
Сотник Ващенко
5 серпня 1921 року
ч. 34
м. Варшава.

Начальнику Парт.-Повст. Штабу
при Г. К. В. Укр. Нар. Респуб.

Рапорт.

Доношу, що Українською Ліквідаційною Комісією в Варшаві мені не робиться ніякої допомоги.

Генерал Зелінський при моїх звертаннях до нього каже що не може мене рахувати навіть і понад-офіціально в прикомандированого до Ліквідаційної Комісії, що між нами нема ніякого контакту, що він про що не поінформаваний або цього вимагає конспірація, або тому не довіряють.

Сьогодня звертаючись до Пана Генерала Зелінського з рапортом про виклопотання мені документа на право побуту в Варшаві одержав відповідь — робіть власними засобами.

Сотник Ващенко

3ов.

47

П. П. Штабу
Сотник Уащенко
28. VII. 921 року
ч. 29
м. Варшава

Начальнику Варт-Повіт.
Штабу при Я. К. В. Ук. Нар. Респ.

Рапорт.

Доношу, що сьогодня мною отримав Вашого листа від 4 липня ц. р. ч. 216/21.

Лист цей був у Начальника II відділу Укр. Лікв. Ком. сот. Драченко до 27. VII., якого дня був передан полковнику Вішнівському для передачі мені.

З зовнішнього боку було видко, що лист роспечатувався і пізніше був заклеєн.

Сотник Уащенко

48

Контроль.-розвід. пункт ч. 3
27 серпня 1921 р.
ч. 31. /243
М. Постолу

Начальникові етапової секції Wyd. III Ekspozyt. Od. II Naczel. D-wa we Lwowie.

SE

До уваги етапного керув.
Нач. етап. секції Д-р ...
Начал. З. р. Сотник ...

Доношу, що надіслана дня 25. VIII ц. р. через п-на Погибу агітаційна література під назвою: „До населення України. Наказ ч. 3 по Повст. Військ. У. Н. Р.", „До селян-хліборобів всієї України", до робітництва – „Всеукраїнськ. Ц. К. Профсоюзів", а також відношення П.-П. Ш-бу за ч. ч. 349/3, 351/3, та 251 дня 26 ц. серпня одержано на кон.-роз. пункті ч. 3.

Керуючий працею пункту

Сотник [signature]

У. Р. Вх. ч. 37

Ratkow. 27/VIII 1921 r.

Ekspozytura Oddziału II Sztabu Generalnego we Lwowie
POSTERUNEK OFENZYWNY Nr. 3.

Wpłynęło dnia 29. VIII 19 21.

Nr. 865/3 nal. Ref. I

РЕФЕРЕНТ
ПРЕСОВОЇ СЕКЦІЇ
П-П.ШТАБУ

"31 серпня 1921 р.

Ч.2.

м.П о с т о ю.

До п.Начальника Цівільного Керування.

Д О К Л А Д.

Привожу загальний погляд на майбутню працю Пресової Секції при Партизано-Повстанческому Штабі:

При зміні умовин праці, яка передбачається в скорому часі пресова секція мусить відповідно переконструюватися. Вона розпадеться, так би сказати, на головну частину і експозитуру.

Головна частина Секції переноситься на терен Украї-

Перед нею виникає праця в кількох напрямках.

Передовсім інформація широких мас при допомозі друкован. слова.

Попередні наші наступи на Вкраїну, або ті повстання, що ми провадили зі середини краю показали, що наші керовники не звертали на це відповідної уваги, або не змогли „благих" побажань перепровадити в життя.

Під час великих подій непоінформовані маси легко піддавались провокації. Брак відомостей про події, що розвивалися, не міг створити одноцільного настрою мас.

Праця Секції під час повстання тому мусить вилитися в виданні коротких повстанчих комунікатів та часописів, розмір і характер котрих буде залежати від обставин, що зрештою буде предметом докладнішого обговорення.

Далі йде видання літератури ідеольогичного характеру, яка підкреслюватиме певний характер руху, на чолі якого прийдеться стати. Бажано було би в данному разі уникати щось подібного до проклямацій, які за останні роки дуже сприкрилися населенню.

Прийдеться без всякого сумніву в зв"язку з тими, чи иньшими подіями писати відозви /до певних кол населення, до окремих військових частин ворожих і т.д./

Пресова Секція користуватиметься місцевими засобами друку.

Пресова Секція також знаходитиметься у постійному контакті з організованим місцевим громадянством, виясснятиме з їх допомогою потреби часу, та координуватиме свою працю в залежности від сих потреб.

В разі необхідности Пресова Секція поновлюється інтеліґентними силами з занятих теренів.

Експозитура Пресової Секції ві Львові має своїм завданням інформувати світ про події, що розвиватимуться на Вкраїні. Матеріяли для сього Експозитурі надсилає Пресова Секція з України.

Треба пам"ятати величезне значіння преси й взагалі інформації в житті сучасних культурних народів. /За зразок взяти хоч би Горішне-Шлезьке Повстання і велику пресову діяльність, яку розвинули поляки/. От же момент повстання вкраїнського народу проти Москалів треба використати як найліпше під взглядом інформації Европи про Вкраїну. Від нас також залежить, як Европа подивиться на Повстання /чи як на голодний бунт, чи повстання з мотивів чисто соціяльно-економичного характеру, чи як на великий національний рух, що метою своєю має закріпити самостійність нашої Держави/.

Великої ваги працю в сьому напрямі мусить повести Пресова Секція з Експозитурою.

Ще перед виїздом на Вкраїну, треба вжити заходів перед Польською владою, аби Експозитура Пресової Секції мала можливість відомости надсилати не лише до польської преси а рівно ж і до закордону, а окрема до 3-х центрів української еміґрації: Відня, Берліна й Парижа. /В даннному разі потрібно мати можливість користуватися телеґрафом, в де-яких випадках і радіо/.

Таким чином Пресова Секція й Експозитура провадять інформацію на Вкраїні і за кордоном та взаїмно обмінюються відомостями.-

Пор. М. Гайчук

51

Постерунок Офензиви №2 місце постою 30. VIII 1921 р.

ч. 189/4/8

До

Етапової Секції.

Wydz. III Odobz. II N. D-wa we Lwowie.

Рапорт.

При сьому надсилаєтся громадянин У.Н.Р. Професор Київськ. Політехнікума Коваль Володимир Дмитр. Висланий Обєднаним К-том Громадських Українських Організацій і Централом Кооперативів до центру У.Н.Р.

Квестіонар переслухання на п. Коваля залиш. Залишаєтся по Постерунку офенз. ч. 2

Керовник Постерунку №2

[signature]

За згідність: Мойсеєвицький.

Це є член всі[х?] … [handwritten diagonal note in violet, partly illegible] … 1 … Зн… [signature]

52

Г. Г. Штаб.
Керовник
секції дефензиви
ч 208.

29 Серпня 1921 р.
м. В.

П. Начальнику II відділу.

[illegible]

Рапорт.

З неділю 27/VIII коло 10 години рано, я зайшов в каварню Брейтмеєра (по вулиці Баторего 4) де зустрівся з п. Нестеровським, котрий сидів з якимсь незнайомим мені паном. Коли я підійшов до Нестеровського поздоровались, то він познайомивши мене з своїм компаньоном, що був п. Карбовський Григорій. П. Нестеровський при знайомстві мене з Карбовським, рекомендував мене як полковника. Сідая в трьох за стіл п. Нестеровський розпочав розмову запитаннями до мене: „П. Полковнику, скажіть що там у Вас нового, що чуть?" Я відповів що все по старому. Друге запитання п. Нестеровського було: „а як Ваше справи дефензиви?" На це питання я відповів, запитавшися - звідки Ви взяли, що це справи моя? Ніякої дефензиви немає. Після цього Нестеровський перемінив тему балачок, став говорить з Карбовським згадуючи часи перебування в Уманській Хліборобській Школі.

Мені відомо що якось Карбовський приїхав з України до Польщі, як голова совітської торговельної комісії. Про вище зазначене доношу для доклади по команді про недодержання конспірації і виявлення Карбовського, котрий напевно має від Нестеровського великі інформації про працю Г. Г. Штабу.

Підполковник. [signature]

Пану Несторовському видно вроки в проку не їдуть. Треба розвідать в реєстрації щоб знати [illegible] Комісія

30/VIII 21

у.к. 31.8.21

53 Копія

ПОРУЧНИК МАСАКОВСЬКИЙ.

15-го Серпня 1921 року
м.П о с т о ю.

Начальникові Цівільного Керування при
Партизано-Повстанчеському Ш т а б і.

Д О П О В І Д Ь.

ПРО ПОНОВЛЕННЯ СУДУ НА ЗВІЛЬНЕНІЙ УКРАЇНІ.-

Після звільнення Повстанчим Військом значного терену України і поновлення на ньому адміністрації, стане на черзі, паралельно з існуванням Повстанчого Суду, відновити чинність Місцевих Судових Установ.

Правила, що подає для цього „Інструкція провідникам Повстанчого руху на Україні, що до тимчасової організації Влади" гадають відновити чинність старих Місцевих Судових Установ і в тому складі, що був за останніх часів Влади У.Н.Р..

Безперечно, цей спосіб найпростійший, уявляючи з себе встановлення звичайного „статус кво", але викликає слідуючі засадничі заперечення:

1/ Влада У.Н.Р. не перевела Українізації Суду, що до складу, серед якого, до останнього часу, залишалося чи мало Московського елементу, ворожого нашій національній справі.

Яка ж рація, свідомо давати судову владу в руки національних ворогів?

2/ В спадок від російського панування нам залишилася бюрократична організація Суду з численою магістратурою, утримання якої зараз не під силу нашій Державній Скарбниці, а сама організація, з її традиціями, духом реакційности, анахронизмами, що й досі вважаються за „писаний розум", мертв"ячим формалізмом, що всіма її властивостями, котрі

віками зростали на ґрунті «Російської Імперії" є чужа для молодої, демократичної, Української Народньої Республіки.

3/ Взявши на увагу довгий час більшовицької окупації, не має жадних підстав сподіватися, щоб залишилися на старих місцях ті Судді, Судові Слідчі, Прокурори, що були тут за останні часи Влади У.Н.Р..

Це передбачає сама «Інструкція", надаючи Командуючому Групою Повстанческого Війська право призначати бракуючу кількість магістратури з осіб, що відповідають законним вимогам та користуються з пошани серед населення.

Таке поширення права Військової Влади призначати Цівільних Суддів, хоч би й тимчасово, являється не тілько теоритичним, але й практичним нонсенсом, позаяк воно уможливить проізвол, який викличе незадоволення населення, внесе плутанину в справу і може дуже пошкодити авторітетности Суду.

Таким чином, і внутрішня національна політика і здоровий розум кажуть про повну недоцільність повороту до старого Суду і необхідність заміни його новими Судовими Установами, що відповідатимуть властивостям нашого державного организму й поступовости життя.

Безперечно, вирішення цієї проблеми, станеться можливим лише в самому процесі остаточного відбудування нашої Держави, а зараз може бути мова про той, або инший тимчасовий устрій Суду на звільненій Україні.

Вище я навів причини, за-для яких рахую плян, що вироблений Міністерством Юстиції, за такий, якого прийняти неможливо.

Для вироблення нового пляну, на мою думку, необхідно скласти компентентну Комісію.-

По р. у ч н и к

Керовник Краєвого пункту Ч. 5
27 серпня 21 року
Ч. 96

Начальникови Р. Ф. Штабу.

Рапорт

Доношу, що останній час всі большовицькі часописі кричать про те, що Петлюра здався і визнав совітський Український уряд і що все розсталось і повертається на Україну. Це політика для того, щоб припинити настрій селян і повстанців, що ясно видно з статті в газеті від 9 серпня ч. 209 (474), яка закінчується такими виразами: „Потрібно злапати Петлюрого вбить бандіта".

Прошу Вашого розпорядження о над-
силці як можна більше літератури
і більш свіжої, котраб затемнила-
сили, що ~~їх~~ це большовицька брехня.
Бо всі газети переповнені статтями о
нашому краю, що Ви зобачите з
надсилаючих до Експозитури газет за
серпень місяць.

Тимошко

Цілком таємно

Рапорт.

З 1го Січня 1921 р. на Волині, на арені формування українських проти-большевицьких загонів, з'явився отаман Щербанюк. Він походить з Сквирщини. В 1919 і 1920 р.р. він дійсно мав під своїм керуванням загін і боровся з большевиками на Київщині, правда, більше дорогою посідівських погромів і втіканням від окупаційного червоного війська.

В спілці з Отаманом Бессарабенком Щербанюк, здається, в початку Лютого одержав від нашого державного центру в Тарнові „різномаїтні" грошові засоби для організації загону і підняття на Київщині проти-большевицьких повстанських акцій. Одначе, ніяких засобів на цьому боці було замало і Щербанюк з Бессарабенком поїхали до Варшави, де були в Польському Генеральному Штабі, у Савінкова і у Французькій Військовій Місії. Всюду вимагалися гроші.

З'організувати вони наречті маленький загін, над яким з приказу Головного Отамана здвиг команду Отаман Карий (Сотник Яворівський). Це не-довподоби стало Щербанюку і Бессарабенку і вони, користуючись відсутністю у Карого організаційного і адміністраційного хисту, здемораліювали той загін.

В наслідок весь загін був інтерпованний. Бессарабенко і Щербанюк зостався на волі. Бессарабенко-порядній Щербанюка. Вже давно він на большевицькому терені. По одній версіяні він затриманий большевиками, по другій - на волі і щось робе.

Щербанюк вже два місяці знаходиться в Коруро.

Перед місцевим Корецькими людьми мав він наш Уряд, казав, що він не дав йому допомоги на організацію загона.

Місцеві українські кола вірили йому. Кілька разів допомогали йому, кілька разів Щербанюк вирушав на большевицький терен з отрядом, але вертався назад, бо кожного разу справа його терпіла комусь крах. І що далі, Щербанюк все більш мав наш уряд, кажучи, що він, Щербанюк, бажає ідейно битися з большевиками, окупантами України, але не бачить ні від кого допомоги.

Деякі люди ще раз повірили йому. Щербанюк тоді організував отряда. Але зброї не було. Щербанюк звернувся до Комісара Поліції в Корці за зброєю, але отримав таку відповідь: „Одібрати зброю від Вас я можу, але у всякім разі — я Вам зброї не дам."

Однаке місцеві українці добули для нього 30 рушниць і по 120 набоїв на кожну рушницю. То було дуже затягнено. Доходило до того, що за деяку рушницю платили 1000 м.

Отримавши зброю Щербанюк зїднався з отрядом російського офіцера Яковлєва і 24 Липня обидва отряди вирушили на большевицьку територію. Я не буду в цьому рапорті торкатися й Яковлєва та мого отряду. Щербанюк, як отаман, сам відповідав за свої вчинки і за свій загін.

Замість того, щоб тереспільсько пройти за Звягель, словом, через 30 од кордону, і тільки там розпочинати військові акції маючи на увазі, що повороту в Корець нема, Щербанюківський загін на кордоні знищив большевицького поста, забивши Червоноармійця-татарина. Осередь пограничників-большевиків зчинився переполох. Большевики спішно евакуювали с Суховоли,

8 в. од Корця, де містився „Особий Отдил". Того ж дня почав евакуватися і Звягель. Місцевим селянам большевики казали, що наступають поляки і українці.

Щербанюк до своїм загоном і отрядом Яковлева вийшов у село Суховоля, розгромив там мешкання особого віддіму та захопив 4 большевицьких коней.

Після таких успіхів Щербанюк вирушив до лісу. В ночі з 27 на 28 Липня він напоровся на большевиків. В сутичці виявилася повна нездатність бойова його отряду. Тоді ж був ранений з його загону козак Омельян Заїка. Щербанюк оддав наказа відступити до Корця. Отряд його і він сам, кинувши тяжко добуті рушниці у лісі втіком до Корця. Однак Щербанюк захопив з собою 1 большевицького коня, якого в Корці продав за 70.000 марок і гроші пропив.

В цьому нападі приймав участь п. Рутковський. Під час розгрому мешкання особливого Віддіму в Суховолі він захопив деякі важливі документи, які повіз у Варшаву і продав за грубий гріш у французьку місію.

Щербанюк і Рутковський збираються зробити „налет" на большевиків, як видно виключно з грабіжницькими точками погляду.

А большевики добре поінформовані про Щербанюка, зокрема такою, що Щербанюк „петлюровський отаман" і що йому допомогають повстанці.

Большевики в повіті загрожують пятьох нападом на Корець і окружно. Проте одверто балакає весь Корець.

Про зложене рапорту своїм обов'язком Вам доложити

Степан Львівський

Кубанская
Казачьяго Войска
Есаул Яковлев
22 Августа 1921 г.
№ 10.
гор. Гродно

Генералу Юрию
Тютюннику

[illegible] Звернутися [illegible] з білорусами [illegible]

№ 203

27/VIII

Ход работы и все непосредственное руководство доложит Начальнику Штаба полковник Нечаев. Я с своей стороны докладываю, что у меня ведутся переговоры с Генералом Балаховичем, как командующим и представителем группы Белоруссов, который следя за событиями и имея кадр людей, очевидно примет участие в общем деле борьбы с большевизмом. Если Вы найдете для себя нужным и желательным иметь связь и работать в контакте с белоруссами и ген. Балаховичем я с своей стороны при моем будущем свидании с ним могу передать то или иное Ваше пожелание.

В настоящий момент люди у меня на работе и в зависимости от того их перевозят с одного участка на другой, окончив работу в районе Бреста везут в район Барановичей. Но связи я не теряю. По окончании работ им предложат или расплачиваться или опять в лагеря, на что я думаю они не соглашаются, но кадр я всегда буду

держать при себѣ.
Как я докладывал Вам Г-н Генерал, люди у меня не только в Брестѣ; но в Вильно, появившияся свѣдения об арестѣ офицеров в Вильно ничего общаго не имѣет с моими, есть в Здунской Воли, Торни, Сосновицах, Острово-Сломпини, Кременцѣ Радзивиловѣ и Бродах. Связи я не теряю но собрать всѣх потребуется более долгий срок, чѣм выйти с тѣм кадром, который при мнѣ.
Материальныя средства, конечно, не позволяют вести дѣло так, как бы хотѣлось.
Нужно поддерживать командиров, нужно имѣть курьеров, надо канцелярию и много других расходов сопряженных с организацией.
Если найдете возможным прошу о всем вышеизложенном доложить Головному Атаману и ходатайствовать о субсидии ежемѣсячно в размѣрѣ от 150 до 250 тысяч.
С моей стороны комиссия для рассмотрения причин срыва договора и возстановления тѣх фактов кои предшествовали выходу готова и по первому вызову может выѣхать в назначенное время и мѣсто
По всем вопросам изложенным в настоящем рапортѣ прошу поставить меня в извѣстность через Полковника Мачаев

58

и в случаѣ если Вы Г-н Генералъ найдете возможным ассигновать средства, таковые я довѣряю получить Полковнику Нечаеву

Есаулъ Яковлев.

59

U. N. R.
Načalnyk Civilnoho
Upravlinnja [illegible]
Серпня 13 dnja 1921 r.
N 42

Otn Ulmao

POJASNENNJA DO DOKLADNOJI ZAPYSKY
NAČOIV CIVŽ PŠONYKA SKLJARA CHORUN
ŽOHO

Rachujy svojim obovjazkom daty korotki pojasnennia do dokladnoji zapysky p.p.Pšonyka,Skliara,Chorynžoho.

Holovni točky vseji spravy hroši.Vid vsich rozmov,dokladiv,vymoh i t.y.ja vynis vražinnia,šo na komandirovku do Rumuniji liude dyvylys' jak na mož lyvistš zabezpečyty sebe materijal'no,mavšy na uvazi ti oklady,jaki raniš vyplačyvalys' uriadovciam Misiji,tomu z peršoho ž kroku,koly bulo ustanovleno utrymannia,jake lyše zabezpečuvalo prožytkovyj minimum,počalys' spočatku neorganizovani vypady z boku uriadovciv,jaki buly pryluščeni do moho Upravlinnia: to vymahalos' zbilššennia platni,to zabezpečennia družyn i t.y. Dali ci panove organizuvalysia v t.z. "sovdep" i počaly vystupaty bil'š organizovano i stavyty svoji "ul'timatumy" po de jakym pytanniam.Miž ynšym i dokladna zapyska bula tvorom organizovanoho "kollektyva"

Pojasnennia po okremym točkam.Vstup "dokladnoji zapysky":

...General Hulyj i informuvav pryjizdyv ,šo I/zviazky nym na Dnistri utvoreni., Zajava p.p.nepravdyva: naša organizacija dijsno bula, zviazky buly.Pro organizaciju dokladno vidomo Hol.Štab.I kolyb za 2 - 3 tyžni z toho času, jak vymahav General Hulyj prybuly predstavnyky M.".S.,to dijsno možna bulob vid razu rozpočaty pracju: umovy buly cilkom spryjatlyvi.

...Pšonyk,povernuvšys' IO tr.z Bukareštu informuvav nas...Jak informuvav Pšonyk mini ne vidomo,ale v interesach pravdyvosty,povynen zaznačyty, šo p.Pšonyk podavav zajavu pro skladenia obov'jazkiv v zviazku z tym,šo jomu bulo vidmovleno v zbil'šeniu utrymania,ta dopomozi joho družyni.

...Do Kyšyneva vyjichaly p.p.Skliar ta Chorunžyj...Pšonyk vyjichav do Černovec' ne v sylu nakazu,a potreby prystrojity svoju družynu.Šo ž do ynšych zakydiv v sij točci,to to jest zvyčajnyj demahohyčnyj prijom,bo p.p. bula dobre vidoma situacija.A my popaly v taki umovy:I/ Velykden',2/ Šliub v Koroleve'kij Familiji - Nacional'ne sviato se vyklykalo začynenia Gen.St. majže na pivtora tyžni.3/Zmina situaciji v prykordonnij smuzi na dovšyj čas začynyla siu smuhu dlia polityčnoji roboty ta dlia propuskiv v neji. Generalu Hulomu ta Misiji koštuvalo bahato energiji i času dobytys' dokumentiv dlia Pšonyka,Skliara,Chorunžoho lyše na pravo v'jizdu do Besarabiji. Dokumenty si buly mnoju nehajno ž nadislani p.p.čerez toho ž Pšonyka iz

Černovecš ,kudy ja pryjichav po spravi prymišŝenia potribnych nam etarŝyn ta kozakiv,jaki perebuvaly v taborach,na roboty v Chotyns'komu poviti.

Pojasnennia po točkam vysnovkiv "dokladnoji zapysky":

"1"-Po navedennym vyšče pryčynam pracjuvaty v Prydnistrians'kij smuzi do zalahodžennia vykorinnych neporozumin' v tajemnyj sposib /oficijno propusky v siu smuhu v sej čas ne davalys'/ pracjuvaty bez ryzyky zprovokuvaty naše oficijne Predstavnyctvo,popsuvaty mižderžavni Ukraine'ko-Rumins'ki vzaemyny bulo ne možlyvo.Sotnyk Hulenko koly i dostavav perepustky do kordonu to ne jak Ukraine'kyj agent,a jak liudyna vidoma polityčnym vidilam Rumuns'kych Ustanov i vykonujuča jich conkretni zavdannia.

"2"-Likvidacija toho našoho organa,jakyj vijšov v služboví stosunky z Rumuns'kym Urjadom,po oficijnij rjadu mirkuvan',musyla provadytys' i provadylas' nadzvyčajno obereženo i rivnobižno z ulaštovuvanniam novoji organizacji oficjom vystosovanoi do umov pracі i jiji vymoh ta conkretnym rozjaŝuvanniam spravy,ščumiu v Gen.Štabi,Korpusach,divizijach,ščo do perevedennia politvčnoji ta organizacijnoji roboty,i v s'omu vidnošeniu,pro se svidčat' naslidky, žadnoji pomylky ne zrobleno.Pravda de jaki tajemni zachody v sij roboti,vidomi nadzvyčajno obmeženomu kolu / 3 osoby,v tomu čysli p.Pšonyku/ za korotkyj čas staly vidomi protyvnij storoni,ale vseš taky"skandalu" unyknuto.

"3"-Ne majuoy upovnovažen' na te ne rachuvav sebe v pravi vtručatys' v spravy Misiji,tomu po zmistu seho paktu pojasnen' ne daju.

"4"-Po sij točci težnabuduoy ni kym upovnovaženyj,ne rachuvav sebe v pravi slidkuvaty za Admiralom Ostrohrads'kym i rozbyratys' oficijno v joho včynkach. ščo žde ostannoji zajavy p.p.,jich vymoh " reaguvaty"to se ščyra pravda :ja ne zhodyvsia i ne dav dozvolu vykonaty ti original'ni prijomy,jaki proponuvalys!

"5"-Mi funkciji,jaki vid mene vymahalys' p.p.,buly teš po za mežamy mojeji kompetenciji.Razom z tym na naradi v Bukareŝti Generalom Hulym i mnoju bulo zaznačeno jaki vymohy,ščo do zmistu,my stavymo do hazety dlia toho boku,a p. Pšonykovi bulo dane zavdannia,na ščo vin dav i zhodu,napysaty dlia hazety stat'i :Robitnyče pytannia v zakonodavstvi UNR,vidnošennia menšostej / žydiv / do našoho Deržavnoho Centru,napriamok našoji ekonomyčnoji politvky,pidhotovča robota MVS,ščo do harantiji zabezpečennia porjadku ta spokoju na Ukraini pry povernenni Našoji vlady,stan ta nastrij Ukrajins'koji armiji...Pry čomu p. Pšonyk ničoho ne vmistuv iz zaznačenoho v hazeti,chočа v toj že čas buly vidomosty,ščo p.Pšonyk viv perehovory z Černovec'koju hazetoju " Hromada " pro pebrannia obovjazkiv sekretarja redakciji.

"6"- Pojasnennia dano vyše.

"7"- Zachody do oderžannia informacijnoho materijalu ta časopysiv vžyvalys', ale po nezaležnym vid nas obstavynam,literaturu do sioho času možlyvo bulo oderžuvaty lyše čerez kurjeriv.

"8"- Cilkom nepravdyvo,v čomu zdajet'sia perekonavsia i sam Pšonyk,koly blyže poznajomyvsia zi svojim rajonom,pravda še z ceho boku.

"9"- Dam pojasnennia v kinci.

"10"-Položennia pro " Pryfrontovyj Komisarijat " ta ostanni rozporiadžennia z'jasovuvaly prava i obovjazky PivKom.Pravda p.p.nadzvyčajno dobyvalys' avtonomiji.

"11"- Absoljutno rachuvav i rachuju nemožlyvym vvodyty v svoju organizaciju besarabciv / supus rumun / iz čysto politvčnych mirkuvan'.Što z do presy, to majučy na uvazi specyfičnyj charakter miscevoji presy i situaciju po voli, ale neuchul'no,vplyvajučy čerez tretich ocib,udalosia prysvjatty vplyvovych person iz miscevoji presy,zaraz vony zvjazujut'sia z Ukrajins'kym Pres-bjuro v Rumuniji dlia zdobuttia materijaliv,jaki osvitljujut' de jaki Ukrajins'ki pytannia i opublikuvannia jich.Ostannij čas hanebnoho charakteru dopysiv ne vydko,bojus' stavyty se v zviazok z vidjizdom agentiv Ukrajins'koji vlady, avtoriv dokladnoji zapysky.

"12"- My žyjemo ne na Ukrajini,a tomu jak transport,tak i ti čy inši zachody vlady ne zavše vid nas zaležat'.Što zio internatu,to se dumka cilkom absurdna,perša vse my žyjimo v Kyšynevi de bezumovno majet'sia bol'šovyc'kyj špionaži my b daly zmohu notuvaty naših ljudej i vididavaty prosto v lapy, po druhe toj moment,jakyj opysyjut' avtory "dokladnoji zapysky" jest vyključnyj i buv jedynyj.

"13"- Dijsno dumku vidkynuv i p.p.avtory pomyljajut'sia,što ja perekonavsia v protyvnomu.Mižynšym p.p.duže orig'nal'no podyvylysia na spravu : v toj čas,koly t.č. bulo zaboroneno vsim zakordonnym agentam perebuvaty na berezi, p.p.Komisary prononuvaly mini vidrjadyty do kordonu ljudynu,aby ulaštuvaty tajemnyj vid rumun punkt , i očevydno vsi dovody što do chybkosty seji dumky ta nebezpečnosty dlia Ukrajins'koji spravy,buly dlia p.p. neperekonujuči. Mižynšym,koly zjavylas' zmoha i bulo dano jichnjomu čolovikovi pojichaty v zaznačene p.p.Komisaramy misce,vin za dva tyždni pojavyvsia,ničoho ne zrobyvšy,ale z fantastyčnymy projektamy š vykynuty rumun z jakohos' na Dnistri ostrova / p.p.Komisary dokladno znajut' jakoho /,bo majže na joho očach šmatok terenu Urvav D nister i staly tam rumuns'kyj šovnirzy.Vyzvolyty z vjaznyci jakohos' subjekta.Što z do nadsylky agenta p.Pšonyka,to v sjomu p.Pšonyk prav,ja jomu ne dopomih.Vymahalys' dlia otpravky agenta

lyše hrosi,jich jakraz brakuvalo,agent jichav na Ukrajinu po vlasnym sp
ravam abo buv kymos' komandirovanyj,velyka dovirlyvist' p.Pšonyka do liudej
buly vypadky,kolv p.Pšonyk bez perevirky pryjmav liudej,a potim zjasovuva-
las' duže škidlyva pomylka.

"I4"- absoliutno nepravda.Štab organizovanyj ,pravda v nadzvyčajno obmeženij
kil'kosty,vsi spravy provadiat'sia akkuratno i po pravylam statutu.

"I5"- Pojasnennia v kinci

"I6"- Holovnomu štabu pevno bilše vidomo.

"5,I5"- U vsj "dokladnij zapysci" červonoju nytkoju prochodè počuttia horožan-
s'kych obov'jazkiv,šliachetne počuttia patriotyzmu,ale žne po slovam dovo-
dut'sia sudyty,a po spravam ta včynkam.Včynky kažut' slidujuče:

I/P.p.Komisary zorganizuvalysia ne dlia pidhotovky do praci,se vony sa-
my nazvaly " onanizmom ",a dlia kollektyvnoho zatavlennia vymoh.

Vymahalos' a/ zbil'šennia utrymannia,

b/ Vydačiti na vydatky 3000 l.+300000 r.m.+5000000 r.s.

h/ Vydaši družynam po 5000 l.

d/ Pidchodu do Dnistra partizans'kych viddiliv,aby perebra-
ty jich ta perevesty do raioniv praci.

II/ Koly vse,pislia peredolinnia vsich trudnošiv i pereškod,bulo na-
lahodžene,koly dlia roboty vidčynylysia vsi možlyvosty p.p.zabuly svoji vy-
soki počuttia:p.Chorunžuj dyzertuvav,vtik z bereha v toj čas,koly mav pere-
kydatysia,zalyšyvšy tam svoho kompanjona,jakyjs' čas žyv v Kyšynevi ne poka-
zujučys' do nas.Koly žp.Šovenko zdybav joho ta pryviv do mene,vin, ne zmor-
hnuvšy okom,napysav novoho raporta,tež dosyt' značnyj tvir: nide nišoho ne
robyt'sia,nerepravy nema i vin,jak česnyj horožanyn, polije dušeju i tru ta-
kych umovach zvyčajno ne može pracjuvaty.a v toj že čas punkty yntenzyvno
praziujut',perekynuly desiatky liudej,malo toho,šo za rišku,ale šče vers-
tov za 50 v hlybynu terenu Ukrajiny.Z Pšonykom sprava ne zakinčena,vin tež
na beresi
dosi tut,ale vyklykanyj do Kyšyneva dlia toho,aby v toj čy inšyj sposib lik-
vidovaty se nenormal'ne z'javyšče.Skliar perejšov na Ukrajinu i, charakterno,
pry svojich kolehach zajavyv,šo vin ne est' inicjator abo avtor "dokladnoji
zapysky".Perejšov do svoho raionu i načal'nyk oby.Civ:Uprav.Novovire'kuj,
teže pred'javyv svojich prav na patriotyčnyj patent.

Samo soboju navertajet'sia zapytannia: čomu vsia sia sovdepščyna ne
bula likvidovana v svij čas? Pišov tomu,šo žyttv dovodyt'sia v nadzvyčajnych
umovach,sered moskaliv,rižnych agentiv ta organizacij vid bol'ševyc'kych do
denikins'kych vključno,jaki pyl'no stežat' za vsim, šo dijet'sia.Nacherez-

no stupy, i vsia misceva presa roztrubyt' i vyiave vsiu organizaciju.Sej stimul oden bik strymuvav vid ziśnosty,a druhomu piddavav energiji.Ja rachuvav i ne pomylyvsia,ščo koly sprava dijde do vtilennia vysokych sliv v robotu,vse same soboju rozviažet'sia.Ti osoby,jaki vidmovylys' vid praci, budut' vidriadženi v rozporiadžennia Uriadu.

Vzahali vsia sia epopeja šče raz pidkresliuje nenormal'nist' položinnia, koly men'šyj agent vlady pryznačaet'sia po za joho majbutnim načal'nykom.

Načal'nyk Civilnoho Upravlinnia
pry Pivdennij hrupi vijs'k UNR.

П. Пшоцький 16/VIII, коли довідався про надсилку „докладної записки", заявив, що участи в отправці докладної записки не брав і що зміст її на його думку не відповідає дійсній ситуації.

П. Пшоцький одержав наказ від'їхати до свого району і завтра відбуває.

З Корсуньським справа ліквідується.

Начальник Управління

Д. Таємно.

У. Н. Рп
МІНІСТЕРСТВО
ЗАКОРДОННИХ СПРАВ
Департ. Чужоземних Зносин
"11" серпня 1921 р.
ч. 9664/IV

До Пана
Начальника Повстанческого Штабу
Генерала Ю.ТЮТЮННИКА .-

Пересилаючи при цьому для відома копію листа Міністерства до п. Посла Н.Василька, від II/УШ ц/р.№ДССХШ/724 Міністерство Закордонних Справ має честь повідомити Вашу Ексцеленцію, що згідно з роспорядженням п. Головного Отамана, Міністерство буде й надалі повідомляти Вас про свої заходи в справах зазначених в поданому листі і звязаних з військовою акцією . -

П. в. о. МІНІСТРА ЗАКОРДОННИХ СПРАВ

Директор Департаменту
Чужоземних Зносин

Копія 65

Таємно.

У. Н. Р.
МІНІСТЕРСТВО
ЗАКОРДОННИХ СПРАВ
Депрт. Чужоземних Зносин
„11" серпня 1921р.
ч. Дес XII/724.

До Пана
Уповноваженого Міністра
М. ВАСИЛЬКА.

По всім відомостям становище комуністичного Уряду Росії в звязку з голодом дуже загрожене. Ще більше воно загрожене для нього на Україні, через те що недорід охопив також Катеринославщину і частини Полтавщини, Херсонщини, Таврії.

Маса голодних людей йде з Росії на Україну. Крім того большевики мають намір організовано переселити на Україну півтора міліона семей / коло семи з половиною мілiонів душ /, що розуміється не вдасться, але спроби для цього очевидно будуть.

Таким робом, до тих політичних і економічних причин, які різко поставили населення України проти большевиків і викликали безперервну боротьбу його з окупантами, приєднується ще одна: голод в Росії і в частині України зо всіма його наслідками. Голодне населення з Росії, помимо того, що воно ляже тяжким тягарем безпосередньо на Україну, внесе ще більшу дезорганізацію, зпричиниться до збільшення економічної руїни та до загострення національної ворожнечі.

Особливо треба ждати загострення відношення українського населення до большевиків на Правобережжі, яке помимо навали голодних, буде гостро відчувати викачування збіжжя большевиками для вивозу в Росію.

Така ситуація складеться до того ж в найкращому разі, бо що може повести за собою прибуття на Україну соток тисяч, а то й мілiонів чужих голодних, неорганізованих мас з Росії - це тяжко навіть уявити собі .

У всякому разі Україні загрожує повна руїна, голод і страшні пошестні хороби .

Але як би не сталося, вже зараз можна з великою певністю сказати, що населення України буде змушене боронитися: вже елементарний інстинкт самоохорони штовхне його до цього.

З другого боку - на Україні ведеться відповідними чинниками Уряду систематична підготовча праця до повстання. Завдання складне і тяжке, але не безнадійне, про що свідчать хоч би результати дотеперешньої праці в цьому напрямкові, не дивлячися на ті умови, що склалися на Україні і на те скрутне фінансове, політичне й моральне становище, в якому перебував і перебуває наш державний центр .

Тяжко розуміється сказати - чи рух виникне стіхійно, чи його викличе наша організована воля, у всякому разі він неминучий.

Отже перед нами виникає завдання, матеріяльного забезпечення своєї акції на Україні. А

86

тому Уряд вирішив негайно роспочати конкретні кроки за кордоном для забезпечення цеї акції як з боку мілітарного, так і транспортного та господарського.

За цим всім доведеться звертатися перш усього до найближчих своіх сусідів: Польщі та Румунії, але звідси нам не можна ждати багато, як через економичне становище цих держав, так і з причин політичних: бо отверто прийдуть нам на поміч ці держави тільки тоді, коли для них стане ясною наша перемога, а до того часу страх перед большевиками буде іх здержувати. Тому доводиться звернути свою увагу на другі держави.

Найбільш користною нам, як по своій власній економичній зацікавленості, так і по своїому географичному становищу та можливости користуватися найближчим морським шляхом, - являється ІТАЛІЯ, яка моглаб стати для нас джерелом, з якого би ми діставали зброю і амуніцію, рівнож і продукти індустріальної промисловости найбільш необхідні в перші часи.

Через зазначене Міністерство просить Вас, Високо - поважаний Пане Міністре, негайно виіхати до Італії і повести там з відповідними урядовими і приватними чинниками пертрактації для вияснення того, що ми могли б дістати:

I/ зі зброї і амуніції, в якій кількости, якого роду та якости франко один з наших портів Чорного Моря;

2/ які товари першої необхідности для потреб армії та широких верств населення і на яких умовах;

Необхідно також вияснити умови ~~нефтяного~~ фрахту ~~для рейсів~~ італійських пароплавів для рейсів, в разі необхідности, між одним з наших

портів і Румунією, Болгарією та Царгородом.

Особливе і найголовніше Ваше, Пане Міністре, завдання це - зброя і амуніція для армії.

Про всі Ваші в цьому напрямкові заходи і конкретні пропозиції Міністерство просить Вас систематично його повідомляти для координації зазначеної акції з иншими відомствами Уряду У.Н.Р. -

Прийміть, Високоповажаний Пане Міністре, вислови глибокої до Вас пошани.

МІНІСТР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ А.НІКОВСЬКИЙ

Директор Департаменту
Чужоземних Зносин П. ДЯКІВ

З оригіналом згідно:

Начальник Дипломатичного Відділу

[illegible]

Генеральному хорунжому Тютюннику.
Копія Военміну.

З наказу Головного Отамана подається до Вашого відома слідуючий уступ останнього звіту нашого посольства в [illegible] від 15 серпня ц. р.;

2.) Голод: Після нових інформацій справа мається слідуючо: а) певно є, що голод справді у деяких теріторіях істнує. б) Певно є, що большевики брешуть. Є дві можливости, або вони применшують голод і він в дійсности богацько більший і вони тим самим хотять урятуватися від конечности скласти владу. Або вони його прибільшують і спекулюють тим на філянтропійнім заходу. Після місцевих інформацій друге є правдиве. Большевики колосально прибільшують голод його цифр. Максимально голодує тілько 5 мільйонів людей а вони подають 20. Коли б транспорт був налагоджений, то сама країна могла б собі дати раду та вони з слідуючих причин його прибільшують; вони хотять дістати дарові харчі та медикаменти, вони сподіються дістати кредити від закордону (які вони не одержали помимо пропозицій концесій та зміни кличів; відбудова індустрії та електрифікація) а що головно вони цим криком „голод" нахально скривають єдиність партії та єдиний фронт. Цей клич „голод" даватиме їм далі право

26/VIII

внутрі краю всіх переслідувати та переві-
шувати, хто проти них повстає. Звівши всю
свою політичну орієнтацію у внутрі на жо-
лудок, вони сподіваються дати собі ради й
повстанцями на Україні. Про це балакають
ві радія з Миколаєва. Тому треба собі бути
свідомим, що повстання, яке вибухло-б
в осени на Україні навряд чи мало-би
успіх. Бо проти України підуть большо-
вики з кличем: брати хліб, якого Українці
не хочуть давати. Що до голодової акції,
то на днях відходить вже корабель з [illegible]
до Одеси, який туди іде по
німецьких полонених. Всі плани правих
кругів у цьому є цілком фантастичні.
Вони тепер пропагують ідею, що всі місії
санітарні та ратункові, які їдуть до
Росії повинні мати при собі відповідну
поліційну охорону. Ту охорону думають
праві круги з своїх людей зіставити і та-
ким шляхом всунути у Росію цілий
поліційний корпус.

Подаючи про голод помочі посоль-
ства в Німеччині треба мати на увазі
що цифрові дані якими оперує посольство
походять не з безпосереднього джерела і тому
до них треба ставитися застережливо.
Більше значіння Головний Отаман подає
про заходи різних інших кругів звязані
з справою голоду і хоч посольство називає
їх фантастичними, але Головний Отаман
вважає необхідним аби військове міні-
стерство через свої установи генштабу і ген. хор.
Тютюнника через підлеглу установу розвідки
по приналежности мали на увазі подані
інформації і аби своєчасно могли були
притягнути належні міри окремі дані.

нашим державним інтересам.
Тим більше на думку Головного Отамана треба звернути увагу на згадані справи, що голод в Росії і спекулюють на паденні большевиків, але тим і проти російські круги находять собі певну підтримку з боку правих кругів Европи. Так наприклад по отриманім відомостям бувший архікнязь австрійський Василь Вишиваний заміняється тим ніби спекулювати на голоді для цієї мети увійшов ніби в порозуміння з деякими реакційними німецькими кругами, отримав ніби від них деякі гроші і має намір утворити німецьку колонізацію для України або в разі заколоту большевицької влади використати ситуацію для своїх планів. Треба мати на увазі, що згаданий Вишиваний має звязки з тими реакційними колами, які стоять за федерацію України з Росією.
Вищенаведене з наказу Пана Головного Отамана подаю до Вашого відома.

Тво Начальника Військово-Похідної Канцелярії Сотник [signature]

За Нач. відділу [signature]

Ч. 1337

1921р. 23 серпня

70

М. п. 9/VII 1921 р.

Вельмишановний Пане Генерале!

Не писав до сього часу, бо не було можливости і погоди, щоби переслати Вам листа. Мав надію, що [illegible] приїде до мене і тоді я буду мати змогу пересилати через курієрів, бо поштою я не хочу.

Прошу цього вважати потрібним поінформувати Вас в справі 13/7 7/4 3/7 3/5 2/5 3/5 4/8. Зараз-же після наших переговорів він виїхав до 7/4 3/7 3/3 10/2 13/7 де ліквідував ще свої інтереси, згідно умови. Після того, як я довідався була телеграма 6/7 9/4 3/7 3/3 7/4 4/8, щоби той 4/8 3/3 3/5 8/9 2/2 4/2 3/5 4/8 2/2 4/4, але чомусь це розпорядження не було виконано.

Вчора-же була одержана друга телеграма такого-ж змісту, і сьогодні в ночі їх заарештовано і доставлено до 9/4 3/5 3/7 3/5 4/8.

Позаяк він чесно виконав всі пункти умови з ним, то, на мою думку, треба вжити заходів, аби того було звільнено з під арешту разом з п. 2/6 3/5 11/2 4/8 3/5 3/5 4/8.

Крім того, позавчора в розмові зі мною на мене запитав — чи не міг би він переказати свої 6/5 2/4 3/5 2/4 1/5 2/4 1/2 (Коли його будуть [illegible]

3/7 5/7 4/5 3/3 4/8 2/2 4/4 3/5 2/6 2/4 обставини) наприклад я розум
7/4 4/8 12/4 2/4 2/6 10/2 3/7. На це він відповів мені, що йому
все одно, аби була користь для загальної справи.
Взагалі з розмов я виніс враження, що він піде
на це, аби подкузьмити 5/5 2/6 4/4 2/4 3/4 3/3 4/4 5/9 2/7 3/5 4/8
і утворити ту концесію, про яку ми розмовляли.
Наші фінансові справи стоять так:
3/VIII 2/6 4/8 4/2 12/4 3/7 3/5 4/4 4/2 дістав телеграму з
10/5 4/4 2/2 3/7 12/4 2/4 3/3 4/8 негайно виїхати туди. З тої
телеграми виніс таке враження, що 3/5 2/6 2/4 8/9 2/2 3/7 3/3 5/5
обрадувся за 7/4 3/7 3/3 2/5 10/2 12/9 7/4 2/4 події і зриває тут
усі стосунки, але через кілька день отримав від
2/6.. першу звістку, що справи були дуже погані,
але зараз поправляються і що є надія на значні
11/5 4/8 7/4 4/8 11/5 7/4. Але на решті сьогодні дістав
телеграму, що беруть 5/7 3/3 8/5 9/7 4/4, і дуже можемо
12/4 2/4 8/9 7/4 4/4. Крім того вони пропонують нам
9/7 7/4 2/4 5/7 2/4 6/5 4/8 3/3, 6/5 8/5 5/5 3/7 2/2 12/9, 7/4 9/4 8/5 5/7 7/4 4/2 і
інші речі. Думаю, що і ця справа без нас не буде
зроблена.
Сам 2/6... має виїхати сюди 11/VIII – 13/VIII і тому
я мушу сидіти тут і чекати його, бо можемо,

що він прийде не один, а тоді моя присутність буде прямо необхідною. Для особистого докладу виїду тільки після приїзду 2/6.., бо в порожніми руками їхати не хочеться.

Позаяк 2/6. може приїхати не один, то мені необхідно
1) мати від Вас посвідчення про те, що мені дозволяється супроводити їх в кількості 3-х осіб, в тім, що прибувші будуть поміщені конспіративно окремо.
2) не маючи у себе бланків документів подорожі, я не можу вислати нового курьєра, тоді коли це буває необхідно. Тому дуже прошу Вас передати через п. Чернова в запечатаному конверті посвідчення і хоч 2 бланки документів подорожі і ½ білети, які я буду мати видавати право тільки до Львова з поворотом до Рівного в тих випадках, коли потреба буде по екстренним справам висилати курьєра.
3) Необхідно прискорити справу призначення 5/5 3/7 3/3-3/7 12/9 7/4 3/7 8/5 3/7 комендантом 7/4 3/7 2/6 3/2 3/3 3/7 9/4 12/9 2/6 3/7 2/4 9/7 2/2 4/8 2/6 10/2 2/4 2/4. в 7/4 3/7 3/3 10/2 2/4 (нашого) бо в противному разі його можуть перевести в друге місце, а це для нас в майбутньому буде велика утрата. Я маю на увазі провідника нашого 3/5 2/6 2/4 2/9 2/2 3/7 3/3 5/5 4/2 через кілька місяців

4) Посилаю фотографії Василенка і дуже прошу зробити розпорядження, щоби йому виготовили легітимацію.

Куровецький звіт посилаю на імя Посла Лисовського.

Прошу приняти заявлення в щирім поважанні і сердечнім прихильности

М. Заячків

P.S. По приїзді Д/К... негайно зателеграфую.

72

У. Н. Р.
ГОЛОВА
МАЛОЇ РАДИ МІНІСТРІВ
Міністр Ісповідань
192 р.
ч. 1841
Серпня 20 д. 1921 р.

Високоповажному Генералові
Військ У.Н.Р. Панові
Тютюнникові.

Високоповажний
Пане Генерале!

Церковний рух на Вкраїні охоплює все ширші й ширші кола громадянства і викликає його зацікавленість. Підтримуючи цей рух і зацікавленість ним, видавництвом У.А.Ц. випускаються по мірі змоги брошури, які зараз же росходяться, викликаючи задоволення духовенства і громадянства.

Гадаючи, що через Ваше посередництво я зможу росповсюдити ці брошури також і на Вкраїні, звертаюся до Вас, Високоповажний Пане Генерале, з ласкавим проханням допомогти своїми заходами в цій справі.

При цьому посилаю Вам по одному примірникові уже виданих брошур і список тих, які мають бути надрукованими в близький час.

Отримавши Вашу ласкаву згоду допомагати в цій справі, потрібну кількість брошур за гроші вишлю негайно по присланій мені адресі.

З правдивою до Вас пошаною
Міністр Ісповідань, І. Огієнко
Професор

НАЧАЛЬНИК
ПАРТИЗАНО-ПОВСТАНЧЕСЬК.
Ш Т А Б У
при Головній Команді Військ У.Н.Р.
"с " Серпня 1921 р.
Ч....
м.П о с т о ю.

Таємно.

Пану Міністрові Ісповідань.

У відповідь на ВАШЕ листування від 20-го серпня б/р. під Ч.1841, маю за шану повідомити ВАС, що всі брошюри, які ВАМИ будуть найдені можливим і потрібним для розповсюдження на Україні, будуть дорученим мені Штабом в кількох примірниках взяті на Україну для передруку й широкого розповсюдження там.

На разі, прошу надіслати по пять примірників кожної брошюри і скільки буде куштувать, Штабом буде вислано по указаній адресі.

Коли буде на це ВАША згода, то прошу прислати ВАШ дозвіл на право передруку ВАШИХ творів.-

Генерал-Хорунжий

Начальник Цівільного
Керування Підполковник

Начальник
Цівільного Керуванн
Пар. Пф. Штабу
— 16 Серпня 1914 року

Начальнику Штаба

Рапорт.

....Сьогодня поручник Коваленський в розмові зі мною зауважив мені що я хлібародцю Білінському (?) виставив документ подорожі, а значить маю з ними якісь зносини і діла. Відкидаючи послідне для зясованя, мене стращенно дивував такий Хлібороб Білінський, про якого я не тільки нічого не знаю, но і не чув. Я сказав Поручнику Коваленському, що такого я не знаю і взагалі ніякого діла не мав, але він мені вірую зазначив, що я йому навіть документ подорожі виписував для того прийду до Львова.

Це мене заінтересувало і я начав вспо-

минать кому і коли я виставляв документи подорожі.

В решті решт виявилося що цей „Хлібороб" Білінський ніхто другий, як Міністр Внутрішніх Справ У.Н.Р. Міхаїло Іванович Білінський, який Вами вирушався із Тарнова в останніх числах Липня з приводу фурманської машини в Волинії і перевозу її до Львова. Коли я сказав про це Поручникові Ковалевському, то він попросив мене о цьому написать, що я і зробив.

Все це заставляє думать що кимось із наших співробітників Штабу ведеться інтріга і що нам хтось скаламутити воду.

Прошу Вас пане Сотнику поговорить про це з Поручником Ковалевським і виявить хто йому так невдячно доложив про „Хлібороба Білінського." і що для успішної праці Штабу і координації такі елементи мусять бути уброні.

Підполковник

Telegram

№ 15

Przewód №

Uwagi służbowe:

Przyjęto dn. ../... 192..

godz. ... min. ...

z ...

podpis ...

Urząd ...

lwow odozowa 6 s[illegible] szarszorlanc

Czestochowa 3694-10-18-11.40= №[illegible] n. ../... godz. ... min. ...

= na przylaczenie zgadzam sie 1254= czechowicz ="

Zarząd Telegrafów nie przyjmuje odpowiedzialności za straty, wynikłe z późnego przesłania lub doręczenia telegramów.

M. P. i T. 1010. (IX.920) 4.000.000.

Наказ ч.II4 по Міністерству Шляхів ~~ва~~ /Лікарська-Санітарна Управа/ за 20 серпня 1921 року м. Тарнов.

Згідно поясненням даним референтом Міністерства Шляхів наказ по Міністерству Шляхів з 29 липня цього року під ч.98 про звільнення помішника діловода КОРОВКО Фросину касується.

Коровку Фросину рахувати на службі по Міністерству Шляхів на попередній посаді й відрядженої для праці в розпорядження Генерала ТЮТЮННИКА з 19 липня п/р. з утриманням по міністерству Шляхів.

Т-во керуючий міністерством Шляхів Саніга за Директора Загального Департаменту В. Дмітренко

З оригіналом згідно:

Начальник Канцелярії

ДО ШТАБУ ГЕНЕРАЛА ТЮТЮННИКА

Надсилается до відома

ч. 546 / Начальник Канцелярії

25/VIII-1921р.

М. перебування

МІНІСТР
ВНУТРІШНИХ СПРАВ
„15" Серпня 192 1 р.
— Ч. 31

Таємно.

УПОВНОВАЖЕННЯ.

Член Ради Міністра Внутрішніх Справ Семен КУРИЛЕНКО є уповноважений Міністра Внутрішніх Справ при Партизанському Повстанському Штабі по справах Адміністраційного управління.

Що торкається обсягу компетенції, прав та обовязків п. Куриленко, то їх має визначити Начальник Штабу в порозумінню з Міністром Внутрішніх Справ.

КЕРУЮЧИЙ МІНІСТЕРСТВОМ

ДИРЕКТОР ДЕПАРТАМЕНТУ
ЗАГАЛЬНИХ СПРАВ

Таємно.

У. Н. Р.

МІНІСТР
ВНУТРІШНІХ СПРАВ.

"15" серпня 1924 р.
№ 527
м. постій

До

ПАНА ГЕНЕРАЛА Т Ю Т Ю Н И К А.

В газеті "Вперед" від 12 цього серпня, під Ч.134 під загаловком "Цікаві документи" надруковано на польській мові відношення Повітової Команди У.П. в Тарнові з 23-УІ б.р. за ч.187, на імя Команди П.П. в Кракові.

В вказаному відношенні доноситься про антидержавну агітацію інтернованих українців, виразившуся в тому, що Уряд У.Н.Р., ніби-то, висилає, з обозів інтернованих: Ланцута, Ченстохова, а також Тарнова, своїх уповноважених на Наддніпрянську Україну, а також Всхідню Малопольщу, для агітації та підбурювання населення до повстанні проти Польщі.

Наслідком того донесення, як видко з дальнійшого листування по цьому поводу, надрукованого в тій-же газеті "Вперед" розіслано по всіх повітових Командах Польської Державної Поліції, - приписання про зорке стеження за агітаторами У.Н.Р., а в решті результатом чого були арешти декотрих наших діячів і урядовців, як напр: Професора БІДНОВА та др:, які по тим, чи иншим потребам виїздили до Всхідньої Галичини.

Приймаючи на увагу, що вищеприведений зміст польського документу не має ніякої підстави і що такий являється тільки результатом злосної інсінуації й провокації осіб, задавших собі ціллю здескридитувати наш Уряд перед Польською Владою, надсилкою Польській Команді Державної

Поліції в Тарнові фальшивих доносів, маю за честь просить Ваших, Пане Генерале, заходів з'ясовання польській владі у Львові, цілковитої неправдоподібности пашквіль, закинутих нашому уряду.

Одночасно з цім мною прийняти заходи для належного освітлення ціеі справи, через відповідних чинників, в Варшаві й виявлення дійсних провокаторів.

Керуючий
М І Н І С Т Е Р ~~ство~~ [signature]

В.о. Директора Департаменту
Політичноі Інформації
[signature: Іванович]

Хор. Шарпорец

7 VIII 21 року

ч. 1.

м. Львів

До Пана Начальника Штабу Партизанського Отряду при Головній Команді Військ УНР.

Рапорт

Доношу, що цього числа прибув в Ваше розпорядження.

Хор. Шарпорец

[illegible]: полк Добротворського

Перевед[illegible]

[illegible]

В. М.

Прокурор

I Вищого Військового

Суду

Серпня 15 дня 1921 р.

ч. 3

м. Львів

До Пана Начальника Партизано-Повстанчеського Штабу при Головній Команді Військ УНР.

Рапорт

Доношу, що цього числа прибув з Командировки — м. Варшави

Додаток: документ подорожи ч. 33077.

Хор. Шоршоряк

Хорунжого
Двох формацій
Щербиненко
13 серпня 921

До начальника
[illegible] отамана
[illegible]

Рапорт

Відповідно наказу керуючого міністерством внутрішніх справ, я прошу вашого розпорядження для відправки в м. Скалу для інформаційної праці і для збору матеріялів для агітаційно-антибольшовицької літературної праці.

Не маючи грошей, прошу вашого розпорядження видати мені добові за час перебування в Львові, подорожні, а також посвідку на право мешкання в Скалі, окрестностях і на кордоні, аби не було перешкод моєї праці.

хор Щербинець

Генерал-Хорунжий
Мошинський
16 серпня 1921 р.
ч. 10.

До п. Начальника
Козятинсько-повстан-
ського штабу

16/VIII 921.

Д. Г.

17/VIII

Рапорт.

Доношу, що в моїй пропозіції Керуючий Міністерством Внутрішніх Справ [illegible] Савицький призначив хорунжого Івана Щербінька агентом політичної інформації до м. Скали.

Пан хорунжий Щербінко по наказу Керуючого Міністерством Внутріш-

ніх сюди прибув до м. Львова.
Прошу відправити його до м.
Скали / відповідними докумен-
тами. –

Генерал-хорунжий Монкевич

РЕФЕРЕНТУРА МІН. ШЛЯХІВ.
ТРАНСПОРТОВИЙ ВІДДІЛ
" 13 " СЕрпня 1921 Р.

НАЧАЛЬНИКУ ЦИВІЛЬНОГО
КЕРУВАННЯ.

старший
В.телеграфіст Кость Мосевич
відом мені як з політичного боку
Так і національного і може бути
Мною використован.

Начальник Транспортового
Відділа Інженер

Розбір 84

ГЕНЕРАЛ-ХОРУНЖИЙ
МОРИНСЬКИЙ

"13" Серпня 1921 року

Ч.....

м.Постою.

Таємно.

Начальникові Партизано-Повстанчеського Штабу.

ДОПОВІДЬ.

Завдання реферату в першу чергу, координувати діяльність Савінковських агентів і діяльність Українського Партизано-Повстанчеського Штабу, а також взяти на учот і під догляд Савінковські організації на Українському фронті та корректувати напрямок їхньої роботи.

В другу чергу, організувати великоросів в Україні, як Українську національну меньшість в такий спосіб, щоб паралізувати вплив Савінкова, й нарешті зовсім усунути його від праці на Українських теренах.

Практично переводячи це в життя, належить прагнути до повної ліквідації Савінковських організацій на Українському фронті. Разом з цим зміцнити Рівенську організацію великоросів в Україні. Ця організація буде осередком, в якого поширяться експозітури. Центр має перенестися до Львова, куда повинно перенесим і редакцію „Волинського Слова". Пляцувка улаштовується при одному з постеруноків на Збручі.

З часом до цієї організації належить притягнути ще й инші національні меньшости - жидів та поляків в Україні. Організовані в такий спосіб національні меньшости в прийдешньому часі мають зв"язатися з поляками та жилами з Росії, щоб протибольшовицька організація в самій Росії провадилась під впливом України та Польщі.

Організована під нашим впливом великоруська меньшість ставши на грунт нашої державности, може ослабляти акцію за кордоном, що її провадять ріжні російські кола й центри проти Української Державности. Крім того зв"язки організованих національних меньшостей з відповідними спорідненими угруппуваннями, як на еміграції, так і в самій Росії, можна використати в цілях інформаційних та инших.

Безпосереднье завдання організацій національних меньшосте - установити форми и способи допомоги та й самої участи в боротьбі проти большовиків за визволення України.

Маючи лише політичне завдання, організація меньшостей провадить свою працю з зовнішнього боку ізольовано від Партизано-Повстанческого Штабу. Для більшої конспірації оперативної діяльности Штабу референтура національних меньшостей мусить мати помешкання в осібному від Штабу будинкові, щоб інтересанти, які мають до діла з референтурою, не мали змоги збірати інформації про діяльність П.-П. Штабу.

Плян попередньої роботи.

1/ Взяти на учот Савінковські організації та людей.

2/ Всебічно ознайомитись з Рівенською організацією, її складом, напрямом праці та викрити джерела її юштів.

3/ Зібрати інформації про українські меньшости на еміграції та про їх організації, як допомогові так і політичні. Увійти в зв"язок з ними та підготовити грунт для притягнення їх до наміченої праці.-

Генерал - Хорунжий /-/ [illegible]

NACZELNE DOWÓDZTWO W.P.
(Sztab Generalny)
Oddział II.
Ekspozytura we Lwowie

Nr. 653/3.

Lwów, dnia 12.VII. 1921.

O B I E G I E M .

12/VII-21 p.

W dniu 12.b.m. za zezwoleniem Szefa Ekspozytury wyjeżdzam ze Lwowa do Krakowa. Nieobecny będę do dnia 15. sierpnia b.r.

W zastępstwie mojem pozostaje por. GLAZUR Karol z Referatu mniejszości narodowych.

Wydział załatwiać będzie tylko sprawy bieżące.

Spraw personalnych i zasadniczych nie załatwiać, aserwując je do mego powrotu.

Por. i Szef Wydziału 3.

Otrzymują: Por. Glazur Karol,
Kierownik Wydziału
Oddział I.
Oddział III.
K.W-
K.P.
Szef Oddz. zewn. por. Horodyski
Szef Ekspozytury - przedkładam do wiadomości
Wydz. I.. Eksp. - do wiadomości
Wydział 2. Eksp .

НАЧАЛЬНИК
ВІЙСЬКОВО-ПОХІДНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ
ГОЛОВНОГО ОТАМАНА ВІЙСЬК
У. Н. Р.

"8" серпня 192 1 р.
Ч 1267

До п. Генерального Хорунжого Тютюнника.

Надсилаю при цьому відношення Української Ліквідаційної Комісії за Ч.976 від 29 липня для з,ясування порушеної в ньому справи по змісту резолюції Пана Головного Отамана.

Додаток: Відношення Ч.976 і копія з копії рапорта поручника Бараца.

Вр. Начальник Відділу, Сотник

Таємно

87

У. Н. Р.

Українська
Ліквідаційна Комісія
в Речіпосполитій Польській
Відділ II
"29" Листопада 1921 р.
Ч. 976
м. ст. Варшава.

До п. Військового Міністра У.Н.Р.

Копія: п. ГОЛОВНОМУ ОТАМАНУ.

РАПОРТ.

При цьому представляю Копію рапорта пор. БАРАЦА, який був поданий Начальнику інформаційного бюро Р.Е.К. і надісланий мені до відома Савінковим.

Начальник Комісії,
Генерал-Поручник [signature]

Начальник II відділу,
Сотник [signature]

Ген. Бюрнику
В пошуки?
[signatures]

Копія с копіи.

Начальнику Информаціоннаго Бюро Л.К.Р.С.Ч.

1921 года 23 іюля № 283/Б.п. г.Варшава.

Р А П О Р Т Ъ .

9 или 10 іюня с.г. въ м.Подволочискъ, я встрѣтился съ повстанческимъ атаманомъ У.Н.Р. шт.кап.ЯСЫПКОМЪ, который, во время разсказа про свои походы въ Совдепіи, Сказалъ мнѣ, что ему попалось два нашихъ работника, которымъ по его распоряженію дали по 25 шомполовъ и предупредили, чтобы въ другой разъ не попадались и выѣзжали въ Россію.

О вышеизложенномъ доношу до свѣдѣнія,

Пор.Н.БАРАЦЪ. Съ подлинникомъ вѣрно: Начальникъ Канцеляріи,

ДОЛИНСКІЙ.

З копією згідно:

Начальник II відділу,

Сотник

11/VII

Сот. Посипок, бувший старшина 5-ої Херсон. Див., прибув до П.-П. Штабу з України в травні м. р., відр-но від існуючої на Вкраїні повстанської організації. Не заслуговуючи особливого довір'я, він ніяких доручень, крім доставки літератури, не одержав. У друге Посипок прибув до Штабу при кінці червня, і був відправлений в розпорядження п-ка [illegible] групи, коли при виконанні доручення виявив недбалість і недбалість. Ніяких з [illegible] тому не [illegible].

Хорунж. [illegible]

Начальник
Господ.-Польов.
Штабу
«Цивільні Кур.»
« » VIII. 921.
ч. 25

Ч. ч. 1281.

П. Головному Отаманові
Військ. У.Н.Р.

Рапорт.

Сотник Посипок ніякого відношення до Госп.-Польов. Штабу немає і по тому дорученню не працює.

Генер. Хорунжий.

Нач. К. Цив. Кур.
Подполк.

Довірочний

Дані і звіти різних відділів п. в. [illegible] і дані про поширення і поглиблення [illegible] праці.

Забезпечити інформуючі матеріали, добуті працею, використати як найкраще для майбутніх будівничих завдань української державної справи, аби вважав за необхідне, коли завідуючі відділами на підставі належного у кожного з них матеріалу, що обіймає ту або іншу галузь державного життя, спробували накреслити реєстр завдань, з приводу яких наш уряд повинен в певний термін виробити і дати свою відповідь в формі чи зовсім закінчених і узаконених законів, чи докладно розроблених проектів різних положень та інструкцій, потрібних для його урегулювання. Складні явища державного життя тих обставин, що утворені будуть нашим рухом проти окупаційної

влади. Начальники відділів повинні намітити: а) зміни в дотепереннім законах, оскільки вони або не відповідають вимогам життя або вимагають певних корективів

б) ті справи державного життя, що досі не знайшли собі вираження і не зафіксовані в існуючому законодавстві а які разом з тим вимагають законодавчого оформлення і нормування

в) в разі можливости пробувати проекти таких законопроектів чи постанов.

Думаю, що студіювання п. п. начальниками відділів відповідних ділянок життя, дало їм змогу не тільки ознайомитись з фактичним матеріялом, але й поставити перед вищою владою завдання, без свобідного полагодження котрих неможливим буде ні провадження інтегрально-національної боротьби ні фактичне будівництво нашої держави. Особливе значіння надаю

92

я справам форм влади на селі і в повіті, бо думаю, що од цього залежати буде успіх адміністрування державного апарату; далі - справам господарчого життя в різних галузях - з огляду на ті великі зміни, що зайшли в ньому за[illegible]ти системи господарки комуністичної.

Належні роспорядження пропоную подати начальникам відділів, аби результати праці їх в цьому обсягу і напрямку, я міг використати для урядових рішень.

Про наслідки прошу своєчасно мене повідомити.

9/VIII 1921р

[illegible]

Читали!

Кровець

Могилянський

Мазановський

[illegible]

В. Шемет

Кошт. 2 1

Начальникові [illegible] при Т[illegible]
Ген. [illegible] УНР
[illegible] Генерал[illegible] Штабу УНР
[illegible]

Доповідна записка.

Починаючи з [illegible] 1921 року в укра-
їнських еміграційних колах виникла думка, була доручена
[illegible] Уряду [illegible] повстання на Україні [illegible]
[illegible]. Ця думка найшла [illegible]
[illegible] в формі утворення центрального [illegible] при
Уряді УНР, а також штабів груп / Україна поділена
на кілька групових округ /. На [illegible] [illegible]
[illegible], як керовник [illegible] А. О. Гулий, [illegible] що група, не
[illegible] Гулий, є [illegible] від Ц. П. Ш. [illegible]
[illegible] утворити [illegible]
[illegible] в [illegible]
[illegible] була поділена на 5 [illegible]
[illegible] округ / [illegible] 3 [illegible]
[illegible] округа було запропоновано [illegible]
III округи В. Я. Скибора, II [illegible] I [illegible] II [illegible]
/ Т. II до цього часу не мають [illegible] / в лютому мі-
сяці до Тарнова приїздив ком. групи [illegible] Гулий і інфор-
мував нас про стан роботи на [illegible] зазначував
1. [illegible] по [illegible] утворено. 2) [illegible]
[illegible] група не [illegible] [illegible], наших до-
[illegible]. 3) Аби через [illegible] 2-3 [illegible] приїзди, до
того часу [illegible] роботи все буде готове. Ми [illegible]
в [illegible], а [illegible] через 2 місяці 25 квітня в м. Чернівцях
з Чернівець виїхав до Букарешту [illegible] [illegible]
[illegible] в [illegible] повернувшись 10 травня з [illegible] поінфор-
мував нас що до цього часу з [illegible] / [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] / [illegible] що
[illegible] не [illegible] в [illegible] [illegible]
[illegible] з цієї роботи [illegible]
нічого не вийде, що він [illegible] [illegible] про [illegible]
[illegible] до своїх [illegible] Начальника [illegible]
[illegible] не [illegible], що [illegible] — [illegible]
[illegible] до справи [illegible]

2

6. Свідчить, що за 2 місяці нашої присутності [illegible] не
[illegible] ні одного чоловіка на Україну, [illegible]
не прибув ні один [illegible] хоч можливості це
зробити були, як матеріяльна так і в людях.
7. За 2 місяці нашого перебування тут ні Начцуп
так і Начцівб не вжили відповідних заходів, аби на
[illegible] інформацію цей Управління [illegible]
та газетами, які надсилають до нас, а нас з свого
боку не нараде потрібним робити це саме [illegible]
[illegible] нам не відомо, відомо лише що газети [illegible]
[illegible] надсилаються спеціяльними [illegible]
[illegible] Начцівом [illegible]
8. З час [illegible] з Команд. [illegible] було зовсім за-
значено нами, що на тім боці (Україні) можна добути всі
потрібні засоби як матеріяльні так і людей, але по [illegible]
відомостям, які нам [illegible] [illegible]
[illegible], що засобів не має, люде є але
[illegible] роботи [illegible] [illegible] Начцупа
а ми, як [illegible] мали бути тими керуючими
центрами, не маємо змоги цього робити.
9. Як вже зазначувалось в попередньому [illegible] з самого
[illegible] приїзду є [illegible] того явища що Коли не [illegible]
то Команди кудись їздять, щось роблять і від'їжджають
давше на короткий час, повертаються через 15-25 днів.
Коли ж не [illegible] вимогаємо роботи то одержуємо відповідь
від чергового [illegible] (чи команд. чи Начцуп) що він
нічого не може зробити тому що „другий" [illegible]
[illegible] оказати. Але це [illegible] коли не на [illegible]
[illegible] справи то свідчить про відсутність [illegible] то
не було організації такого [illegible] то [illegible]
керуючих справою.
10. До цього часу не виясненно в акт [illegible] робо-
[illegible] перепроваджуватись а) чи [illegible]
[illegible] в автономній в своїй роботі, чи ми є
звичайні технічні агенти. Но коли б на нас дивились
не як на агентів, то [illegible] як то перевести ро-
боту при таких обмежених засобах. Цього [illegible]
Це свідчить о тенденції: [illegible] з нас що робити!
[illegible] коли б все він робив.
11. [illegible] про тут на [illegible] в [illegible] не
використано всі засоби, які можна було вико-
ристати знайомство з [illegible] [illegible]
[illegible] з представниками преси, а також
з [illegible] [illegible] можна було [illegible]
[illegible] до певної міри [illegible] [illegible]
на [illegible] звернуто [illegible] на нашу справу.
Можно [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] газети [illegible]

Поручник
4-го
Кінн. Київськ.
Полку.
Беккер Олек.

Липня 1921 року.
Ч. 34.
Табор.

До Пана Генерала
ТЮТЮНИКА.

Рапорт.

При цьому придставляю на Ваш розгляд мій проект о майбутні мобілізації на Україні.

Додаток: Проект.

Поручник Бекер

З огляду на те, що підставою існування кожної Держави, помимо всяких політичних становищ середь других Держав, головним чиномістчуістнування не є Армія. Сильна дісціплінована Армія-сильна Держава. Положення України як Держави з боку Географичного, Экономичногр і сосідство таких Держав як Росія, котра ніколи не залишить мрії о "Єдіной і не делімой", чиганне иньших сосідніх Держав на цей кусок землі, все це потребує утворення сильної Армії. Сильної в повнім значеню цього слова, як з боку дісціпліни, так і з боку свідомости в сфері грамотности громадянина як такого. З оглядуна нав все це вищезазначене пропоную слідуючий проект:

П Р О Е К Т

1/Всі молоді люди досягнувші призивних літ, підлягають мобілізації

2/Льготи під час мобілізації, як першого так і другого розряду відміняються. ? Чому? ——— ?

3/При всіх повітових Військових Начальниках, на час призиву, улаштовуються Команди з старшин і підстаршин, які мають метою провадження навчань з молодими людьми маючими ту чи иньшу льготу. Команди ці виділяються з складу кадрових полків розташованних на терені цього повіту. При чому зазначаю що така Команда повинна бути складена з старшин і підстаршин ріжних піхотних полків розташованих на терені цього повіту під головуванням старшого старшини призначаємого Військовим Округом, маючо на меті знайомство як команди так і підлеглих з людьми ріжних частин і соревнованія навчающих. Термін навчань для льготних покладається 12 тижневий починаюче з 1-го Серпня по 1-ше Листопада, з огляду на закінченя польових робот по уборці хліба. По скінченю ціх навчань льготні роспускаються по домам і переходять в распорядженнян повітових Військових Начальників на загальних підставах о льготних. Не льготні роспределяються по кадровим полкам. Все вищезазначене відноситься до піхотних частин і їх поповнення.

4/Крім вищезазначенної Команди в распорядження повіт. Військ. Нач. призначається один старшина і кілька підстаршин кінноти, які провадять навчаня з виділенною частью льготних. Підлягає ця команда і начальники неї команди во всіх відношенях тільки повіт. Військовому Начальнику і через нього вищім інстанціям.

Само собою!

5/В артілерію і інженерні частини льготні не призначаються.

6/ В склад команд крім льготних входять і ті молоді люди ,котрі не одбувають військової повинності як витягнувші великі номер а жеребків і иньшім причинам.

7/По скінченню всіх навчань за тиждень до роспуску призначають - ся Військовим Округом старшини,які обізжають такі команди і роблять смотр степені їх виучки о чім відається в наказі по Військам.

8/Довольство таких Команд провадиться на загальних підставах козаків регулярних частин.

9/Кождий льготний на час перебування в Команді одержує слідуюче обмундірованнЯ:І шинель,І мундір/гімнастерку/;І штани,І пару чобіт або черевик.Білья льготні не ожоржують.Все- це перед роспуском відбераеться і залишається в распоряджені повіт. Військ.Начальників.

10/Все це переведенне в життя дає змогу,під час загальної мобілізаціі в разі війни велику кількість людей уже підготовлених до бойових подій і здібних до ужиття їх на фронті.

11/Крім чисто військових навчань ,кожний повіт.Військ.Началь. повинен запросить місцевихь учителів для викладання козакам слідуючих предметів:Історія Украіни,Письменство,Географія і мижнароднье положення Украіни.Всі ці предмети повинні викладаться зрозуміло для козака,для поширення його національних поглядів і що від нього римагаеться як від козака і як від громадянина У.Н.Р.Крім лекцій бажано щоб улаштовувались для козаків театри,а як таких не можна улаштовати своіми засобами то в порозумінню з власниками театрів і кіно,козаки повинні не меньш двох раз на тиждень посіщать вистави.

12/На все це повинна бути звернута особлива увага.

13/Всі молоді люди з осьвітою як закінченною середньою,так і не закінченною і не бажаючі поступить в Військові Школи,відбувають військову повинність нарівні з льготними в складі тіх же Команд і в порозумінню з Міністерством Освіти,по закінченню навчань,мають право поступать в Вишші Школи,прийом в які продовжуеться до 15-го Листопаду. Маючі бажання бути Старшинами направляються в Військові Школи з двох-річним курсом для маючих закінчену середньу освіту,а для не маючих середньої освіти с трех-

річним курсом.Крім того кожному майбутньому старшині вміняється в обовязок знання одної з чужоземних мов,при тім фундаментальне знання,не тільки теоретичне,але і практичне.

14/В разі війни вищезазначені молоді люди направляються в Військові Школи с 4-х місячним курсом в піхоті,8-ми місячним в Артилерії і Кінноті ,а також і Інженерних Школах,після закінчення яких підвищуються в ранг Хорунжого і роспреділяються по запасовим частинам на загальних підставах.

15/Таким чином старшинство буде на своєму місці як громадянин бо людина з осьвітою,з боку військового як пройшовший школу не тільки старшини,але і козака,знайомий з життям козаків і їх потребами.

16/Зброя на такі Команди дається з розрахунком 25 рушниць на 100 чоловік,а по можливості і на кожного чоловіка.Для кінноти крім рушниць ще 25 шабель і 25 списів.

17/Коней,крім обозних,повинно бути від 40 до 50 з розрахунком 3 зміни при манежні їзді,і можливості провадження сотенного навчання при польові.Коні з сідлами беруться з одного з регулярних полків Кінноти,які після закінчення навчань повертаються назад в Полк.

18/По закінченню навчань Команди розфурмовуються і навчаючі направляються по своїм частинам.

19/Все це повинно буть проведенне в життя як необхідне для захисту Держави.

Поручник

РЕФЕРЕНТУРА МІН.ШЛЯХ.

ТРАНСПОРТОВИЙ ВІДД.

Начальнику Цівільного Керування.

"9" Серпня 1921 р.

Ч...9..... .

Під часу побуту мойого цей час в Тарнові мною за згодою Начальника Штабу були ведені переговори з заступником Міністра Пошт і Телеграфу з приводу заготовки цілої низки схем по Державним звязкам.

Начальник Штабу дав згоду на на замовлення 7 схем за яку роботу зробив розпорядження Начальнику Канцелярії видатити 20,000 марок п.

Перша схема головних магістралей мусить бути готова ранком 14 Серпня. Потім поступово схеми деталі Київщини, Одеєщини, Катеринославської і т.д.

Про замовлення цих схем

необхідно повідомити письменно Пана заступника М.Поит Бутенко.

Начальник Транспортового Відділу.

І Н Ж Е Н Е Р

РЕФЕРЕНТУРА МІНІСТ.ШЛЯХІВ.
ТРАНСПОРТОВИЙ ВІДД.
" 9 " Серпня 1921 р.
Ч.....2..

Начальнику Цівільного Керування.

Мною привезена зараз з Таганова слідуючи матеріали: Схема скорочення штатів по залізницям, Умовини оплати праці на залізницях і данні про загальну кількість залізничних на Україні за часи 1918 року і процентное відношення по рижним службам. Всі ці матеріяли взяти коллиниими і необхидно передрукувати і повернути по належности.

Олексієнко.

НАЧАЛЬНИК ТРАНСПОРТОВОГО ВІДДІЛУ
І Н Ж Е Н Е Р

Таємно

101

РЕФЕРЕНТУРА МІНІСТЕРСТВА

Ш ЛЯХ І В

ТРАНСПОРТОВИЙ ВІДДІЛ

" 6 " Серпня 1921 року.

М. Постов.

№ 7

П. Міністрові Пошт і Телеграфу.

К. Начальнику Цівільного Керування.

Тимчасово Начальником Цівільного Керування мені доручена справа по зясовуванню ріжних питань по дорученому Вам Міністерству, шляхом одержання ріжного роду інформацій з закордону України. Під руками нема Шкабі мап на яких булиби нанесені звязки по Державних дротах.

Прошу Вашого розпорядження про видачу мені необхідного матеріялу.

Начальник Транспортового Відділу

ІНЖЕНЕР

НАЧАЛЬНИК
ВІЙСЬКОВО-ПОХІДНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ
ГОЛОВНОГО ОТАМАНА ВІЙСЬК
У. Н. Р.

"____" Серпня 192 1 р.
Ч 1202/06.

Таємно.
До власних рук.

До п.Генерала Тютюнника

З наказу Пана Головного Отамана, подаю копію телеграми нашого посла в Берліні, Пана Смаль-Стоцького, що стверджує провал української партії есерів, стоячих на большовицькій платформі, бажавших, шляхом поділу з большовиками влади, тісного мпівробітництва з ними.

Пан Головний Отаман висловив побажання, аби ці відомости Ви, Пане Генерале, подали, через д.Степаненка, що іде до Румунії і подає Вам це, Гулому, як також і 3-е число "Української Соціялистичної Думки", де уміщено відомости Ц.К.У.С.Д.П. про становище на Катеринославщині.

Виговський

Копія телеграми.

Берлін 25/VII - 21 р.

Василь Мазуренко повернув з Конференції III-го інтернаціоналу. Везе ріжні отверті листи укапистів /У.К.П./ проти Винниченка. Большовики не думають з другими партіями ділитися, а хотять всі народом бажані соціяльні і національні уступки самі переводити. 2088. Стоцький.

З первописом згідно:

В.о Начальник Загального Відділу Військово - Похідної Канцелярії Головного Отамана Війська У.Н.Р.,

Сотник

103

Дуже негайне.

У. Н. Р.
Міністр
Ісповідань

Липня 29 дня 1921
Ч. 4782

Прохати Пана Міністра Закордонних Справ не відмовити в заходах щодо звільнення п. проф. Бідного.
М. Бг.
29/VII 1921

Таємно

До Пана Міністра
Внутрішніх Справ

Високоповажний
Пане Міністре!

27-го Липня ввечері з Тарнова виїхав в командировку на Волинь по моєму наказу профф. В. Біднов. Сьогодні, 29. VII. в 10 год. ранку я отримав телеграму, що професора Біднова заарештовано в Бродах. Ласкаво про–

"

шу Вас, Високоповажний Пане
Міністре, вжити всіх заходів
щоби професора Біднова було
негайно випущено.

До цього додаю телеграму.

З правдивою до Вас пошаною,
Міністр Ісповідань,
Професор І. Огієнко

Пану Поручнику ~~Ковалевському~~
Прошу Ваших заходів звільнити
проф. Біднова
Нач. В. П. Ш. Ген. Хор. [signature]
30/VI-21р.

Таємно

104

У. Н. Р.

МІНІСТЕРСТВО ШЛЯХІВ

ДЕПАРТАМЕНТ .....

„ 28 " липня 192/ р.

Ч. 472

М. .....

▽ ▽ ▽

До Начальника
Партизано-Повстанського Штабу.

У відповідь на листа Вашого з 26 липня ц. р. з резолюцією п. Генерала Тютюнника, Загальний Деп-т повідомляє що на п. Коровко наказ п. Головного Отамана не може поширюватись через те, що вона без згоди М-ва Шляхів прийнята на службу і самовільно покинула працю в Міністерстві, а також і через те, що п. Коровко поїздає технічну посаду, яка мусить бути заміщена іншою особою для проведення праці, про що Загальний Деп-т Вас і повідомляв листом № 10.

Повідомляючи Вас про це, з огляду на неприїзд п. Коровко до праці до Міністерства і на неприсилку нею заяви про звільнення, про що про-

списків містом № 10, а також з огляду на необхідність прийому на службу іншої друкарки, т. Коренко за самовільне залишення праці в Міністерстві, звільнивши з посади, яку вона займала, з 19 липня 1921 р.

Директор Деп-ту Шмідт

Начальник Канцелярії

В. Дмитрієв

Таємно

Рефе рент М.Ш.

"26" л ипня 1921 .

Ч.. І ...

Пану Міністрові Шляхів,
К. Начальніку Ц івільного
Керуванн я.

Прошу Вашого негайного роспорядження про видачу п.Таращуку необхідних матерьялів для організації праці, а саме:

1/ Умовйни оплати праці,

2/ Схему скорочення штатів по службам, яка була затверджена в Станіславові,

3/ Данні про кількість загалом служачих по окр емим залізницям України в 1918 року,

4/ Доклалні пляни всіх залізниць України з зазначен ням мостів.

5/ Нові таріфи п.Лукашевича,

6/ Оди н прімірник большовицьких таріфів особового і вантажового,

7/ У став професійного союзу залізничників.

Необ хідні матеріяли по §§ 1і2 знаходятьс в архіві Польової Дирекції.

РЕФЕРЕНТ МІНІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ
ІНЖЕНЕР

Таємно

До п. Начальника Партизансько-Повстанчого Штабу Ставки Головного Отамана.

Маю за честь надіслати до належности

Додаток: Листування від 27 червня 1921 року під ч. 873.

Начальник Військово-Похідної Канцелярії Головного Отамана Військ У. Н. Р.

"29" червня 1921 року
ч. 1083/78

Т.в.о. Начальника Відділу

КАНЦЕЛЯРІЯ ДИРЕКТОРІЇ
УКРАЇНСЬКОЇ
НАРОДНЬОЇ РЕСПУБЛІКИ.

Відділ Загальний.

Червня 28 *дня* 1921 *р.*

Ч. 874

К постоп.

Канцелярія
Головного Отамана
ОДЕРЖАНО
29 серпня
Вх. Ч. 1281/95.

Гасемне.

До Пана Начальника Військово-Походної Канцелярії ГОЛОВНОГО ОТАМАНА.

З наказу ПАНА ГОЛОВИ ДИРЕКТОРІЇ надсилається при цьому для передачі до Повстанчевького Штабу копію листу НАНА ГОЛОВИ ДИРЕКТОРІЇ до Голови Ради Народніх Міністрів з 28 червня ц.р. за ч.873.

Начальник Канцелярії

Начальник Відділу

До виконання

Копія.

Секретно

ГОЛОВА ДИРЕКТОРІЇ

У.Н.Р.

Червня 28 дня 1921р.

ч. 873.

м. постою.

Голові Ради Народніх Міністрів.

/Копії Міністрам: Юстиції, Внутрішніх Справ і Військових Справ./

При державному центрові УНР знаходиться багато службовців, які, допустившись ріжних службових злочинів, продовжують надалі виконувати свої обовязки, не бувши досі, з огляду на відсутність судових органів, покарані за свої вчинки.

Крім того, немало е елементу, національно та державно невихованого, що, не раз залишаючи в тяжких обставинах державний центр, перекидався в табор наших ворогів, щоб при слушній нагоді знову примоститись до нашого державного апарату.

Не кажучи про те, що такі явища роблять дуже негативне вражіння на ту частину службовців, які ввесь час чесно виконували свої обовязки перед Батьківщиною, що пасивне відношення влади до таких службовців деморалізуюче впливае на персональний склад нашого урядового апарату, я вважаю що взагалі, з погляду правного, ставитись байдуже до таких явищ недопустимо.

Коли сучасні обставини не дозволяють в належний спосіб негайно покарати злочинця, то в кожному разі наша державна влада мае змогу і обовязок виявляти та зберігати сліди таких злочинів, усовуючи одночасно шкідливий елемент з нашого державного центру.

Я гадаю, що для можливо повного виявлення такого елементу потрібно, щоби тепер же по всіх Мі

ністерствах було складено, на підставі усіх доступних матеріялів /книг наказів, Державного Вістнику, письмових посвідчень старослужачих і т.и./, реестри службовців, що переходили службу в установах певного Міністерства за весь час його істнування. Реестри ці повинні по можливости містити в собі відомости, коли та з яких причин залишив урядовець службу, чи здав він справи і грошеві суми, чи перебуває нині на державній службі, чи не вступив на службу до організацій ворожих УНР, де мешкає в цей час і т.и. Виписки з таких реестрів, що служать матеріялом для обвинувачення службовця або взагалі компромітують Його, мають негайно пересилатися Генерал-Прокуророві та Політичному Департаментові Міністерства Внутрішніх Справ.

Надаючи цій справі важливе значіння, пропоную Вам, Пане Премьер-Міністре, вчинити, відповідно до вищезазначеного, належні розпорядження, встановити догляд над переведенням цих розпоряджень в життя та про наслідки Ваших заходів мене періодично повідомляти.

П Е Т Л Ю Р А./р.в./

Посвідчую. За Керубчого Справами ДИРЕКТОРІЇ М. Крижанівський.

З оригіналом згідно.

Начальник Відділу Канцелярії
ДИРЕКТОРІЇ

У. Н. Р.

МІНІСТР
ВНУТРІШНІХ СПРАВ.

„21" Червня 1920 р.

№ 446
м. Тарнаполь.

До
Пана Генерала ТЮТЮННИКА.

Одночасно з цім у ВАШЕ розпорядження відря
жається представник від дорученого мені Міністерс
тва по справам Політичної Інформації,-В. о. Началь-
ника відділу- Володимир ЛУПЕНКО-ЛОТОВСЬКИЙ.

М І Н І С Т Р

Д И Р Е К Т О Р
Департаменту Політичної Інформації

Референт Міністерства Шляхів

"..." Липня 1921 р.

Ч.

На ну Міністру Шляхів

ко пія Начальнику Цівільного

К ерування.

Прошу Вашого негайного росп орядження про видачу п. Таращуку необхідних матерьялів для організаційної праці, а саме:

1/ Умовини оплати праці,

2/ Схему скорочення штатів по службам, яка була затверджена в Станіславові,

3/ Данні про кількість заряд служачіх по окремим залізницям Україні в 1918 р.

4/ Докладний плян всіх залізниць України з зазначенням мостів,

5/ Нові таріфи п. Лукашевіча,

6/ Один примірник большовицьких таріфів особ

вого і вантажового.

/ Устав п рофесійного союзу залізничників,

Не обхідні матерьяли по §§ 1 і 2 знаходяться в архіві Польової Дирекції.

РЕФЕРЕНТ МІНІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ
ІНЖЕНІР

110

...екретарит ...іністр.
...шляхів
... Липня 1921 р.
... Ч. /

Пан...ву Міністру Шляхів
ко...пі Начальнику Цівільного
Керування.

Прошу Вашого негайного росп...орядження
про видачу п. Таращуку необхідних матерьялів
...ля організаційної праці, а саме:
1/ Умовини оплати праці,
2/ Схему скорочення штатів по службам, яка бу...
...а затверджена в Станіславові,
3/ Данні про кількість загалом служачих по
окремим залізницям України в 1918 р.
4/ Докладний план всіх залізниць України з
зазначенням мостів,
5/ Нові тарифи п. Лукашевича,
6/ ... ...періоди большовицьких тарифів особо...

вого і вантажового ,

7/ Устав п рофесійного союзу залізничників.

Ніе обхідні матерьяли по §§ 1і 2 знаходятьс
архіві Польської Дирекції

РЕФЕРЕНТ МІНІСТЕРСТВА ЗЕМЕЛЬ

ІНЖЕНІР

202

Начальнику Партизано-Повстанчеського
ШТАБУ

Через Начальника Цівільного
Керування

ДОКЛАД.

По обслідуванню на станціі Здолбуново про кількість бувших залізничників, яких можливо було би використать в першу чергу, з"ясувалося, що мається незначна кількість залізничників, які зараз знаходяться без праці: Машиністів - 150 чоловік, Помішників - 150, слюсарів-ковалів-токарів-800 чоловік, кондукторів до 100 чоловік, телеграфістів - 20 чоловік, колійових майстрів - 5 чоловік з необхідним штатом ремонтних робітників.

При розмові з"ясувалося, що у них мається технічні прилади як наприклад ковальські горни, наковальні, молотки, терпуги, токарні станки і инше прилади.

Вищезазначені робітники дають слово, що при першому заклику стануть на роботу і допомогуть сформувати ремонтну валку.

Маючи на увазі, що попередні часи виявили величезну потребу в ремонтних валках оборудованих необхідними штатами та струментами, які би використовувалися б не тільки по ремонту попсутих мостів, а також в випадках де-яких непорозумінь по Депо, які випадки були головним чином в Гречанівському Депо, годен необхідним сформувати технічні сотні з вищезазначених осіб і

не вникладаючи ввіїм в переговори з представниками Польської Влади на предмет, видачі необхідної кількости рухомого Складу і прилядь, як реманенту ремонтних валок.

Необхідно сформувати не менш на перші часи як три валки.-

Начальник Транспортного
Підвідділу Інженер

18-го Липня-1921 року

Референт
ністерства Шляхів
ранспортовий Відділ
"3-го Серпня 1921р.

НАЧАЛЬНИКУ ЦИВІЛЬНОГО КЕРУВАННЯ

5-3

Д О К Л А Д.

В сучасний мент в м.Здолбунові маеться звільнених Польською Владою за не потрібністю робітників залізничників,різфахів приблизно така кількість:слюсарів 800,машиністів 150, помішників їх 150,телеграфістів 20,кондукторів 100, дорожніх майстрів-5 та ще інш.. Всі ці робітники,-де котрі працюють на приватніх роботах,де котрі нічого не роблять.

Подаю Вам П. Начальнику думку вийти з проханням до Польської Влади,аби Вона дозволила цих людей об"еднать в Здолбунові,для заклікання їх до праці,коли ми будемо повертатись на Україну.
Думку свою подаю тім,що в мент нашого переходу за Збруч нам необхідно мати для ремонту колій,вагонів,паротягив, мостів і водотягів ремонтно-техничні валки,котрих з,організовати на свому терені буде дуже трудно завдяки здеморалізованости тамошніх робітників та ще т те,що такі валки на своїому терені можна буде почать формувать лише тільки з Гречан і Жмеринки і то дуже невеликі.Досвід нашого торішнього наступу показав наскільки тяжко було фронтові без таких валок,а Здолбунівські робітники до цього якраз би підійшли. Перше тим,що не дивлячись на заклик більшовицької влади до них, вони на його не пішли а по друге,і те,що вони не так здеморалізовані як ті,що зараз на Україні.Крім валок ремонтних з тих же робітників потрібно з"організувати 5 - 6 панцерних паровозних бригад машиністів і їх помішників. Ці бригади мусять бути виключно для панцерників,маючи свого начальника бригад і його помішника, бо коли повернутись до старої методи,брати паровозні бригади просто з депо,то це може знову бути,що люди будуть працювати беззмінно по дві доби,або панцерник простоювати 8-10 годин,чекаючи змінни бригад.Через такі явища дуже часто виникали непорозуміння між залізничою адміністрацією й військовою.

Приймаючи все зазначене на увагу,доцільним було б послати одного залізничника до Здолбунів добре знайомого з залізничними спра-

котрий об"єднав би і угрупував здолбунівських робітників взагалі підготовив їх на час нашого походу. Крім організаційної праці доручити йому передачі нашої літератури на той бік і встановити зв"язки Коростинем - Житомиром і Вердичовим.-

Начальник Транспортового
Відділу

РЕФЕРЕНТУРА
Міністерства Шляхів
Транспортний Відділ
серпня 1921 року
№ 4/

Начальнику Цивільного Корування.

Способи поліпшення транспорту на Україні.

По підрахунку Товариша Міністра Шляхів п.ЛУГАНОВИЧА, якому було доручено в прошлому році виробити нові тарифи для залізниць України і рівночасно підрахувати необхідну кількість рухомого складу для всієї України, виявляється, потреба в товаровому парку: 150.000 вантажових вагонів і 5.000 паровозів, рахуючи як мінімум 10 вагонів на одну версту залізниці і один паровоз на 30 товарових вагонів.

Особового руху, позаяк він для економичного відродження страни не грає такої великої ролі як вантажовий, то я в даному докладі його і не торкався.

Звернувшись до відомостів московського комісаріяту шляхів, то побачимо, що інвентарь здорових паротягів по всім залізницям, які підлягають большевиками рівняється 5.670 паротягів а решта особ-то - 61% із загальної кількости 19.097 знаходиться в ремонті. Стан товарових вагонів значно лїпший, позаяк із загальної кількости вагонів 465.142 здорових мається біля 337.600 і хворих тільки 25%.

В випадку, коли би Україна звернулася б до Росії з вимогою про видачу їй належної кількости рухомого складу, то Росія мусила б віддати 1/3 парку, який має в своїм розпорядженню.

На підставі вищезазначених відомостей про стан паровозного хозяйства в Росії, з якою розумією

що Росія не зможе задовольнити наших вимог і ледве зможе видати до 2-х тисяч паротягів здорових, але фактично рахувати їх цілком здібними до руху не можливо, тому, що всі паротяги настільки розбиті за часи панування большовиків, потрібують значного ремонту і знаходяться фактично в руху тільки завдяки тому, що большовики не маючи можливости і необхідних засобів до потрібного ремонту, значно зменьшили технічні норми для паротягів і не рідко можна знайти серед паротягів такі, які погрожують безпечности руху.

Що торкається питання про одержання вагонів потрібної нам кількости від Росії, то це легче.

Все ж таки треба мати на увазі, що всі вагони, які показані Комісаріятом в шпальті здорових, по двукратному власному опиту, напевно знаю, що фактично вони з не всі здорові і велику кількість з них треба віддати в капітальний ремонт принаймні в середньому, тому, що технічні норми для вагонів, большовиками понижені значно більше чим для паротягів.

При встановленні нових норм звертали увагу, аби ходові частини не погрожували руху а на ремонту вагона не звертали і не звертають ніякої уваги. Наприклад - половина вагонів потрібує повної заміни дахів, ремонту стін, долів, які знищені надзвичайно і не допускають зовсім перевозки збіжжа, цукру і инших вантажів, які потрібують особливого застереження від підмочки, що обезцінює товари, або зовсім псує.

З цього вступу видно, що транспорт на Україні після повстання буде переживати страшенну кризу не тільки за-за відсутности належної кількости здорових паротягів, а також і товарових вагонів, бо коли ми і одержимо потрібну нам кількість то примушені будемо майже весь рухомий склад віддати в майстерні для більш - менш поважного ремонту.

Майстерні наші значно знищені , про де - які можна з певністю сказати, що зовсім не пристосовані до ремонту, завдяки евакуюванню большовиками рїзного роду машин, або знищенню за час їх перебування без належного ремонту.

Для возстановлення всього транспорту, який ми зможемо одержати від Росії прийдеться затратити досить великий час, а головним чином велику кількість не тїлько людської енергії, котру можливо використати лїпше, а і велику кількість грошей, що пїдтвердуеться дослїдами не тїлько большовицькою влади, але й нашої, що значно дешевше купити за кордоном новий рухомий склад, особливо наротяги, чим ремонтувати тї руїни, які зараз в Росії і Україна мають назву "Рухомий Склад".

Щоби возстановити транспорт на залїзницях України, є нижчезазначені засоби:

1. Продати залїзницї закордонцям.
2. Здати в концесію.
3. Перенити на нормальну.
4. Здати майстерні закордонцям.
5. Провадити роботу власними засобами.

Перейдимо тепер до оцїнки вищезазначених мною засобів.

1. Продати всї залїзницї України на котрих фактично провадиться рух не можливо, завдяки тому, що все економічне життя нашої Держави опиниться в чужих руках і вони будуть фактично хазяїнами становища.

Цїлком можливо перепродати закордонному капіталу тї залїзницї, які почато будувати ще за часів вїйни, як наприклад Грішїно - Рівно і Мареф а - Херсон. Бїльша частина земляних робіт, де-які їскуственні спорудження ,будинків на них вже вибудувано, але завдяки тому, що ми будемо мати велику кількість роботи на залїзницях фактич-

по вже існуючих, ми не будемо мати ні вільного часу, ні належних грошей, щоби самим закінчити відбудову цих залізниць.

На одержані гроші за ці залізниці, при умові їх продажу ми зможемо закупити за кордоном необхідний нам ремонтний майстерень, приладдя, інвентар, телеграфні апарати і т.п., що ні за які гроші на терені України ми не зможемо придбати.

При складанню умов про продаж, треба не забувати, того, що ці залізниці відбудовані для скорочення існуючих в даний момент маршрутів, треба оговорити, що тарифи для них будуть вироблені з такими ставками, які б не викликали б конкуренції залізницям нашим.

Продаж цих залізниць не буде погрожувати зменьшенню засобів, до захисту від ворожих наступів сусідніх держав України.

В умовах обов"язково мусить бути застережено право держави викупити залізницю в любий момент, а окрім того залізниці мусять забезпечени рухомим складом по нормам, які вкажуе Міністерство Шляхів.

2. Здачу залізниць в концесію детально я не буду розглядати завдяки тому, що цілком цьому не співчуваю, як близькому знайомий з постановою діла на приватних залізницях, які на підставі складених умов з державою через певний термін мусили переходити за викуп до держави. Ці концесіонери вживають заходів для того, щоб як можна більше використати всю залізницю з її рухомим складом на власну користь, одержувати як можна більше прибутку, майже не звертають уваги на належний, а особливо серьйозний ремонт всіх споруджень ей рухомого складу залізниць

Із попередніх досліджів при переходах залізниць від

приватних власників , не дивлячись на те,що на приватних залізницях інтигувала держава інспектура, більшу частину рухомого складу, колій, будинків, приходилось капітально ремонтувати, станційні колії розвивати, тому,що вони не відповідали потребам дійсного руху. Взагалі прихолось майже всю залізницю переробляти знову.

3. При складанню контрисів по ремонту зруйнованих колій, рухомого складу, в Міністерстві Шляхів виникла думка про перешивку російської колії на нормальні - закордонні.

"опередні дослідн при поворотах наших на У країну подавали нам, що більшу частину станційних колій а також неостанційних ми застаємо зруйнованою і приходиться возстановлювати знову, залишеного большовиками рухомого складу абсолютно не вистарчає для наших потреб навіть військових, цей рухомий склад майже зовсім знищений.

Доклади невелику порівнюючи суму грошей, одночасно з возстановленням колій, робити перешивку її на нормальну, що не викличе мінких утруднень і значних перешкод до хуткого встановлення руху.

Такі участки як напримклад від польського кордону до колії Жмеринка - Вапятин можуть бути перешиті протягом 10 день. Що ж торкається колії Одеса - Київ, то перешивка там цілком не буде перешкоджати руху широкоторговому бо одна колія буде предоставлена для перешивки а по другій буде провадитись широкоторговий рух, як по одноторовій колії. На перші часи пропускної здібности одноторової колії Олеса - Київ цілком вистарче.

По заявам Начальника колії бувшої Польової Дирекції,кожен Начальник участка колії, без труднощів зможе перешивати на добу до 10 верств власними засобами, без допомоги ремонтних валок.

Переширка колії дасть нам можливість встановити прямий рух з закордонними державами, що значно зменьшить витрати в прикордонних станціях по перевантажці вантажів, зменьшит втрату вантажів, простой товарових вагонів на цих станціях під перевантажочними операціями.

.. Рухомий склад можливо буде на перші часи можна придбати в аренду за кордоном.

Міністерство Шляхів з цього приводу виробило законопроект про перешивку залізниць України першого значіння на нормальні, цей законопроект затверджений Радою Республіки, але як наскільки мені відомо, законопроект залишився законопроектом, який лежать в портфелі і ніяких перебалачок з закордоном з цього приводу не провадиться.

4. За часи большовиків майстерні значно знищені, про що я говорив раніше, частина кращих робітників покинула залізничні майстерні, познаходила собі инші роботи, решта робітництва в де-якій мірі деморалізувалась і втратила почуття обов"язку своєчасно і старанно виконувати доручену роботу.

Адміністрація за тіж часи большовизма, бригадіри майстерень зовсім втратили вплив на робітництво, при наших поворотах ніяким чином не могли примусити робітників відноситься з належною увагою до роботи.

Цілком можливо, забезпечивши майстерні всім необхідним, ми не одержимо від робітників жаданої продуктивности і питання транспорту буде вирішити в повітрі. Для цього необхідно влити нову течію, свіжу, котра не була під большовизмом і своїми вимогами і прикладами впливала би на збільшення продукції і інтенсивність праці в залізничних майстернях.

Це мій погляд досягнення цього можливо передачею всіх залізничних майстерень, в яких провадяться спеціяльний, середній і капітальний ремонт закордонним підприємцям.

Вони маючи в своєму розпорядженню величезні грошові засоби, зможуть в найкоротчий термін відбудувати майстерні забезпечивши їх всім необхідним, негайно приступити до ремонту значно знищеного рухомого табору.

Вони зможуть своєчасно задовольняти робітництво платнею а головним чином продуктами рїжного роду мануфактурою і всім необхідним робітництву, що для нас буде представляти великі трудности.

Забезпечивши робітництво всім необхідним, закордонці поставивши своїх закордонних інструкторів, бригадірів зможуть вплинати на робітництво до більш продуктивної праці.

З нашого боку треба тільки вживати заходів, себи-в- до поліпшення стану робітництва і відвернення експльоатації його, закордонцями.

5. Останній засіб до поліпшення транспорту, яким ми до цього-часу користувалися, це робота власними силами. До цього часу не давав бажаних наслідків завдяки тому, що ми не мали можливости забезпечити майстерні необхідними станками, струментом, матеріялами а також тим не забезпечували робітництво.

Коли ми постановимся на ремонті рухомого складу власними силами, то негайно треба приступити до перебалачок з закордонними фірмами про постачання майстерень всім необхідним, заготовити запаси рїжного рода мануфактури для роздачі її робітництву.

Треба буде ввести в життя здільні роботи, або премірівку за кожний випущений паротяг, вагон, при умові, що він мусить зробити без ремонту определёну кількість верств.

Забезпечивши всім необхідним майстерні, робітництво і вплинувши на робітництво через їх професійні організації до збіль-

менил їх продуктивности, можливо чекати реальних наслідків.

Коли ці умови не будуть виконані покладати якої надії на полїпшення ремонту власними засобами абсолютно не можна.

Їх всіх пяти засобів до полїпшення транспорту я підтримую комбінацію їз першого, третього і четвертого, які зможуть відновити наш транспорт.

В випадку, по техничним умовам неможливости провести в життя засіб третій все ж таки залишаюся при першому й четвертому.

Так як мною запропоновано пять рїзних засобів, то для кращого освітлення цього питання і для вибору того, яке будем провадити в життя, гадаю необхідним скликати нараду із відповідних осіб. -

Начальник Транспортового
Відділу Інженер

НАЧАЛЬНИКА ТРАНСПОРТОВОГО

ВІДДІЛУ

" 5 " СЕРПНЯ 1921 РОКУ

Ч...5..."

НАЧАЛЬНИКУ ЦІВІЛЬНОГО КЕРУВАННЯ.

Рапортом від 26 Липня ц/р. під Ч 1 я звернувся до П.Міністра Шляхів з проханням надіслати мені цілу низку відомостей для виконання Ваших завдань.

До цього часу нічо мною не одержано.

Окрім того виникли деякі питання по Міністерству Пент які треба знесувати на місці.

Прошу Вашого дозволу поїхати в службову командировку для прискорення одержання необхідних мені матеріялів. Гадаю що всі справи зможу покінчити до вечора 9, коли і зможу виїхати наповрот.

Начальник транспортового відділу

І Н Ж Е Н Е Р

НАЧАЛЬНИК ТРАНСПОРТОВОГО
В І Д Д І Л У
8 " Серпня 1921 РОКУ
№.....6....

НАЧАЛЬНИКУ ЦИВІЛЬНОГО КЕРУВАННЯ.

Згідно Вашого розпорядження цього 6 Серпня я виїжджаю в службову командировку до М.Тарнів для одержання необхідних матеріялів.

Начальник транспортового Відділу
І Н Ж Е Н Е Р

Таємно

ФЕРЕНТУРА МІНІСТЕРСТВА

И ДНЯ Х І В

АНСПОРТОВИЙ ВІДДІЛ

" 6 " Серпня 1921 Року.

М. Постов.

№ 7

одержав 10/7

М. Міністрові Пошт і Телеграфу.
К. Начальникові Цівільного керування.

Тимчасово Начальником Цівільного Керування мені доручена справа по зясовованню ріжних питань по дорученному Вам Міністерству, шляхом одержання ріжного роду інформацій з закордону України. Під руками нема штабі мап на яких були б занесені звязки по Державним дротам.

Прошу Вашого розпорядження про видачу мен необхідного матеріялу.

Начальник Транспортового Відділу
Т и ж н и в

Потрібно скласти

1) Схеми [illegible] поточних [illegible]

2) — " — " Київ — " "

3) — " — " Одеси — "

4) — " — " Всієї Укр. — " — "

Текстом

5) Поточних [illegible]

6) Київських [illegible]

[illegible]

7) Схем. [illegible] [illegible]

---

25 марта [illegible]

РЕФЕРЕНТУРА МІНІСТ.ШЛЯХІВ.

ТРАНСПОРТОВИЙ ВІДД.

" 9 " Серпня 1921 Р.

Ч.....8"

Начальникуу Цівільного Керування.

Мною привезені зараз з Тарнова слідувчи матеріали: Схема скорочення штатів по залізницям, Умовини оплати праці на залізницях і данні про загальну кількість залізничних на Україні за часи 1918 року і процентное відношення по римним службам. Всі ці матеріяли взяти подлинними і необхидно передрукувати і повернути по належности.

НАЧАЛЬНИК ТРАНСПОРТОВОГО ВІДДІЛУ

І Н Ж Е Н Е Р

Референтура МХП.МЛях.

ТРАНСПОРТОТОВИЙ ВІДД.

" 9 " Серпня 1921 р.

Ч...9.....

Начальникові Цівільного Керування.

Від часу побуту мойого цей раз в тХаркові мною за згодою Начальника Штабу були ведені перегово з заступником Міністра Комт і Телеграфу о приводу заготовки цілої низки схем ко Державним звязкам.

Начальник Штабу дав згоду н на замовлення 7 схем за яку роботу зробив розпорядження Начальнику Канцелярії виплатити 20,000 марок м.

Перша схема головних магістралей мусить бути готова рано 14 Серпня. Потім поступово схеми детаді Київщини, Одеської, Катеринославської і т.д.

Про замовлення цих схем

необхідно повідомити письменно Пана заст

ника М.Помт Бутенко.

Начальник Транспортового Відділу

І Р І Н І Н Р

РЕФЕРЕНТУРА МІН.ШЛЯХІВ.

ТРАНСП.ВІДДІЛ.

" 9 " Серпня 1921Р
10
Ч.....

НАЧАЛЬНИКУ ЦІВІЛЬНОГО КЕРУВАННЯ.

При розмові З Заступником Міністра Пом. П. Бутенком зясувалось що в Міністерстві маеться Інструкція Уповноваженому При Штабі в якої розроблена схема відбудови звязків державних, проекти скорочення штатів, але ця інструкція буде надіслана після офіційної вимоги Штабу. Рахуючи необхідним мати у нас ці інструкції доклядаю Вам на розпорядженнЯ.

НАЧАЛЬНИК ТРАНСПОРТОВОГО ВІДДІЛУ

І Н Ж Е Н Е Р

1. Якї взаємовїдношення межи Р.С.Ф.С.Р. та У.С.С.Р. в господарч
вїдношенні:

а/ Оскїльки У.С.С.Р. пїдлягає В.С.Н.Х. чи отделу Труда і Обс
в господарчому вїдношенні.

б/ В чому вона може виявлять повну самостїйність.

2. Якї есть вищї господарчї органи У.С.С.Р.

3. Організація губернїяльних, повїтових та волосних господарчих
товительних органів. Функції та компетенція органів, зазначен
п.п.2 і 3..

4.

125

ТУРА МІНШЛЯХІВ.
НСПОРТОВИЙ
В І Д Д І Л

Серпня 1921 року.

11......

Начальнику Цівільного Керування.

При поверотi на Україну ми зустрінемо на залізницях по даним большовицьких газет біля 358,400 чоловік служачих, що дає на одну верству до 22 чоловік. В часи до війни нормою було 12 чоловік на верству, в часи Гетьмана було до 17 чоловік на верству; тоді було же підняте питання про скорочення і доведення до предвоенної норми, скорочення буд проведено в життя. Але Директорія при своєму вступі знову прийняла всіх звільнених.

По приблизному підрахунку в 1920 році виясувалось, що при теперешних умовах як максімум треба прийняти кількість 10-11 чоловік на верству. Під час наступу того року и по дорученню Міністерства почав проводити це в життя, що досить проходило покійно і без великі перешкод.

Зараз перед нами стоїть питання остановитися на цифрі необхідного штата на залізницях, маючи на увазі що рух по залізницям майже рік не буде перевищувати 4-5 пар на добу. Гадаю необхідним скликати комісію для розгляду цього питання і основних засад котрими мусять керуватись комісії при скороченню штатів. При цьому вважаю необхідним нагадати що існує закон по котрому всі залізничники рахуються звільненими.

При цьому прикладаю проект інструкції комісії по скороченню штатів.

НАЧАЛЬНИК ТРАНСПОРТОВОГО

ВІДДІЛУ ІНЖЕНЕР

ИНСТРУКЦИЯ ДО СКОРОЧЕННЯ
ШТАТІВ ПО ЗАЛІЗНИЦЯХ.

ля проведення в життя скорочення штатів по залізницях утворюється комі-
в складі: представника місцевої адміністрації, комендатури і професійної
анізації.
При скороченню штатів комісія керується штатами вироблєними і затвердже-
Міністерством Шляхів.
В випадку при проведенню в життя цих норм виникає обмеження штатових
ж в табличних проти дійсної потреби, комісія має право змінити кількість
ижаємих, мотивуючи свою постанову.
В випадку гонки по місцевим умовам потрібно збільшити штат проти норм, то
ісія не збільшуя норми мусить зменшити вказану кількість, а про потребу
ості постанову, яка розглядається вищої установой в случаю відхилення
адра скорочених.
Комісія мусить негайно розпочати працю по одержанню розпорядження по заліз
ці про введення цих комісій и закінчити працю на протязі одного місяця.
В випадку коли комісія не закінчить працю в зазначений термін, то админіс-
ція по згоді з комендантом проводить сама скорочення штатів в життя.
постанови комісії мусять бути закротокольовані.
Після закінчення праці всі постанови надсилаються в дорожну комісію по
ижаві для сохранення.
Постанови комісії негайно проводиться в життя адміністрацією.
Незадоволькений постановой случачий має право подати прохання для перегля-
його справи в дорожному комітеті, але це не дає йому право знаходитись на
жбі або одержувати платню в часу оголошення про -ого звільнення.
Підлягають безумовному звільненню:
а) Всі призначені на посади большевицьков владою,
б) Всі переведені в Росії.
ь) Займаючи посади комісарів,
г) " " по політичним організаціям,
д) Члени комуністичної партії,
е) Активно допомогаючи большевицької владі, але и не будучи членами комуністи
ої партії,
ж) особи які видавали українців,
з) Які вороже ставились і стоять до ідеї УНР.
і) всі лиця які поступили на службу після 1914 року.
имітка: телефоністки не підлягають загальному звільненню але тільки скоро-
ення штатів до потребних норм,
Дружина, дочка залізничника померлого на службі має право на залишення
в випадку коли утримує себе або родину.

Одночасно з однієї родини можуть залишитись на службі всі члени
ько в тому випадку коли після смерті батька, чоловіка на кожду працюючу прип
падає не менше як по два чоловіка.
И) всі залізничники які поступили на службу для того доби не бути мобі-
ованими.
К) В випадку коли звільненню підлягає декілька чоловік, які мають рівні
ва службові, кількість років службищо зверстати увагу на матеріяльне ста-
ище його взагалі (брати під увагу до віх має, жінка дружина або батьки).
Звільненим за скороченням штату пропонувати переходити на посади в
кшлюбки де будуть вакансії, на ремонт колії або інші роботи.
всі закінчення діла по районах дорожня комісія вимагає досебе на по-
жд.
дії виконання дорожньої комісії в остаточні і безповоротно не підлягають.
дорожня комісія складається з представників адміністрації, військової
ізації, професійного союзу.
постанови районої комісії зазначені в пункті 4 розглядаються дорож-
комісією і в випадку негодування представляється на остаточне затвердження
ради Дирекції.
Постанова ради Дирекції проводиться в життя при чому на ці посади все
ж призначаються тимчасово до згоди Міністерства Шляхів.

ПАРТИЗАНО-ПОВСТАНЧЕСК.

Місто Ростов 10/VIII, 1921

Ш Т А Б.

ЦІВІЛЬНЕ КЕРУВАННЯ

ч. 20/12...

В додаток до персональних Ваших переговорів з Начальником Штабу Вам доручається виробити схему телеграфного сполучення на Україні при чому за роботи може бути визначено закінчення 20,000 марок Поле.

В першу чергу мусить заготовлена схема сполучень всій України
В другу чергу: деталі бувших старих військових округів Київського, Одеського, Катеринославського.
В третю чергу Схеми телефонічних сполучень по зазначеним округам і схему радіотелеграфічного сполучення.

ПОМІЩНИК НАЧАЛЬНИКА ШТАБА ПО ЦІВІЛЬНОМУ КЕРУВАННЮ ,ПІДПОЛКОВНИК

НАЧАЛЬНИК ЗАГАЛЬНОГО ВІДДІЛУ
ПОРУЧНИК

ПАРТИЗАНО-ПОВСТАНЧИЙ

ШТАБ

м.п. 16/VIII-1921 Року.

Цівільне Керування
19/13 —
Ч.........

П.Заступнику Міністра Пошт і Телеграфу І.Бутенко.

Прошу про надсилку Цівільному Керуванню вироблених Вами інструкцій для Уповноваженого Міністерства при Штабі. Окрім того проситься про надсилку плянів для возстановлення попсутих звязків, схему скорочення штатів і інструкцію до методів проведення самого скорочення в життя.

ПОМІЧНИК НАЧАЛЬНИКА ШТАБА ПО ЦІВІЛЬНОМУ КЕРУВАННЮ
ПІДПОЛКОВНИК
ДОБРОТВОРСКІЙ

НАЧАЛЬНИК ЗАГАЛЬНОГО ВІДДІЛУ

ПОРУЧНИК МОСАКІВСЬКІЙ

ВЕФЕРЕНТУРА МІН.ШЛЯХІВ.
ТРАНСПОРТОВИЙ ВІДДІЛ.

" 11 " Серпня 1921 Р.

Ч. 14....

М.Постов.

НАЧАЛЬНИКУ ЦИВІЛЬНОГО КЕРУВАННЯ.

Проект поліпшення биту робітників залізничних майстерень.

О В Ґ Р У Н Т

За старі часи панування не тільки в Росії, але і на Україні бувший старий царський уряд дуже мало звертав уваги на поліпшення матеріяльного становища робітників, а особливо на ті умови в яких перебували робітники і їх родини у себе дома.

Розглянемось як мешкали робітники, яку освіту одержували діти їх і які були цього наслідки.

Майже всі робітники мешкали малих помешканнях, займаючи одну кімнату на родину, яка була одночасово і кімнатою для відпочинку, кухнею і едальнею. Робітник після праці важкої не мав місця для спокійного відпочинку. Помешкання окрім того що були малі, було часто настільки сирі, що вода стікала по стінках. Наслідком того більша частина робітників була хора, малів працездатна, діти які народжувались на світ хорували, в великої кількости вмирали, а з залишившихся дуже малий відсоток був цілком здоровий.

На освіту дітей робітників звертало мало уваги тому, що уряд тримався того погляду, що при

темної маси легче панувати.

Платні яку одержував робітник не вистерчало на -ого існування і він завше був напівголодний.

Стара господарка мала свій наслідком теж що робітник був хворий, полуголодний, з дитей создавались кадри дійсного пролетаріяту який дивився вороже на державу, яка дійсно його експльотувала і нічого не давала ні для сытого існування ні для душі і розуму.

Розумних забав ніяких не було, а коли де і появлялись які то їх приминяли бесчись революції. Робітник не мав можливость пізнавитись як живут робітники за кордоном. як вони приймають участь в будівництві державному, як вони поліпшують своє домашнє життя.

Наслідки господарки в робітничому питанню ми бачемо на тих яскравих приміщах, які нам дав большовізм не тільки в Росії але і на Україні. Неосвічена, полуголодна маса вирвалась на волю і не зверташи увагу на попередження розумних людей, зруйновала не тільки нормальне життя державне, але значне погіршила властне існування і довела все до остаточної руїни.

Розглядаючи робітників, а головним чином з кого складається і кадр в головної масі, ми зауважимо що вони в більшости складали з дітей селян, котрі свій добробут уважають в землі. Чи не являється можливим якім небуд засобом привязати знову робітників до землі і поліпшити таким чином їх становище.

Обмірковуючи це питання довгі часи за час своєї праці на заліжницях у мене виникла думка, що становище залізничних робітників великих майстерень можливе було би поліпшити одним тільки засобом, який я і пропоную для розгляду в належної комісії.

Кожна залізниця має в своєму розпорядженню 2-3 майстерні для капитального ремонту рухомого складу, де переважно і скупчена велика кількість робітників. які і дають кадри незадоволених і матеріял для пропаганди і всякого роду заворушень, які важко відбиваються на економічному житті страни.

Стан всіх майстерень на стільки злий, що для полагодження їх потрібно буде затратити величезні гроші. В той час коли може являється більш продуктивним вибудувати нові майстерні які цілком відповідали би новим вимогам до полагодження транспорту. Не торкаючись тих величин контів які нам це було би потрібно витрати, але мені керав приходилось чути розговори серед старших агентів Козлової і Кольової служби що лише почати будувати нове, чім полагоджувати ті руїни, які создали большевики з майстерень.

Яскраво уже зясувався факт, що землі великих властників перейдуть до селянства і мені здається необхідне цей факт використувати в метах державної користі.

В районі Кождої залізниці в стороні від колії верст на 25 відрізати кавалок землі на якому і вибудувати загальну майстерню для цілої залізниці. При підрахунку необхідної кількости землі треба мати на увазі місця для будови не тільки майстерень, але і для робочого поселку з парком, школами, театрами і иншими культурними забавами.

Держава мусит вибудувати робітничі будинки по типам які за кордоном самим життям вироблені, школи в яких всі дити робітників мусили обовязково кінчити курс навчення, клуби-театри де робітник в вільну годину від праці получав би розумну духовну пищу, вироблялоби з його культурну людину во всіх відношеннях.

Для полипшення його матеріального становища кожному робітникові надати по невеликому кавалку землі, на якої він міг би розвести не тільке огород але і кавал поля.

При таких умовах ми би поставили нашого робітника в майстернях в становище при котрому він мав би здорове санітарном відношенню помешкання, далиби можливість мити частину необхідного йому хліба і огородини, задоволнялиби його духовні потреби і вироблялиби з його дитей здоровий в фізічному відношенню і моральному кадр граждан на Україні.

Поставивши в такі умовини робітника ми зробили би то, що він

привязався би до дорученної йому роботи і окрім того создав би кадр здорових робитників-граждан які були би підтримкой держави а не ворогами, як це було раніше.

Представляю цей рапорт на ваше роспоряджения.

НАЧАЛЬНИХ ЦІВІЛЬНОГО КЕРУВАННЯ

І Н Ж Е Н Е Р

ПАРТИЗАНО-ПОВСТАНЧИЙ

ШТАБ

ЦІВІЛЬНЕ КЕРУВАННЯ

"13" Серпня 1921 р.

Ч. 45

П. МІНІСТРУ ПОШТ І ТЕЛЕГРАФУ.

Прошу Вас не відмовити надіслати до Штабу вироблені Вами положення про організацію на перших часах пошти по типу польовст. і тимчасові умови по [illegible]

ПОМИШНИК НАЧАЛЬНИКА ШТАБУ ПО ЦІВІЛЬНОМУ КЕРУВАННЮ ПІДПОЛКОВНИК

НАЧАЛЬНИК ТРАНСПОРТОВОГО ВІДДІЛУ ІНЖЕНЕР

ЦІВІЛЬНЕ КЕРУВАННЯ
ТРАНСПОРТОВИЙ ВІД.
13 • Серпня 1921.
Ч..16....

~~Нач. Шляхів району~~
~~НАЧАЛЬНИКУ VI РАЙОНУ.~~
Нач. Шляхів району
по Ців. керуванню

Предявник цього П.Кость Мисевич призначається в-дорученнй Вам ~~Штаб~~ референтом по транспорту. 6 району

НАЧАЛЬНИК ПО ЦІВІЛЬНОМУ КЕРУВАННЮ , ПІДПОЛКОВНИК

НАЧАЛЬНИК ТРАНСПОРТОВОГО ВІДДІЛУ, ІНЖЕНЕР

РЕФЕРЕНТУРА МІНІС.ШЛЯХІВ.

ТРАНСПОРТОВИЙВІДДІЛ.

" 13 " Серпня 1921 Вому.

Ч....17.....

НАЧАЛЬНИКУ ЦІВІЛЬНОГО КЕРУВАННЯ.

Про одержання від
ської Влади напох
от рухомого скла-
евакуованного з
раїни в 19-20 рр.

Під час повстання на Україні рахувати на закоплення якої небудь кількости рухомого складу досить важко, а особливо будуть потрибні паротяги під панцерки і під деякі військови перевозки. Залізниці в перши часи безумовно не встигне відремонтовати потрибну кількість і можлива затримка в військових подіях. Бажаючи усунути ці перешкоди лічу необхідним поставити Вас в повідомлення, що з Львові з роспорядження Львовської Дирекції маються наскільки пригадую до 10 паротягів здібних до руху і здається 15 потребуючих ремонту.

Той рік велись переговори з Польською владою з приводу видачи цих паротягів, на що була одержана згода і мной був командирован агент для приймому цих паротягів.

Окрім паротягів маються і вагони але кількости я не памятаю.

/адаю необхидним війти в негайні переговори з Польською Владою з приводу цих паротягів, щоби уникнути того про що я говорив вище.

НАЧАЛЬНИК ТРАНСПОРТОВОГО ВІДДІЛУ
ІНЖЕНЕР

ФЕРЕНТУРА МІНІС.ШЛЯХІВ.
ТРАНСПОРТОВИЙ ВІД.
15 " Серпня 1921 Року.
Ц 18
М.Постов .

НАЧАЛЬНИКУ ЦІВІЛЬНОГО КЕРУВАННЯ.

о рухомий склад
з 1919 році пе
ан Руминам.

В додаток до рапорту від 13 серпня ц/р. під Ч 17, докладаю про неохидність розпочати переговори з Руминським Урядом з приводу повернення Україні тих паротягів і вагонів які були здани Запарижським корпусом в 1919 році під час відступу від большовиків.

Наскілько пригадую там було здано до 2 тисяч товарових вагонів, окрім того богато клясових і належна кількость паротягів.

Перешкодами для передачі рухомого складу уцілеженні мости не можуть бути ні в якому разі для того, що рухомий склад можнот буде передати на спеціальних паромах.

Докладаючи Вам про це прошу Ваших заходів.

НАЧАЛЬНИК ТРАНСПОРТОВОГО ВІДДІЛУ
ІНЖЕНЕР

РЕФЕРЕНТУРА
МІНІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ
Транспортовий Віділ/

"16" Серпня-1921 р

Ч. 44.

м.Постою.

Начальнику Цівільного Керування.
Копію Міністрові Шляхів.-

Про необхідність забезпечити залізниці паливом, шмаром та гасом.

При цьому додається схема руху потягів на залізницях Правобережної України, який гадаю можливим буде встановити в зазначеній районі на протязі перших 3-х місяців після повстання, безумовно при тих умовах, що потрібна кількість рухомого складу буде захоплена від більшовиків.

Головними перешкодами для встановлення зазначеного руху будуть паливо, шмара і гас.

При попередніх наступах, по лісовим розробкам ніколи не знаходилось ніяких запасів палива, організації по заготовці палива бували зруйновані тому, що більшовики користувалися головним чином робітниками із мобілізованих селян, які при зміні влади покидали свої роботи.

Приходилося організовувати наново лісові розробки, а від військової влади одержувались вимоги на військове пересування військ і залізниця не мала можливости цього виконувати за відсутністю необхідніх запасів палива.

Крім того уже в листопаді 1920 року за куб дров вимагали від 40 до 45 тисяч карбованців, яка сума є значно прибільшена.

Маючи на увазі потреби негайно пустити в рух кількість потягів зазначених в прикладеній схемі, необхідно вжити заходів, щоби залізниці забезпечити вугіллям, який можливо одержати від Польщі.

Маючи на увазі, що по схемі предбачається робити на добу 16.686 паротяго-верств, потрібно буде на добу до 30000 пудів вугілля.

дрбавляючи в цю кількість витрати на маневрові паротяги, водотяги, майстерні і електричні станції.

Добова витрата шмари буде рівна 500 пудів і гасу 600 пудів.

Гадаю своєчасним ввійти в переговори з Польською владою про забезпечення щоденної передачі нам зазначеної кількости вугіля, шмари і гасу по прикордонним станціям Волочиськ і Кривин.

При умові що прийдеться опалювати паротяги паливом, щоденна потреба в дровах буде виражатись кількістью 300 вагонів на добу, що при тій розрусі, яка буде панувати перші часи по всіх галузям життя, з"явиться цілком не можлива здобувати щодня і схема руху буде цілком не виконана.-

Начальник Транспортового
Відділу І н ж е н е р

Дільниці	Верстів	Пар поїздів	Поїздо-верстів 2ах б.	Потребность на 1 поїздо-верству вугля	шпали
Волочиськ-Гречани	58	2	~~58~~ × 232	348	232
Гречани-Камянець	100	2	400	600	400
Гречани-Шепетівк	108	2	432	648	432
Гречани-Жмеринка	93	2	372	558	558
Шепетівка-Коростень	140	2	560	840	560
Жмеринка-Могилів	103	2	412	618	412
Жмеринка Козятин	102	3	612	918	612
Козятин Фастів	89	3	534	801	534
Фастів Київ	60	4	480	720	480
Шепетівка Бердичів	114	2	456	684	456
Бердичів Козятин	25	2	100	150	100
Бердичів Коростень	92	2	368	552	368
Коростень-Київ	147	2	588	882	588
Жмеринка-Вапняр	77	3	462	693	462
Вапняр-Слобод.	84	3	504	757	504
Слободка-Рибниц.	47	1	94	151	94
Слободка Бірзула	25	3	150	225	150
Бірзула-Роздільна	108	3	648	972	648
Роздільн.-Тирасполь	43	1	86	129	86
Роздільна-Одеса	68	3	408	612	408
Вапнярка Христин.	112	2	448	672	448
Христинів.-Цвіткове	137	2	548	822	548
Цвітково Бобрин.	31	2	124	206	124
Бобр.-Черкаси	27	2	108	162	108
			9126	13720	10112

Бабр-Знамен.	94.	2	376	564	376	
Знаменка-Помош.	128	2	512	768	512	
Помош.-Бірзула	170	2	670	1005	670	
Помош.-Колосовк.	140	2	560	840	560	
Колосов-Одеса	107	2	428	642	428	
Колосовка-Херсон.	159	2	636.	944.	636.	
Козят. Христин.	163.	2	652	978	652	
~~Козят.-Знам.~~						
Христ. Уман.	18.	1.	36.	54.	36	
Знам.-[illegible]	175.	2	700.	1050	700	
Знам.-Долгінц.	130	2	520	780	520.	
Знам.-Корист.	50.	2.	200.	300	200	
Корист.-Пятих.	65	2	260	390	260	
Пятих.-Катер.	100.	2	400	600	400	
Долгін. Катер.	125	2	500	750	500	
Долг. Алекса.	200	2	800	1200	800	
Корист.-Кремен.	50.	2	200	300	200.	
Херсон. Цюр.	55	1	110.	205	110.	
	3951.	87	16886.	25.060 п.	4421 п. 32	600 п.
				с 30.000	1/...	1.
				300 р.	500.	600

9312
16072
2740
4212
87

11370
13720
25090
11290

7560
10112
17672
1616
187
72

Схема руху на
перших 3 місяців.

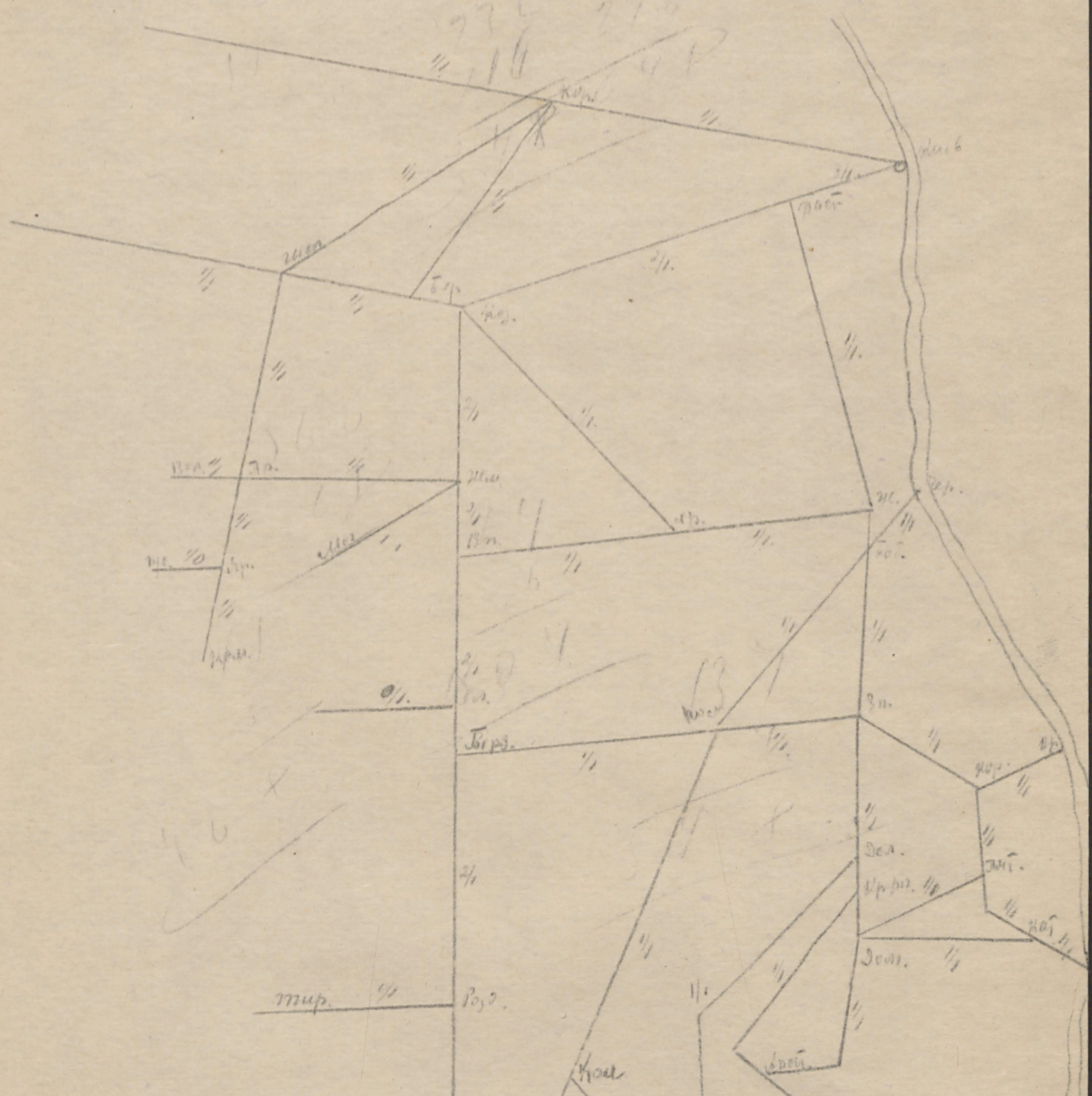

Секретаріату
М. Ш.
Адміністраційного
Відділу
6 серпня 1921 р.
№ 020

Про дозвіл командировки [illegible] до [illegible]

Начальнику Цівільного Керування

Для з'ясування питань, які мають відно-
шення [illegible] з приводу забезпечення
[illegible], а також
необхідними матеріалами [illegible]
потрібно [illegible] для переговорів [illegible]
[illegible].

Прошу дозволу виїхати в командировку 12 серпня з поверненням з Тарнова
і вернутися в середу 17 серпня.

Начальник Адміністраційного
Відділу [signature]

РЕФЕРЕНТУРА МІНІСТЕРСТВА
Ш Л Я Х І В.
ТРАНСПОРТОВИЙ ВІДДІЛ.
" 18" Серпня 1921 року.
Ч. 21.
М. Постою.

Т А Е М Н О.

П. Міністрові Шляхів.

піі рапортів ЧЧ 17, 18 приводу одержання румого складу від Польщі Румиції.

Прикладаючи при цьому копіі двух рапортів моі на ймя Начальника Цівільного К вання під ЧЧ 17 і 18 в приводу одержання ві Полськоі і Руминськоі влади необхидного рухомого складу прошу Вас не відмовити вжити нажних заходів і з Вашого боку.

Про зроблені Вамі заходи прошу не відмовити повідомити мене для докладу Начальнику Головного Повстанческого Щтабу.

Начальник Транспортового Відділу
Старший Інспектор М.Ш.Інженер

Все чаще и чаще слъ

РЕФЕРЕНТУРА МІНІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ.
ТРАНСПОРТОВИЙ ВІДДІЛ.
-" 17 " Серпня 1921р.
Ч.....22.....
М.Постою.

ТАЄМНО.

НАЧАЛЬНИКУ ЦІВІЛЬНОГО КЕРУВАННЯ.

З приводу розвітку діверсійних операцій в межах залізниць України щоби їх унерухомити докладаю Вам свій погляд:

Залізниці України,коли їх розглядати на мапі вибудовани таким чином що абсолютно не можно на них знайти такого місця, щоби опановавши одним пункто можливо було би їх паралізовати. Для паралізації руху на залізницях при обмірковиванню цього питання виникають три засоба:

I/ Руонування мостів,
2/ Опанування вузлами,
3/ Розбірка коліи .

Проведення в життя першого засоба викличе великі перешкоди для нас самих, тому що відбудова залізничих мостів при тих слабих за засобах що ми завше мали викличе перерву в сполученню по залізницям на великі термин не менше як пів року а то і більше. Окрім того Міністерство Шляхів не має мап где би буди би би наанесені всі мрткі і тому дати вказівкі які мрткі без великіх перешкод можливо знищити я не маю можливости. Взагалі я против нищення мостків і цім можливо користоватись тільки як останній засоб.

Для припинення руху на Правобережжю і опанованя всім Правобережжям необхідно захватити вузли Коростенський, Фастовський,

Цвітково-бобринській, Знаменській і Катеринославській.
Що торкається Лівобережжя то потрібно для той же мети опан
вати вузлами Бахмачським, Терещенським, Хутор-Михайловській,
Льговським, Білгородським, Валуйським, Лиски.

Для опанування такою великою кількостью вузлів потребуетьс
велика кількость військової сили і мені здається досить важ
буде виконовати.

Третій засоб здається мені найбільше можливим для виконан
тому, що він не потребує великих затрат людей для виконання
по властному досліду знаю, що разборка колій в лилу на пртя
верст 10-15 наводить на большевиків більшу паніку чім захоп
ня самих вузлів. Тому я залишаюсь на останньому засобі і про
нував би видати наказ про розборку колій в вузлах зазначенн
мною на прикладенної при цьому мапі. Треба розбирати колії
всім напрямкам від зазначених вузлів що не тилько перве ко
нікацію а викличе при одночасному виконанню по всім місця
страшену паніку, що полегше виконання нашого завдання.

Начальник Транспортового Відділу
І Н Ж Е Н Е Р

СХЕМА ВЛАДИ НА ЗАЛІЗНИЦЯХ У.С.С.Р.

На чолі всіх залізниць України знаходиться Наркомп. Комісаріят Путей Путей Сообщенія" який має всій осередок в Москві.

На чолі Комисаріяту стоить колегія з трех осіб які призначаються на посади.

Вся сітка залізниць побита на"Округа " які охоплюють по декілько залізниць наприклад по 3-4 залізниці в Окрузі.

Функції Округів стежити за техничною роботою залізниць, складанням планів на рижного роду перевозкі, на заготовку палива, матеріялів для ремонту.

На чолі кожної залізниці стоить Начальник Залізниці спеціалист, а при нему Комисар який доглядає за роспорядженнями Начальника Дороги.

Начальник Дороги і Комисар призначаються з Москви Центром.

Для полегшення керуванням залізничними справами все господарство залізниць поділено по Службам, з котрих кожна керує окремою спеціяльности

Управління залізниць поділяється на Служби: Руху, Возову, Колії, Телеграфу, Матеріяльну, Комерційну, Зборів, Лікарську і Шкільну.

На чолі кожної служби стоить Начальник служби спеціалист і при нему Комисар. Начальник Служби і Комисари призначаються з Центру.

Служба Руху завідує всіма здоровими паротягами і вагонами і робе розпорядження про відпрвку потягів, складає потяги , приймає вантажи і навантажуеіх.

Служба Возова ремонтує партяги і вагони.

Служба Колії ремонтує, будує колії, спорудження і утримує іх в належному стані.

Служба Телеграфу завідує звязками як телеграфичними так і телефоничним на колії і передає депеши.

Служба Матеріяльная постачає залізниці паливом, шмарою, гасом, металами і рижного рода ричами потрибними для робот по ремонту, будові і експлоатації залізниц.

Служба Комерційна складає умови з рижними предпрімцями з приводу здачі в аренду станційних пакгаузів, площадей для навантажки лісового матеріялу, видає інструкції по комерческім операціям і по всим питанням комерційного змісту.

Служба Зборів стежить за тім щоби агенти станції стягали належні кошти за перевозкі, своечастно вносили би належні кошти, не порушали би роспорядженнь про прийом і перевозку пасажирів і вантажів:

Служба Лікарся завідує лікарнями і лікарями.

Служба шкільна завідує школами як низчими так і техничними які маються на залізницях.

Для полегшення керування на залізниці кожна Служба поділяє підлеглу ему господарку на райони приблизно від 150-300 верст, на чолі котрих ставе окремого адміністратора, котрий має назву то Начальника Дільниці Возової, то Колії то Відділу Рухут о Контролера механика, Ревізора Служби Зборів, Ревізора Службу Матеріяльної, Ревізора Комерційного.

При всіх адміністраторах на коліях які мають в своем роспорядженню окрему частину господарства залізничого, призначені Комисари. Як Комисар так і адміністратор призначаються Управлінням Залізниці.

Професійни організаці являються контрольним органом при адміністрації і над робитниками.

Професійни органи працюють в контакті з Комисарами.

В Професійних органах інстнує начало виборне.

НАЧАЛЬНИК ТРАНСПОРТОВОГО ВІДДІЛУ

І Н Ж Е Н Е Р

17/VIII Ч.....

Копія 140

Звіт з 6/VIII по 13/VIII 1921 р. Район Здолбунів

[Ру]х поїзд.[?] завідущ. Відтинок Шепетівка-Козятин одна стала вайна на тиждень в складі 30 товарних вагонів, переважно возять ліс з Славути, обслуговуется паротягами Щ. і Нв.

Відтинок Шепетівка-Коростень, два тижні ні одної вайни в руху немає, ходить тільки панцерник, котрим розвозяться під навантаження дров порожні вагони в Радулин, Майдан-Вилу, Яблонець.

[Ре]монт колії. Провадиться частинова зміна шпал, а на перегоні Цвітоха-Шепетівка виполюють бурян.

[Ре]монт рухомого складу. В Козятині стоїть біля 35 хорих паротягів, одремонтувать котрих не можуть за браком матеріалів, по таких-ж причинах в наявних путях на посту Вапнярському до 300 хор. вагон.

[За]пас палива. В дуже обмежені кількості маються дров на ст. Шепетівка, Полонне, Печанівка, Рогачів, Бердичів і Козятин, крім цього на 10/VIII в Козятині було намічено вугілля на два паротяги. Відтинок Шепетівка-Коростень більше забезпечений паливом. Дровами з Коростенського району постачають Київ і Бобринську.

аж поки з Коростеня до Бердичівської довезуть 30 вагонів то половину тратить на себе.

Донбас Рахує і вже три неділі під- вугілля немає.

Стан освітлення. Всі станції від Коростеня до Шепетівки освітлюються одним каганцем. У чергового по станції а др... тільки телеграф. В Козятині освітлюються краще освітлюються і вежі

Відношення службових до своїх обов'язків. Як би можна, то 3/4 службових звільнилось би, бо одержують тільки від 2000 до 4500 руб. на місяця — Робітники майстерень обкрадають всі залізні частини паротягів і ваго[нів] і продають селянам за безцінь. Вони не одержують пайків.

Чека на залізниці. На ст. Кривин. Славута Шепетівка і Печанівка, персонал цих чека складається переважно з здолбунівських босяків, Зенабенджа, Шмерги, Бр[illegible] і др.

Перетурбації в військах. [illegible] 22 з Шепетівки вирушили на Козятин і далі на Одесу. На ст. [illegible] і Повние розгрузилась 44 дивізія для несення кордонної служби.

Штаб до Здолбунова, окремим поїздом в класовому вагоні прибув Зеле[illegible]

о звичку положеними тим порядком
ослано гонцю до Київа Л. [illegible]
ржані від большовиків 3 задержав Кур'єр Стані-
славський привезе в Медусмо
З Київа приїздила закордонна комісія для
переговорів з польською закордонною адміністр[ацією]
в справі встановлення прямого сполучення
пасажирських вагонів Харків-Здолбунове, но через
те що комісія не мала перепустки то
була на кордоні затримана і повернула
В Здолбунові ходять чутки з певних джерел
що Стешанюк, маючи перепустку на
виїзд в Совдепію. Може зіпсувати діло.
Що зміни зробиться.
Комісар Київської округи шляхів і член Реввоєн
совєта Горбатюк, бувший співробітник
Табуркашвілі прислав лист до бувшого закор-
донного агента в Здолбунові, Стешенка, котрого
запрошує до себе на службу; Стешенко твердо
дивиться на річ, кажучи всім де яки
[illegible] то він виїде для праці на шкоду большо-
ви сидить в цьому напрямку робить заходи
Після наскоку Яковлєва на Сухово в
Звягелі двоє суток ніхто з червоних не
спав страшенно були перелякані
14/VIII 921 р. М. Заморочко

ВІЛЬНЕ КЕРУВАННЯ.

РЕФЕРЕНТУ МІН.

ПЛАХІВ.

17 " Серпня 1921.

Ч. 24.

ТАЄМНО.

НАЧАЛЬНИКУ ~~II ВІДДІЛУ~~ Військ. кадр.

При сем препровождається Вам для відома копія донесення агента з Здолбунів і проситься вжити належних заходів відносно особи зазначеної в цьому рапорті.

Начальник Цівільного Керування
ПІДПОЛКОВНИК

Начальник Транспортового Відділу, Інженер.

РЕФЕРЕНТУРА МІН. ШЛ.
ТРАНСПОРТОВИЙ ВІД.
№ 18 " Серпня
1921р.
25
Ч.....

НАЧАЛЬНИКУ ЦІВІЛЬНОГО КЕРУВАННЯ.

Згідно Вашого дозвіло ц/ч. відїжджаю в командировку до Тарнова для зясування питань про плани Міністерства Шляхів на майбутне про забезпеченян залізниць паливом і шмарою і гасом.

Начальник Транспортового
Відділу

РЕФЕРЕНТУРА МІН.ШЛЯХ.
ТРАНСПОРТОВОВИЙ в.
30/УІІІ 19 і р.
Ч28

П.Міністрові Шлях.

В додаток до мойого таємного рапорту від 19 серпня, прошу теж саме зробити відносно Диспетчера Тарашука і друкарниці Коробко.

начальник транспортового відділу І н ж е н е р

РЕФЕРЕНТУРА МІН.ШЛ.

ТРАНСПОРТОВИЙ ВІД.

" 22 " Серпня 21р
27

Ч.....

НАЧАЛЬНИКУ ЦІВІЛЬНОГО КЕРУВАННЯ.

Цього числа повернувся з службово командировкі з Тарнова. Затримка в повернення викликана тім,що 20 і 21 Серпня провадились засідання з привод скрочення штатів і забезпечення залі ниць паливо про що мною било доложено в Тарнові Начальнику Штабу Пар. Вій

НАЧАЛЬНИК ТРАНСПОРТОВОГО ВІДДІЛУ

І Н Ж Е Н Е Р

РЕФЕРЕНТУРА
МІНІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ

Транспортовий Відділ
22-го серпня 1921 р.
Ч.28
м.Постою

Начальнику Цівільного
Керування.

Ознайомившись детально з тими завданнями, які зараз лежать на Транспортовому Відділі, мушу зауважити, що з часу переходу на терени України, Транспортовому Відділу буде належати Законодавча Влада по залізницям України.

Часу для видачі окремим адміністраторам по колії розпоряджень Транспортовий Відділ не буде мати, а тим більше координувати діяльність ріжних Служ тому, що ця Інстітуція є передвіжна.

Для проведення в життя всіх завдань Транспортового Відділу, необхідно мати окремий технічний апарат, котрий би їхав за Штабом і проводив би в життя вищезазначені завдання, що до встановлення руху потягів і полагодження всього попсутого. Окрім того, цей орган занявся би питанням скорочення штатів. Цей орган мусить бути в невеликому скл складі із фаховців по ріжним Службам в додачею їм де-якої кількости службовців. Найкраще було би сформувати Польову Дирекцію по типу, яка існувала в

листопаді 1920 року.

Гадаю необхідним доручити Міністерству Шляхів сформувати зараз штати Польової Дирекції в кількости не більше 30 чоловік на перші часи, яка по першій нашій вимозі виїхала б на терен звільнений від ворога і прийняла би на себе керування.

До часу, переїзду на Україну Цівільного Уряду Польова Дирекція мусить підлягати Повстанчому Штабу і в часу припинення функцій Штабу, Польова Дирекція цілком переходить в розпорядження Міністерства Шляхів.

Прошу ВАШОЇ згоди по зазначеному питанню.-

Начальник Транспортового
Відділу [illegible]

Таємно

РЕФЕРЕНТУРА
МІНІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ
Транспортовий Відділ
12-го серпня 1921 р.
Ч.29
м.Постою.

Начальнику Цівільного
Керування.

Начальником Повстанчого Штабу доручено було мені підшукати спеціяліста по Відомству Пошти й Телеграфу, який окрім того керував би зв"язками Повстанчого Штабу.

Шляхом переговорів з ріжними особами вдалось встановити, що для зазначеної цілі підходи Директор Департаменту Міністерства Пошт і Телеграфу п. Тушевський, який займав раніше посаду Начальника Подільської Округи.

Прошу о прикомандірованню до Штаба пана Тушевського на правах мойого помішника по Відомству Пошт і Телеграфу і завідуючим зв"язками при Штабі.-

Начальник Транспортового
Відділу Інженер.

Таємно.

РЕФЕРЕНТУРА
ІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ

Іспортовий Відділ

го серпня 1921 р.

Ч.30
м.Постою.

Начальнику Цівільного Керування.

При персональних переговорах з Міністром Господарчих Справ, й керуючим Міністерством Шляхів з"ясувалося, що на перших часах по технично-політичним умовам не можливо буде одержувати від Польщі по 30 вагонів вугілля, 500 пудів шмари і 600 пудів гасу, що зазначено в рапорті моїому ч.19 від 16-го серпня б/р., а представляється можливим на протязі перших двох тижнів з часу розпочаття повстання одержувати по 5 вагонів вугілля і 1/3 шмари і гасу в добу.

Гадаю, що на протязі перших 2-х тижнів можливо буде обійтися, маючи на увазі, що по лісовим розробкам буде захоплена де-яка кількість палива й паротяги можна буде дотити на змішаним паливі, себ-то вуніль з дровами.

Про наслідки моїх переговорів довожу ВАМ до відома. З свойого боку прошу ВАС вжити належних заходів перед Польською Владою.-

Начальник Транспортового
Відділу Інженер

НАЧАЛЬНИК ЦІВІЛЬНОГО КЕРУВАННЯ.

" 22 " Серпня

1921 р.

Ч. 27/31.

М.Постою

НАЧАЛЬНИКУ КАНЦЕЛЯРІЇ.

При цьому препровождается Вам рапорт про прибуття в службовоі командировкі Начальника Транспортового відділу Інженера Яновського.

НАЧАЛЬНИК ЦІВІЛЬНОГО КЕРУВАННЯ
ПІДПОЛКОВНИК
НАЧАЛЬНИК ЗАГАЛЬНОГО ВІДДІЛУ,
ПОРУЧНИК

ЧАЛЬНИК ТРАНСПОРТОВОГО
ВІДДІЛУ.

ЕФЕРЕНТУРА МІН.ШЛЯХ.

" 22 -Серпня 1921 р.
27
Ч.....

НАЧАЛЬНИКУ ЦІВІЛЬНОГО КЕ-
РУВАННЯ7

Цього 22 серпня прибув с службов
вої командировкі і вступив до викон-
ня своїхобовязків.

НАЧАЛЬНИК ТРАНСПОРТОВОГО
ВІДДІЛУ ІНЖЕНЕР

РЕФЕРЕНТУРА
МІНІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ
Транспортовий Відділ
"

" 23 серпня 1921 р.

Ч.32
м.Постою

Начальнику Цівільного
Керування.

Рапортом від 22-го серпня б/р.під ч.30, я докладав,що по-де-яким міркуванням прийдеться на протязі перших двох тижднів після розпочаття повстання обмежитись тільки частиною вимагаємого вугілля в кількості 5 вагонів,150 пудів шмари і 200 пудів гасу на добу.

На всякий випадок треба бути підготовленими до того,що можливо ми не одержимо і цієї зазначеної норми вугілля а рух потягів треба буди во всякім разі забезпечити паливом.

Рахувати на великі запаси палива по лісовим розробкам, які можуть перейти до нас,цілком не можливо,що підтверджуеться інформаціями з місць.

В часи переходові,Українська валюта безумовно не встановиться від разу,особливо на Україні,і для заготовки палива прийдеться викидати величезні гроші,

Для уникнення провадження величезних витрат,які зможуть обезсилити нашу Скарбницю і создати фінансовий кризис,треба підшукати таких засобів до забезпечення залізниць паливом,щоб вони були приемлемі.

Таких способів може бути два:

1/ способи - які приміняються більшовицькою владою,

2/ способи - натурної повинности.

Розглянемо окремо кожний їх зазначених мною спосіб.

В настоящий мент більшовики за заготовку під-

возку, навантажку платять в куба - 15 тисяч карбованців совітськими, 13 фунтів соли, 3/4 фунта тютюну, 7 коробок сірників, 6 аркушів курительного паперу, 1 аршин мануфактури. Треба зазначити, що в тих місцевостях, де більшовицька влада свосясно і повністю видає належне, селянство досить охоче працює по лісовим заготовкам. Коли перевести цей пайок на польську валюту, то виходе що вартість його по сучасним цінам рівнив 1009 марок..

Із вищезазначеного само собою напрошується вирішення першого питання організувати заготовку палива закупивши в Польщі необхідну кількість продуктів, які потрібуе селянство і видавати його селянам, і крім того де-яку кількість грішми, що може бути тільки встановлено на місці.

Треба мати на увазі, що для руху пересічно 2 пари по всьому Правобережжю на добу потрібно буди біля 750 кубів дров на добу. З цього можна підрахувати кількість і вартість денного пайку, який потрібно буде видавати.

Щоденна витрата тільки на одні матеріяли виразиться сумою 756.750 польських марок, не рахуючи витрат на доставку і утрату.

Зараз нам трудно предбачати, який буде курс Української гривні, порівнюючи до польської марки.

2/ Коли ми станемо на той шлях, що не можимо викидати величезні гроші, завдяки невстановленню курсу Української валюти і тим її обезцінювати, необхідно буде перейти до способу натурної повинности.

Підрахувавши кількість робітників і фір потрібних для щоденої роботи по кожній окремій лісовій розробці, приймається видавати наряди по селам, які лежать не далі 3-х верст на поставку необхідної кількости робітників і фір.

Для того, щоби заохотити селянство до цієї примусово скритої роботи, необхідно об"явити, що ті, котрі будуть працювати на розробках, будуть звільнятися від військової мобілізації.

Робітникам і кінним фірам необхідно буди встановити в залежности від місцевих умов ту, або иншу тверду платню за заготовку одного куба палива.

Цей останній спосіб, є надзвичайно не бажаним, для того, що може викликати незадоволення серед селянства против Влади. Безумовно, що таким способом довго користуватися не доведеться, тому, що не будемо мати під рукою сталої організації військової, котра би стежила за своєчасним виконанням нарядів. Необхідно буди встановити кругову поруку. Гадаю необхідним не гаючи часу, обміркувати це питання в Комісії з представниками Міністерства Фінансів, Господарчих Справ і Внутрішніх Справ. Можливо, що прийдеться для проведення в життя цього способу, видати окремий закон, або наказ.

Я не торкався тут питання, що можна буде використовувати тимчасовво де-яку кількість і залізничників, на протязі праці комісій по перегляду штатів, але ж їх не вистарчить.-

Начальник Транспортового
Відділу Інженер

РЕФЕРЕНТУРА
ІНІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ.
ТРАНСПОРТОВИЙ ВІД.
" 23 "СЕРПНЯ 1921.
Ч. 22...
М.ПОСТОЮ.

Про скорочення штатів на залі зницях в перши часи.

Д.ТАЄМНО.

Начальнику Цівільного Керування.

Рапортом своїм від 9 серпня ц/р. під Ч II я вніс проект інструкції для проведення в життя скорочення штатів по залізницям.

Маючи на увазі, що Повстанчий Шт. є організація рухома, яка не буде мати сталого місця перебуту, проводити в життя повностью цю інструкцію не зможе. Гадаю необхидним залишити Штабу тільки Владу Законодавчу, контрольну про що я доклав Вам рапортом Ч 28 від 22 серпня. В випадку заняття якої небудь місцевости Штаб в кожном районі вибирає і призначає особу певну в національном відношенню, яка від імені Штабу оголошує Закон У.Н.Р. від 22 березня 1920 року про те, що всі служачи рахуються звільненими з I грудня 1920 р. і вновь призначає необхидну кількость служачих на перших порах, керуючись їх певностью в національном відношенню работоздатностью. В випадку не можливости знайти необхідної кількости ос інструкторів, ці функції можливо буд доручити адміністрації, але під к он-

тролев відповідних особ, призначенних Штабом.

Стала оганизація Польова Дирекція яка по моїому проекту буде посуватись за нами і візьме на себе функції для остаточного зясування і затвердження необхидних штатів і по станція і прийому на ці вакансії відповідних робитників звертаючи увагу на їх національні погляди, работоздатність щоби оздеровити залізниці на Україні.

Прошу в випадку Вашегр походження з мрім пляном повідомити мане на предмет зносин з МіністерствоМ Шляхів, або прошу коли Ви це найдете необхідним то безпосередне.

НАЧАЛЬНИК ТРАНСПОРТОВОГО
ВІДДІЛА, ІНЖЕНЕР

Начальнику Цівільного Керування.

Д О К Л А Д.

Війна, революція, визвольна боротьба й спроба утворити власну державу та державний апарат поставили і перевили строгий іспит нашим адміністративним знанням, умінню й здібности. І треба відверто признатися, що до цього іспиту ми не були підготовлені, а під час іспиту підготовитись було годі. Отже не диво, що на іспиті ми скандально провалилися.

Хоча цей факт є неприємним, але промовчувати його ми як громадяни України, не можемо, не маємо права заплющувати на нього очі, допустилися б злочину, полишивши цю справу на майбутнє такою, якою вона виглядала до цього часу.

Пройдені етапи нашої державно-будівничної практики виявили виразно всі наші вади й хиби.

Перебування на еміграції, приглядання до адміністрації, що живе традиціями західно-европейської влади і порівнення адміністраційних апаратів і їх чинників у нас і за кордонами, указує на певну „самобутність" нашої влади, урядування, керовників і виконавців урядових завдань.

З одного боку енергія, рішучість, твердість влади та праце витість, знання, дбалість, ввичливість, скоре й невідкладне виконання урядового персоналу, - з другого - кволість, нерішучість, слабість влади, та недбалість, зволікання й відтягування, зайвий й перебільшений формалізм, похибки й незнання, неворієнтованість, нехтування обов"язками, вайлуватість, зневажливість до керуємих, сатрапоманія, мужиковатість урядового персоналу.

Правда, ці риси не є властивістю нашій нації. Вони привилися до нас від наших гнобителів. Майже двухсотлітне перебування під московським ярмом зробило своє діло.

Хоч і по-волі, але московська культура робила свій відп
відний вплив.

Але оминаючи навіть те, що московська культура, традиції
вихованка накладає на вихованця своє рідне тавро, по яком
його, як кажуть, за багато верств пізнаєш, а коли навіть
агенти, і керовники наших установ були найліпшими і бездо
ними московськими фахівцями, то і в такому випадку, це ф
не могло задовольнити, бо вони не призвичаєні і ні коли н
цювали на тих засадах, на яких ми будемо й мусимо будувати
державу /щоб не провалитися з нею на другий день/, а саме,
засадах самоуправи, репрезентації та активности мас /демо
тичні засади Західної Европи/.

Але з огляду на те, що наші урядово-керуючі чинники не
дорівнюють якістю навіть московським червоним, то справа
стоїть ще гірше.

Маючи дотик майже до всіх інстітуцій нашого Уряду під
наших наступів і відступів на терен України, мусимо зазначи
що більшого безладдя, більшого недбальства, що до урядових
справ з боку урядових осіб не тільки вищих інстітуцій але
й нищих, особливо по комендатурах і комісаріятах в містах,
ко собі навіть уявити.

Не могли вони проявити належ оїї твердости, що дуже гарн
учитувалося не лише підлеглими агентами, а й селянством, що
замість встановлення правильної організації бачило безла
по всіх наших урядуваннях, сварку і тенденцію провадити я
можна найбільше трусів. Агенти влади одверто говорили, що
при тих трусах бували величезні виїмки, але в Державу вони
поступали, десь зникали, породжуючи силу різних чуток і з
повнюючи ними всі закутки нашої країни.

Діскредитувати владу так, як дискредитували її різні на
чальники міліції, повітові комісари та инші, ми гадаємо і
ворог більше не міг би, кращих агітаторів проти Українсько
Влади і шукати не треба було.

Це від того, що на різні посади призначалися не відпові
ні люде, що ті, що призначали абсолютно не цікавились тим, х
пропонує їм свої послуги, що ті, що сиділи вгору, часто лю

певні з національного боку, нічого не розуміли на дорученних їм справам і урядуванню. А це використовували злочинні елементи.

Ось конкретні вади нашого адміністраційного персоналу: брак теоретичного знання і взагалі малий умовий вантаж і дуже малий практичний досвід. Наслідки - неможливість налагодити добру а то й будь яку організацію місцевих апаратів. Це викликає в населенні законне незадоволення - недовірря, що волікає за собою підрив влади, легшу й успішну агітацію ворожого елементу. Повний анальфабетізм в національній справі, повне незнання свого народу /а звідсі завжди повне розходження з ним і неуміння використати його/, основних його прикмет і душі. Тягне за собою неповагу до нашої Влади з боку населення; воно не бачить своєї влади /особливо, коли вона не знає і не вживає навіть мови народньої/, не розуміє її, рахує її чужою і теж ставиться з недовіррям, незначна, під час національно-державна усвідомленість причіняється і до недбалости у виконанню своїх обов"язків.

Невихованість державно-політична виявляється у відсутності почуття обов"язку і виконання покладеного завдання, в недісциплінованости, що викликає повне безладдя, неповагу, а навіть і злочинність.

Від того ж походить й нетактовність, яка спричіняється до незадоволення Владою і навіть гострих конфліктів, скандалів.

З тої ж причини і слаба воля з її наслідками - кволістю, нерішучістю, слабістю влади, браком енергії, сталости, проникненням злочинного елементу, нерозбірливість в людях і призначеннях, руйнуваннями.

Отже, для боротьби з цими вражаючими дефектами, чинників нашої адміністрації, потрібне переведення таких засобів:

Сконцентрування всього бувшого на Україні адміністративного персоналу, а нині на еміграції перебуваючого, в один з яких пристійних таборів, заведення там відповідного режиму й карности /що мусить корисно вплинути з погляду виховуючого і потрібно з огля-

ду на стан деморалізації, в якому перебуває зараз вся емі
ція /і улаштування відповідної науки - курсів і вишколу. Дл
викладання правничих і взагалі соціяльних наук, у нас є сво
правники, а для иншого мусять знайтися інструктори. Крім
ми можемо використати професорів Кам"янецького державного
вирсітету з окрема.

Мусимо відверто заявити, що коли ми спроможимося на Украї
встановити знову лише такий само адміністраційний апарат, як
було досі, то краще й не йти на Україну, не губити кращих
ших синів для майбутнього нового й неминучого розвалу.

Не можемо ми также явитися без твердої Влади. Весь апара
необхідно освіжити, надати йому нової енергії сталости і тве
дости характеру, зробити його розумно-рішучим.

Треба зараз же вжити самих рішучих заходів до відновлен
апарату і створення таких кадрів, з яких можна було би поста
ти референтів до кожного Міністерства, особливо Внутрішніх
Військового, Фінансів, Шляхів.

Коли приняти на увагу, що з поворотом на Україну ми там
стрінемося з повною деморалізацією населення, робітництва, се
ства, що внесла червона Москва силу злочинного все будируюче
елементу, москофільсько-комуністично настроених жидів, що по
раються внести розклад й руйнацію в нашім апараті, для перех
лення влади в свої руки, то потребність всіх цих заходів не
стане потрібною, але ж і за малою.

На наш погляд без притягнення свіжих людей до цієї нашої
ви нам не обійтися. Ці свіжі люди мусять бути притягнені з з
кордону. Досвід в 1918 року у всіх нас перед очима: ми ба
початок енергійної роботи, чому спричинився головним чином
странний вплив, що давав певність в роботі і вона йшла тоді.

Гадаємо, що пора не гаючи дорогого часу, обсудити відпові
чинникам цю справу і перейти до виконання проектуємих заход
уберегти Україну від нової руйнації, нових бід, які чекають
неї в разі ми знову приступимо до будови державного життя
рими випробованими на невдарність засобами, а своїми власни

але слабосилими руками, не використавши людей досвіду й енергії.

Начальник Політичного Відділу
П р о ф е с о р

Начальник Транспортового Відділу
І н ж е н е р

34
23/VIII

159

ПАРТИЗАНСЬКО-ПОВСТАНЧИЙ
Ш Т А Б

при Головній Команді Військ
У. Н. Р.

ЦІВІЛЬНЕ КЕРУВАННЯ
/Транспортовий В і д д і л/

"   " серпня 1921 р.

ч.35

м.П о с т о ю.

До Начальника II-го Відділу
Експозітури Головного Командування.

На підставі попередніх наступів наших на терен України з"ясувалося, що адміністрація залізнична при вимові Військової Влади розпочати негайно військові перевозки, завжди знаходиться в скрутному становищі з-за повної відсутности необхідних інструментів для полагодження зруйнованих колій, мостів, палива, шмари та иншого. Всі здорові паротяги і вагони по більшій частині вивозяться більшовиками.

Для успішного проведення в життя пляну повстання на теренах України, необхідно забезпечити необхідними річами залізниці для того, щоб вони мігли негайно приступити до виконання завдань Повстанчого Штабу.

Необхідно предоставити в розпорядження Повстанчого Штаба низчезазначене:

1/ Для ремонтних валок принаймні 2-х інструменти і матеріяли в 2-х екземплярах, згідно прикладаемих відомостів ч. 1 і 2.

2/ Забезпечити щоденну передачу по станціям Волочиськ і Кривин 30 вагонів вугілля, 500 пудів шмари і 600 пудів гасу на кожну добу, маючи на увазі, що по лісовим розробкам по маючимся відомостям нема великих запасів палива і за відсутністю палива неможливо буде встановити руж навіть панцерних потягів.

3/ Підготовити зараз же до передачі широкоторові паротяги в кількости 30, які маються в Львові, згода про передачу яких Українській Владі була одержана ще в Листопаді м. - 1920 року, від Польської Влади.

4/ Підготовити зараз же 60 вагонів вантажових з кількост
маючихся во Львові для оборудования в них ремонтних валок.

5/ Негайно приступити до ремонту паротягів і вагонів, які
дуть призначені для передачі.

6/ Відпустити для потреб Повстанчого Штабу 4 телеграфних
рата військового тіпу в дерев"яних ящиках, сістеми „Морзе", і
фоничних телефонів і 15 телефонів [redacted] індукторних, з по
вою кількістю сухих елементів, 20 катушок ізольованого про

Начальник Штабу
Генерал-Хорунжий

Помішник по Цівільному Керуванню
П і д п о л к о в н и к

Начальник Транспортового Відділу
І н ж е н е р

ВІДОМІСТЬ

РЕМАНЕНТУ РЕМОНТНИХ ВАГОНІВ.

Ч.І

Ч.ч. по черзї	НАЗВА РЇЧЕЙ	Назва одиниць	Кїлькість	ПРИМІТКА
	РЕМАНЕНТ			
	І. Колїйовий їнструмент.			
1.	Лап костильних..........	штук.	100	
2.	Ломїв гостроконечних....	"	60	
3.	Костильних молоткїв.....	"	100	
4.	Шаблонїв для шир. колїї	"	5	
5.	" " вузьк. пор[illegible].	"	40	
6.	[illegible]еколїв	"	40	
7.	Ключїв путевих...........	"	10	
8.	" французьк.......	"	5	
9.	Кувалд 20-ти фунтових...	"	15	
10.	[illegible]акїв....................	"	5	
11.	Станкїв для рїзки рейок	"	5	
	[illegible]лок для них.	"	20	
13.	Станкїв для сверлен. рейок	"	5	
	[illegible]рлїв до них..........	"	5	
15.	[illegible]евтох..................	"	6	
16.	Свердлїв до них...........	"	100	
17.	Лопат залїзних...........	"	100	
	Кїрко-мотик............	"	6	
	" - пїдбивочних......	"	100	
	" - гостроконечних....	"	60	
	Лопат дерев"яних.....	"	300	
	Пїдтопок..............	"	50	
	Аншпугїв..............	"	6	
	Факелїв	"	20	

5	Уровнїв.....	штук.	10
6	Рейок до них.....	"	10
7	Зубил стальних для рубки рейок.....	"	20
	II.Сїгнальне приладдя.		
8	Сїгнальних прапорцїв..	"	20
9	" ліхтарїв. ..	"	10
9	ліхтарїв ручних.....	"	30
	Дїскїв сїгнальних.....	"	10
	III.Теслярський інструмент.		
2	Пилок поперечних.....	"	20
3	" продовжних.....	"	6
4	" лучкових	"	20
5	Пилїнкїв для точки пил.	"	100
6	Свердлїв рїзн.розмїрїв	"	60
7	Долот.	"	10
38	Стругїв...	"	10
39	Стамесок.....	"	10
40	Суганкїв/залїзок/.....	"	10
41	Рубанкїв двоножних.....	"	10
42	Одинарних.....	"	10
43	Верхребоїв.....	"	5
44	Зомзублїв.....	"	5
	Фальцзублїв.....	"	5
46	Однобірникїв.....	"	5
47	Коловоротїв.....	"	5
48	Подушок для коловоротїв.	"	20
49	Сокїр теслярських... .	"	30
50	Сокир колунїв	"	20
51	Аршинїв складних.....	"	10
52	Оливцїв теслярських....	"	30
	IV.Пїд"ємний механїзм.		
3	Домкратїв путевих		4

54	Домкратів вагонних.....	штук	4
55	" паровозних 15 тон.....	"	6
56	" 20 тон.....	"	8
57	" гідравлічн.до 100 тон.....	"	4
58	Талів силою до 1 т/2-2 тон	"	2
	У.Слюсарський інструмент.		
59	Стулових тисків.....	"	3
60	паралельних "	"	3
61	начиння слюсарського.комп.	комп.	2
62	пильників рїзн.розмірів....	штук	60
63	рашпилів	"	6
64	плашок з мітчиками.	комп.	2
	У І.Столярський інструмент.		
65.	фарштатів столярськ.....	штук	1
66	інструментів "	комп.	2
	У І І.Ковальський інструмент.		
67	переносних горнів.....	штук	2
68	Набор начиння для клепки заклепок.....	комп.	1
69	ковальних мехів.....	штук	1
70	ковальського начиння.....	комп.	3
71	Наковалень 5-ти пудових ...	штук	2
	У І І І. Иншій Інвентарь...		
72.	Призин великих.....	штук	1
73	Шведок	"	2
74	Фальнеток	"	6
75	Нівелірів.....	"	1
76	Теодолітів.....	"	1
77.	Горізометрів.....	"	1
78.	Вех.....	"	5
79	Нівелірувачних рейок.	"	4

80	Лент стальових	штук	2
81	Автогенових апаратів ...	комп	2.
82	Кислороду балонів.....	штук	15
83	Копрів ручних.....	комп	I
84	" паровик.....	"	I
85	Станків токарних. в. гост.	штук	I.
86	" свердлильних.....	комп.	2
87	Болторізок.....	штук	2
88	Ківгун внутрішнього вторан. від 10 до 15 РН.....	штук	I
89	Газокалільних лихтарів...	"	3
90	Паяльних ламп.....	""	
91	Паяльників мідних.....	"	2
92	Брусків точильних.....	"	I0
93	Камнів точильних.....	"	2
94	Молодок вісячих	"	20
95	Відер.....	""	30
96	Помп лягушечних.....	"	4
97	" для пожеж.....	"	I
98	Рукавів для них п/с.....	п/с.	I0
99	Лебедок.	штук	4
I00	Адмазів для скла.....	"	3

IX. Водопроводні інструменти.

I0I	Ключів американськ. труб....	штук	3
I02	" газових	"	3
I03	Труборізок.....	"	3
I04	Наборів гаечн. ключів від I/2 до I-го дюйма.....	комп.	
I05	Клупів з газовою різьб....	штук	2
I06	Мечників до клупів	комп.	2
I07	Тиглів для свинцю.....	штук	2

Начальник Транспортового
Відділу Інженер

В І Д О М І С Т І

МАТЕРІЯЛІВ РЕМОНТНИХ ВАЛОК

Ч. 2.

№№ по порядку	НАЗВА РІЧЕЙ	Назва одиниць	Кількість	ПРИМІТКА.
	МАТЕРІЯЛИ:			
I.	Болтів 7/8 дюйм.	пудів	50	
2	Костилів рейкових	"	50	
3	Крістовин I/3 і I/II	штук	20	
4	Рядів з сорт. круглого 1/2 дюйма.	пудів	50	
5	Того ж валів. 3/4 дюйм.	"	100	
6	" " " 7/8 "	"	100	
7	" " " I "	"	50	
8	Дроту вал. 5 міліметр.	"	50	
9	Зал. сорт. квадр. I/2 д.	"	50	
I0	" полос. I/4 х 2 "	"	50	
II	" кровельного	"	50	
I2	Цвяхів толькових	"	3	
I3	" I дюйм	"	5	
I4	" I I/2 "	"	5	
I5	" 6 "	"	I0	
I6	" 2 I/2 "	"	I0	
I7	" 3 "	"	5	
I8	" 4 "	"	5	
I9	" 5 "	"	20	
20	" 2 "	"	5	
2I	" шкляроких	"	I/2	
22	Пакли на	аркуш	300	
23	Вилил свинцових	пудів	5	
24	Сурику	"	I0	
25	Вилил цинкових	"	5	

26	Охри.....	пудів	10
27	Мумії.....	"	10
28	Сажі голяндської.....	"	2
29	Асфальтової смоли.....	"	20
30	Вареної олії.....	"	10
31	Ареиди.....	"	10
32	Асфальтового лаку.....	"	3
33	Сала мінерального.....	"	1
34	Свинцю для вачек.труб	"	10
35	Олова.....	"	1
36	Туми для прокладок.....	"	2
37	Шкіри для клапанів....	"	1
38	Клапанів для насоса... "Вортінгтон".....	штук	10
39	Азбесту листового.....	аркуш	30
40	Гумового паперу.....	"	20
41	Пеньки.....	пудів	5
42	Дроту мідн.жовт.1/8 і 1/15 дюйма.....	"	1
	" " червоного	"	1
43	Цементу бб.....	бочок	10
44	Алябастру.....	"	10
45	Цегли огнеупорової.....	штук	1000
46	Толю рульонів.....	"	50
47	Лака сітн.червоного	кв.мет	20
48	" " зеленого	" "	20
49	" вікного.....	ящиків	15
50	Вугілля ковального.....	пудів	1000
51	Бури.....	фунтів	10
52	Кислоти соляної.....	"	20
53	Шпагату.....	пудів	1
54	Канату від 1/2"7/8 дюйм	штук	10
55	Тросу стального 3/4 "	в.саж.	250
56	Нафти.....	пудів	100

Шмари.....	пудів	30
Шурупів рїжних	грос.	20
Петель вїкових.....	пар	20
Шпїнгалетів.....	штук	10
Вїтрових защїпок	"	20
Окоб вїкових.....	пар	20
Петель дверних	"	20
Задвїжок.....	пар	10
Дверних замків.....	штук	10
" ручок.....	"	10
Дверець етопочних... ..	"	25
" пїддувальних...	"	25
" прочищальних...	"	25
Плит кухонних..... ..	пудів	10
Горїлок лямпових рїжних	штук	100
Шкла лямпового.....	"	100
Труб водопр.6 дюйм.....	"	10
" " 5 " .. .	"	16
" " 4 " . ..	"	30
" " 2 "	"	30
" газов.залїз.1 дюйм	п.саж.	20
" " " 3/4 "	"	20
" свїнцов. 1/2 "	"	20
Вїнтїлїв водопров.рїзн. дїаметра.....	штук	35
кранів мїдн.водопр.1/2 і 3/4 дюйма.....	"	10
Волт. з гайк.для водопостачан.рїзн.розмірів...		3
Фасонних частин для з"єднання водопр.труб розтруби да 3 м.вїд 2 дюйм до 6.		
Трояників	"	15
Колїн 90 градусів.....	"	15

5	Колїн 135 градусїв.....	штук	15
86	Фасонних частин для з"єднання водопр.труб бляшаними до 3-х метр.вїд 2-х до 6-дюймїв		
86	Трійників	"	10
87	Колїн 90.градусїв.....	"	10
88	" 135 "	"	10
89	Муфт чугунних дїаметром вїд 2-х до 6-ти дюйм.	"	15
90	Муфт газов.од 1 до 3/4	"	20
91	Конусїв чугун.для переходу водопров.лїнїї вїд бїльшого дїаметру до меньшого	"	10
92	Ключїв торцов.6 гран.	"	20
93	Щїчок кругл.вилївн.	"	30

Начальник Транспортного
Вїддїлу І н ж е н е р

Таємно.

РЕФЕРЕНТУРА
МІНІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ
Транспортовий Відділ

Начальнику Цівільного Керування.

22-го серпня 1921 р.

Ч.30
м.Поссою.

При персональних переговорах з Міністром Господарчих Справ, й Керуючим Міністерством Шляхів з"ясувалося, що на перших часах по технично-політичним умовам не можливо буде одержувати від Польщі по 30 вагонів вугілля, 500 пудів шмари і 600 пудів гасу, що зазначено в рапорті моїому ч.19 від 16-го серпня б/р., а представляється можливим на протязі перших двох тижнів з часу розпочаття повстання одержувати по 5 вагонів вугілля і 1/3 шмари і гасу в добу.

Гадаю, що на протязі перших 2-х тижнів можливо буде обійтися, маючи на увазі, що по лісовим розробкам буде захоплена де-яка кількість палива й паротяги можна буде гнати на змішанім паливі, себ-то вуніль з дровами.

Про наслідки моїх переговорів довожу ВАМ до відома. З свойого боку прошу ВАС вжити належних заходів перед Польською Владою.-

Начальник Транспортового
Відділу Інженер

РЕФЕРАНТУРА
МІНІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ
Транспортовий Відділ/

28-го серпня 1921 р.

Ч.36.

м.П о с т о ю.

Т а є м н о.

До Пана Міністра Шляхів.
Копія Начальнику Цівільного Керування.

о відбудову
сових шляхів.

При персональному моєму докладі Начальнику Партизано-Повстанческого Штабу з"ясувалося, що шосові шляхи в перші часи повстання не будуть відограваті значної ролі, але їх потрібно підготовити для тилової служби.
Повідомляючи ВАС про це, прошу належних розпоряджень по Департаменту Шосових Шляхів.-

Начальник Транспортового
Відділу І н ж е н е р

РЕФЕРЕНТУРА
ІНІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ
спортовий Відділ/

Таємно

" серпня 1921 р.

Ч.37

м.П о с т о ю.

ПАНУ МІНІСТРОВІ ШЛЯХІВ.

При цьому надсилаю Рапорт мій під Ч.32 від 23-го серпня на ім"я Начальника Цівільного Керування з приводу забезпечення залізниць палівом в випадку неможливости отримати вугіль від Польської Влади.

Прошу з"ясувати з Міністерством Господарчих Справ і Фінансів можливість одержання продуктів вказаних в § I і про наслідки мене повідомити.-

Начальник Транспортового
Відділу І н ж е н е р

РЕФЕРЕНТУРА
МІНІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ.

24 "Серпня 1921р.
38

Ч.....

М.Постою.

ТАЄМНО.

Начальнику Цівільного Керування
К. Міністрові Шляхів.

Перегляд інструкції по транспортному відділу.

Згідно Вашого роспорядження при цьому предоставляю переглянуту Інструкцію по транспорту і комуникації з де якими змінами, яку прошу затвердити.

Що торкається Інструкції по Міністерству Почт і Телеграфу то буде переглянута по одержанню з Харнова

Начальник Транспортового Відділу
І Н Ж Е Н Е Р

РЕФЕРЕНТУРА
ІНІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ.
РАНСПОРТОВИЙ ВІДДІЛ
24-го Серпня 1921 року.
39
Ч.....
-М.Постою.

ро скорочення
татів на заліз
ицях.

ТАЄМНО.

П.МІНІСТРОВІ ШЛЯХІВ.

При цьому надсилаю Вам зразок рапорту під Ч 33 від 23 серпня з приводу проведення в життя скорочення штатів по залізницям при допомозі Польової Дирекції, про покликання до роботи якої мною подан рапорт Начальника Головного Повстанчого Штабу 22 серпня під Ч28.

НАЧАЛЬНИК ТРАНСПОРТОВОГО ВІДДІЛУ
ІНЖЕНЕР

РЕФЕРЕНТУРА
МІНІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ.
24" Серпня 1921 року.
Ч- 41.
М.Постою.

Т А Є М Н О.

П.Голові Ради Народніх Міністрів.

Надсилка рапорту Ч 34.

При цьому маю надіслати Вам копію рапорта від 23 серпня під Ч 24, втяким погодився Штаб і який буде дадіісланний П.ГОЛОВНОМУ ОТАМАНОВІ .

НАЧАЛЬНІК ТРАНСПОРТОВОГО ВІДДІЛУ
І Н Ж Е Н Е Р

РЕФЕРЕНТУРА
МІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ.

"24" Серпня 1921р.
40
Ч.....

М.Постою.

ТАЄМНО.

П.МІНІСТРОВІ ШЛЯХІВ.

вдсилка копіі
апорта ч 35.

При цьму надсилається Вам копія заготовленного рапорту на імя Шефа Експозітури II відділу Начального Довудства Військ Польських, для відома. О часі надсилкі цього рапорту бедете повідомлені додатково.

НАЙАЛЬНИК ТРАНСПОРТОВОГО ВІДДІЛУ
І Н Ж Е Н Е Р

РЕФЕРЕНТУРА
МІНІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ
/ Транспортовий Відділ/
"25" серпня 1921 року
Ч. 42
м. Ростов.

Начальнику Цівільного Керування.

Д О П О В І Д Ь.

про необхідність вироблення Закону про забезпечення служащих залізниць, які залишаться за штатом.

При підрахунках потрібного штата на залізницях України, ще в вересні 1920 року з"ясувалась потреба в 10 чловіках на І верству, що дасть можливість провадити рух по коліям пересічно до 9-ти пар на добу.

Наші залізниці після більшовицької руйнації не так хутко прийдуть до нормального стану і прийнята нами кількість в 10 чоловік на верству на перші часи принаймні на протязі першого року буде прибільшена. Можливість тратити ті кадри старих досвідчених залізничників примушує нас затримати тимчасово трохи збільшену норму против потреби. Підготовка штата досвідчених технічних і комерційних агентів не така легка і до цього питання треба підходити обережно.

По данним більшовицьких часописів штат служачих на залізницях:

В 1913 році було 12 чол. на І в.км. 204.800
" 1918 " " 18 " " І " 268.000
" 1921 " " 22 " " І " 352.000

Гадаю, що на залізницях України скорше всього штат залізничників залишився по нормі 1918р. а цифри 1921 року скорше всього торкаються до Росії. Підставами для цього те, що в Росії штати залізничників значно збільшилися для того, що поступали люди спеціяльно для одержання пайків, за відсутність хліба на ринку.

На Україні як раз навпаки примічалося від-

воротна течія служачих залізниць на села, так як залізничники мали тисний зв"язок з селянством, де мешкають їх родини і крім того селянство ліпше оплачувало труд спеціялістів, як то: ковалі.

Всей час перед нами стоїть питання, яке вже декілька-раз порушувалося про скорочення штатів на залізницях і як ого провести в життя, як можна більше безболівненно.

Приймаючи на увагу, що на залізницях України ми можемо зустрінути приблизно стілько скілько було в 1918 році себ-то 268.000 чоловік, а по нашому підрахунку нам необхідно залишити 160.000 чоловік.

Перед нами зараз становиться питання во всій своїй гостроті, що робити з рештою, яка уявить із себе кількість приблизно до 108.000 чоловік.

Частина залізничників безумовно підлягає мобілізації. Попробуємо встановити приблизну кількість залізничників, яка може бути мобілізована.

Пересічно служба залізничника на залізниці можна рахувати приблизно рівною - 25 рокам, себ-то виходи, що кожний рік поступало на службу:

268.000 : 25 = 10.720

В більшости підлягаючих мобілізації. Будемо рахувати з де-яким відсотком помилки, що з кількости що-річно поступаючих на службу підлягає мобілізації тілько 50%, то получимо:

10.720 X 0,5 = 5.360

Приймаючи на увагу, що мобілізація на Україні не провадилась планомірно, починаючи з 1917 року себ-то на протязі 5-ти років, то з залізниць може бути мобілізовано:

5.360 X 5 = 26.800

Таким чином із 108.000 чоловік, які залишаються за бортом частина 26.800 будуть мобілізовані, а все таки ще залишається 81.200 чоловік, над судь-

бою яких треба дуже й дуже призадуматися, щоб полегшати їх становище і головним чином не создати з них кадрів не тільки незадоволених, але й ворожих для нашої Держави, яка на перших часах свойого будівництва не буде ще міцно стояти і всякі заворушення важко будуть відбиватися на її молодому організмі.

Всі служачі, які залишаються за бортом, поділяються на людей інтелігентного труда, як наприклад: конторники, телеграфісти, касіри, помішники начальника станції, діловоди, служачих низчих категорій і крім того за штатом залишиться де яка кількість жінок, і тому примінити для всіх їх один спосіб забезпечення або допомоги в їх скрутному стані, в якому вони опиняться, цілком не можливо.

Засобами полегчиння становища цих служачих мусять занятися Держава і на мій погляд це можливо виконати низчезазначеними засобами для яких я подаю тільки принципи:

I/ Виплатити всім залізничникам, які залишаються за штатом заштатню допомогу.

2/ Повернути всім пенсійні внески за старі часи.

3/ Дати роботу по иншим галузям залізничного життя.

4/ Притягнути по иншим Міністерствам до праці.

Розглянемо з окрема кожни з цих засобів в коротких рисах:

I/ Необхідно встановити заштатню допомогу в розмірі принаймні від 3-х до 6-ти місяців в залежности від кількости років служби на залізницях, безумовно приймаючи на увагу роки служби і за старі Російські часи. По існуючим до цього часу законоположенням, коли я тільки не помиляюсь, приймалось на увагу перша платня і остання платня. Пересічною

платньою за старі часи було 30 карб.,а в 1919 році за часи Українські - було 1000 карб.. Коли ми перевеимо зараз царську валюту на нашу, по тім даним, які були на ринку в 1920 році в Київі,то получимо, пересічну платню,яку треба бути в заштатню допомогу

$$\frac{30 \times 10}{2} \text{ і } 1.000 = \frac{1.300}{2} \text{ карб.} = \frac{2.600}{1} \text{ гр.} = 1.300 \text{ ф}$$

Беручи підрахунок,що може прийдеться виплатити всім 6-ти місячну допомогу,то получимо:

1.300 х 6 х 81.200.= 1. 633. 360. 000 гривень. x)

Видача зараз заштатньої допомоги не поліпше становища звільнених тому, що всім нам відомо,що Українська валюта ще не встановила на ринку і великої підтримки залишеним за штат не дасть, а тому й не задоволить їх. По другому гадаю,що така величезна одноразова витрата буде не під силу нашій Державній Скарбниці.

2/ Виплатити зараз пенсійні внески ми не можемо по чисто технічним умовам,тому,що ці внески в свій час робилися в золотій валюті і ще перед нами стоїть питання про одержання цих грошей від майбутнього російського уряду.Але ж ми з свого боку мусимо виробити закон,який забезпечив би всім старим служачим не тільки,які залишаються на службі, а головне які за штатом одержання цих грошей. Тимчасово гадав би при умові проведення цього закону видати на руки книжки з кас Ощадности в котрих були би пенсійні внески зараховані,як внески в золотій валюті,що і виплатила би Держава по мірі можливости золотом,або переводом на паперові гроші.

3/ Заборонити по всім залізницям приймати на службу по поденому розрахунку робітників, як наприклад по Сл.Колії, Матеріяльній,Телеграфу і приймати для цих робіт виключно з кадрів залишених за штатом.

4/ Кадри інтелігентних робітників головним чином спеціялістів по комерційним питанням,знайомих з експльотацією залізниць необхідно було б використати

по Інституціям визчезазначених Міністерств: Міністерства Фінансів, Народнього Господарства а також і по иншим Відомствам, як Центральним так і Місцевим.

Бажано було би вироблення такого розпорядження, щоби Міністерстві Шляхів при скороченні штатів складало би списки осіб, яких воно і пропонувало би иншим Міністерствам для роботи. Безумовно Міністерству Шляхів при складнні цих списків мусить звертати увагу, на національні погляди осіб, яких воно пропонує, щоби не обсадити инші Міністерства ворожим нам елементом.

Взагалі при новому прийомі служачих на залізниці а також й по иншим Міністерствам не тільки бажано, але ж й необхідно звертати належну увагу на освітній ценз приймаемих співробітників. На великий жаль на це за старі російські часи на залізницях зовсім не звертало сь уваги, що значно відбивалося на ділі. Цими хибами хоруємо й ми зараз не тільки по нашому Міністерстві але й по иншим.-

х/ Не треба забувати що перше школа була загальною.

Начальник Транспортового Відділу
Інженер

ЕСЕРЕНТУРА
ІСТЕРСТВА ШЛЯХ.
НСПОРТОВ. ВІДДІЛ.
5" Серпня 1921р.
Ч. 43.

НАЧАЛЬНИКУ ЦИВІЛЬНОГО КЕРУВАННЯ.

В липні місяці 1920 року по розпорядженню Ради Міністрів була організована Комисія по виробці уніформи для Цивільних Установ.

Голова цієї комисії б.Товарищ Міністра Шляхів П.Пилипчук доручів мені і Инженеру Хопорківу розробити малюнки, що нами було зроблено. Комисія затвердила наш проект, але Рада Міністрів за більш пильними справами не устигла затвердити наши роботи.

Маючи на увазі події на Україні бажанно було б щоб урядовці цивільних установ мали належний виг-

гляд при повороті на терени України, тим б
уявляючи собі не повну дисціплинованность
співробитників, бажано було би накласти на
печатку, яка нагадувала б їм про те що Вони
урядовці Центральних Установ і належить за
вати себе таким чином щоби бути зразком.

Звертаючись до вас з цією пропозіцією чи
надете можливим підняти питання перед Голо
Ради Міністрів про затвердження представле
проектів.

К тому же додаю що мені і Інженеру Топо
Голова Комісії обіцяв заплатити за труди по
робці уніформ по оцінці роботи Радою Міністр
до настоящого менту нами обіцяне не по

НАЧАЛЬНИК ТРАНСПОРТОВОГО ВІДДІЛУ
І Н Ж Е Н Е Р

РЕФЕРЕНТУРА
МІНІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ.
ТРАНСПОРТОВИЙ ВІДДІЛ.
25"Серпня 1921року.
Ч 44
М.ПОСТОЙ.

НАЧАЛЬНИКУ ГОЛОВНОГО ШТАБУ ПОВ.ПАР.ВІЙСЬК через НАЧАЛЬНИКА КАНЦЕЛЯРІЇ.

Прошу Вашого розпорядження про виплату мені належних кратів за відрядження по службовим справам.

Підстави приказ ЧЧ-45,§3, 50, § I, 55, § 3, 6I, §3.

Належить за 9 доб по 400 мар. 3,600 марок пол.

НАЧАЛЬНИК ТРАНСПОРТОВОГО ВІДДІЛУ
І Н Ж Е Н Е Р

Т а є м н о.

РЕФЕРЕНТУРА
МІНІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ
Транспортовий Відділ

26 с е пр п н я 1921 р.

Ч. 45.

м.П о с т о ю.

До Пана Міністра Шляхів.

При цьому маю за честь надіслати копію Доповіді на ім"я Начальника Цивільного Керування під Ч.42 від 25-го серпня 1921 року для відома й належного розпорядження.-

Начальник Транспортового
Відділу І н ж е н е р

РЕФЕРЕНТУРА
МІНІСТЕРСТВАШЛЯХІВ.

ТРАНСПОРТОВИЙ ВІДДІЛ.

"26" Серпня 1921 р.
Ч. 46

Т А Е М Н О.

П.МІНІСТРОВІ ШЛЯХІВ.

Надсилаючи при цьому рапорт П.Місевича прошу Вашого розпорядження про виплат, своєчасно платні ДС станції Волочиськ П.Фесенко, якій зараз працює по осробому призначенню.

НАЧАЛЬНИК ТРАНСПОРТОВОГО ВІДДІЛУ
І Н Ж Е Н Е Р

РЕФЕРАНТУРА
НІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ

анспортов. Від/ Начальнику Цивільного
керування.

-го серпня 1931 р.

Ч. 47

м. Костополь.

Прошу Вашого розпорядження Рівенському пункту про видачу документа подорожі Ревізору Руху М. ЛІЩУКУ, який по дорученню Транспортового Відділу працює по особому призначенню в районі Здолбунів-Рівно. п. ЛЕЩУК необхідний персонально для видачі йому цілого ряду інструкцій і вказівок на майбутнє.-

Начальник Транспортового
Відділу Інженер

РЕФЕРЕНТУРА
МІНІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ.
ВІДДІЛ ТРАНСПОРТООВИЙ.
" 27 "Серпня 1921 року.
Ч 48.
М.Постою.

Про затвердження наказу про прийом на службу залізничників.

Т А Є М Н О.

НАЧАЛЬНИКУ ЦИВІЛЬНОГО КЕРУВАННЯ.

Додаючи при цьому проект наказа адміністрації залізничої про притягнення до праці служачих і робітників прошу не відмовити переглянути позаяк він зачипає принціпови питання і в випадку Вашого погодження затвердити

Начальник Транспортового Відділу
ІНЖЕНЕР

ГОЛОВНИЙ
ТАБ ПОВСТ.ПАРТ.ВІЙСЬК.
ЦИВІЛЬНЕ КЕРУВАННЯ.
ВІДДІЛ ТРАНСПОРТОВИЙ.
" 1921р.
.....
М.ПОСТОЮ.

Т А Є М Н О.

НАЧАЛЬНИКУ.....
.....

По розпорядженню Начальника Головного Штабу Повс.Партиз. Військ Вам доручається на протязі 3 доб з моменту одержання цього в порозумінню з відповідною адміністрацією притягнути до праці служачих, керуючись нижчезазначеними підставами:

1/ По закону 22 березня 1921 року всі служачи рахуються звільненими з 1 грудня 1920 року.

2/ Притягнути зараз до праці робітників і служачих керуючись прпорціональним роспроділом служачих по службам, таблицями які є максімальні і будуть проведені в життя по вказівкам Польйової Дирекції.

3/ Загальна сума всіх служачих по всім служба в межах Вашого відділа служби руху не мусить перебільшувати 6 чоловік на 1 верству, колії при чому двуторова колія рахується як одноторова/ с.т. 2 2 в. двуторової рахуються за 1 верству/ Станційни колії в рахунок не приймаються.

Примітка: В цю кількість входять всі робітни кі майстерні, ремонтні робитникі всіх категорій, телеграфу і підені інших служб.

4/ Комерційні агенти на перши часи цілком будуть не потрібни.

5/ Штат паровозних бригад і кондукторських залишити на пар..... по ділницям.....
..... пар.....по діл ницям.....

6/ По всім промежутковим станціям телеграфісти касюються окрім тіх де є роспроділ круга. По подібним станціям залишити по 3 чоловіка.

По розпорядковим станціям залишити телеграфістів по підрахунку 3 на працюючий апарат і по одному старшому в зміну.

Телефоністки по дійсній потребі.

7/ Весь персонал лікарень, шкіл, залишається в повному складі.

8/ Всі завідуючі лісовими розробками залищаються й провадять працю.

9/ Для востановлення зруйнованих мостів, колій, дозволяється притягати відповідну кількість робітників або з кадрів залізничників не притягнутих до праці, або селян по мобілізації на допогою військової влади.

Притягнуті залізничники для робіт не по своїому фаху рахубться на правах поденних.

10/ Звернути особливу увагу на забезпечення майстерень робітниками і щоб всі притягнуті робітники були би забезпечені фактичною роботою.

11/ В випадку необхідности притягнути по якій небуть службі більшу кількість робітників що ве-загальній сумі давало би більше 6 чоловік на І верству, звертатися за дозвілом в Транспортовий відділ Повстанчого Партизанського Штабу.

12/ Всім притягнутим до праці на перших часах, по можливости, буде виплачуватися платня авансом.

13/ Сталі збільшені штати будуть набіратися (Польовою) Дирекцією в розмірах зазначених в таблицях.

14/ За притягнення до праці робітників або служачих в більшій кількости як 6 на верству без відповідного дозвілу, буде відповідати не тільки безпосередній адміністратор, але ж і завідуючий експльоатаційним районом.

У в а г а: Кількість робітників зазначених в § 9 в кількость 6 на верству не входить.

15/ Всі притягнуті Вами до праці рахуються тимчасовими.

16/ Особам, не притягутим до роботи ніяка платня не належить до виплати і ні яких списків на платню не складати.

17/ Всі особи, вибрані Вами до робот мусять негайно приступити до виконання своїх службових обов"язків. За невихід до робот будуть відповідати перед Військовим Повстанчим Судом.

18/ Всі особи не притягнуті до роботи мусять залишити свої адреси і рахуються взятими на військовий учот.

19/ На першому оголошенню розповсюдженому по станції про заклих їх до робіт, мусять негайно з"явитися і розпочати доручену їм роботу.

За неявку по вивішеним оголошеням винні будуть відповідати перед Військовим Повстанчим Судом.-

РЕЄСТРАТУРА
МІНІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ
Транспортовий Від.
"27" серпня 1921 р.
Ч. 489
м. Київ.

Пану Міністрові Шляхів.

Відношенням під Ч.І, від 27-го липня б/р. я прохав ВАШОГО розпорядження про надсилку мені Устава Професійного Союзу залізничників України, який до цього часу мною не одержаний.

Прошу зробити розпорядження Адміністративно-Побутому Департаменту про надсилку Устава.-

Начальник Транспортового Відділу Інженер

РЕФЕРЕНТУРА
МІНІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ.
ВІДДІЛ ТРАНСПОРТОВИЙ.
" 29" Серпня 1921року.
Ч 50.
М.Постою.

ТАЄМНО.
П.Міністрові Шляхів.

Прохання вислати т.правила передачі вантажів по прик. станціям.

Прошу Вашого розпорядження П.Діректрру Комерційного Департаменту про надсилку мені тимчасових умова на передачу вантажів по прикордонним станція з Польшою , а також правил для тимчасового прийому вантажів в межах Украіни,головні засади вишезазначенних правил були мной вясовані і погодженні.

НАЧАЛЬНИК ТРАНСПОРТОВОГО ВІДДІЛУ
І Н Ж Е Н Е Р

РЕФЕРЕНТУРА
МІНІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ.
ВІДДІЛ ТРАНСПОРТОВИЙ.
29" Серпня 1921 року.
Ч-51.
М.Постою.

Д. ТАЄМНО.

П.Міністрові Шляхів.

Надсилка копії рапрту з звітом під Ч II.

При цьому надсилаю копію звіта за весь час інстнованія Транспортового відділа, який представлен буде в Варшаву.

Оголошенню не підлягає.

Начальник Транспортового Відділу
І Н Ж Е Н Е Р

РЕФЕРЕНТУРА
МІНІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ.
ВІДДІЛ ТРАСПОРТОВИЙ.
"29"Серпня 1921року.
Ч-52.
М.Постою.

Т А Є М Н О.

П.МІНІСТРОВІ ШЛЯХІВ.

При цьому надсилаю копію звіту за серпень місяць по Транспортовому відділу для відома.

Надсилка для відома копії звіта за серпень Ч 10.

НАЧАЛЬНИК ТРАНСПОРТОВОГО ВІДДІЛУ
І Н Ж Е Н Е Р

186

Секретаря [illegible] [illegible]
[illegible] в [illegible]

№ 53

30/VIII 21.

Т. Начальнику [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

РЕФЕРАНТУРА
МІНІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ

"30 Серпня 1921 р.

Ч.54

м.П о с т о ю.

Д.Т а є м н о.

До Пана Міністра Шляхів.

ДЧ. Пан ЛІЩУК одержує від Штаба "особливе призначення".

З часу призначення п.ЛІЩУК не буде мати можливости прибути до Тарнова вдруге, для одержання належної йому платні.

Ласкаво прошу ВАШОГО розпорядження про виплату йому належних коштів.-

Начальник Транспортового
Відділу І н ж е н е р

РЕФЕРЕНТУРА
МІНІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ
/Відділ Транспортов./
30-го серпня 1921 р.
Ч.
м. П о с т о ю.

Т а є м н о.

Начальникуу Цивільного Керування
Копія п. Міністру Шляхів.

Про необхідність формування 4-х залізно-дорожніх батальйонів.-

Досвід попередніх наступів досить яскраво показав нам відношення шпіцрацій залізничників до своєї роботи в прифронтовій смузі, яка завше знаходиться під погрозою захоплення.

Залізничники терфрйзовані більшовицькою владою, маючі певні відомости, що більшовики залишають в тилу агентів, котрих обов"язком є стежити за всіма, які починають енергійно працювати і тим сприяти успіху ворогам-більшовиків, в страху бути притягнутими до відповідальности в випадку повороту більшовицьких військ, беруться до роботи без енергії і виконують доручені їм роботи так, щоби не бути притягнутими до відповідальности не тільки нами за саботаж, але ж і більшовиками за допомогу нам.

Обвинувачувати залізничників в цьому ні я ні хто инших не може, тому що факт провадження всіх військових подій в межах залізниць, виробив у них таку психологію, і швидко переробити її нікому не вдасця.

Це зробить тільки час.

Щоби уникнути в майбутньому повторення подібних з"явищ, які важко відбиваютьоя на справах відновлення транспорту на ділянницях залізниць звільнених від ворога, треба негайно по розпочаттю повстання при-

ступити до формування залізничних батальйонів.

Особи мобілізовані для праці в батальйонах, військовою дісципліною будуть примушені до енергійної роботи, будуть засмотрені всім необхідним для життя і головним чином, завдяки мобілізації, уникнуть страху відповідальности перед більшовиками за допомогу ворогові, "тому, що вони були мобілізовані і працювали під загрозою військової кари".

На перших часах тільки такими засобами можливо буде розпочати роботи на головних участках, які будуть в смузі військових подій, а в тилу, коли мине небезпека повороту більшовиків почнеться нормальна робота.

Маючи на увазі, що залізниці України збудовані таким чином, що мають три головних напрямки як на Правобережжі, так і на Лівобережжі, само собою проситься сформування 3-х залізничних батальйонів і 4-го запасового 4-го, який би допомагав роботі перших, а окрім того наситався би по тим депо і майстернях, а також відділам Руху, де потрібно збільшити в тилу пропуск потягів а по депо нема бажаної роботи.

Бажано, щоб ці залізничні батальйони на головних участках брали би цілком свою обслугу всі галузі залізничного життя на протязі 100 верст, не притягаючи до робот маючогося там здеморалізована штату.

Маючи на увазі, що з кожного депо виходить пересічно біля 4-х напрямків, три напрямки, які ідуть наперед необхідно обставдити залізничним батальйоном, що викликає потребу в залізничному батальйоні обслуговувати від 250 - до 300 верст.

Із підрахунку, що на залізничному батальйону прийдеться обслуговувати до 300 верст, мною при цьому прикладається відомість необхідного штата - кадра залізн. батальйонів.

Потрібна кількість на збільшення тимчасово на час

перебування баталіона, може бути притягнутп із маючихся в тих районах залізничників, які після від"їзду баталіона продовжують свою роботу по експльоатації залізниць.

Для усунення того безладдя, яке було в наших залізничних баталіонах, необхідно сформувати їх по принципу який прийнятий в польській армії і який дає надзвичайно гарні наслідки, а саме: на чолі баталіона стоїть техник-спеціяліст-залізничник, який фактично керує всіма технічними справами, а дісціплінарна справа залишається в руках старшинського кадра, який не вмішуючись в технічне розпорядження керовника технічними справми й стежить, щоб підлеглі їм чини, одержані завдання виконовували би своєчасно і як слід.-

Д о д а т о к: Відомість штатів.-

Начальник Транспортового
Відділу Інженер

У в а г а: Необхідний штат для з. бат. може бути притягнутий з тих кадрів залізничників які не будуть знова взяти на залізниці, за скороченням штатів і фактично будуть підлягать мобілізації, як ес відбувальні її.

Ці 4 валкі цілком вільно могуть бути сформовані в межах правобережжя .

Ш Т А Т

Технічно-залізничних Курінів.

В кожному Курені має бути:

Завідуючий Курінем він же Начальник Експлуатації.....I.
Начальник Служби Руху, Матеріяльної і Телеграфу.....I.
Діловодів.....I.
Диспетчерів.....3.
Конторників.....3.
Начальник Возової Служби.....I
Діловодів.....I
Начальник Колії.....I
Діловодів.....I

По Службі Р у х у.

Начальників станцій.....20
Помічників.....30
Конторників.....25
Старших вилочників.....24
Молодших вилочників.....90
Складачів.....18
Чиплярів.....24
Головних кондукторів.....20
Молодших.....75
Сторожів станційних.....25

По Службі Телеграфу.

Контрольор-Механиків.....I
Доглядачів телеграфу.....4
Монтьорів.....4
Робітників.....16
Монтьор по централізації.....I
Слюсарі по централізації.....2
Старших телеграфістів.....3

Молодших телеграфістів.. 40

Телефоністів.....9

Сторожів..... 9

Матеріальна С л у ж б а.

Завідуючих Матеріяльними складами..... 3

Роздатчиків.....6

Комірників.....8

Штатних робітників... 9

Діловодів..... 3

Возова С л у ж б а.

Начальників депо..... 3

Машиніст-наставник.....1

Вартових по депо.....9

Машиністів..... 24

Помічників.. 24

Машиністів водотягів..... 9

Помічників їх..... ..9

Змазчиків.....1

Слюсарів.. 216

Плотників і столярів.....35

Монтьорів депо..... 3

Служба К о л і ї.

Дорожніх майстрів.....0

Старшоробочих.....10

Мостових слюсарів.... 3

Старших дорожніх майстрів..... 1

Ремонтних робітників.....100

П р и м і т к а: Ремонтні робітники можуть бути використані в разі потреби по Службі Руху, як вилочники і чиплярі.

Загальна кількість.. .....995 ос

191

РЕФЕРЕНТУРА
МІНІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ.
ВІДДІЛ ТРАНСПОРТОВИЙ.
"2" Вересня 1921 р.
Ч 56
М. Постою.

х) до Богуславщини де [illegible] [illegible] на [illegible] [illegible]

ТАЄМНО.

НАЧАЛЬНИКУ 11 ВІДДІЛУ.

По одержанним транспортовим відділом відомостям від залізничної агентури і провіренним, зясована перикидка большовицькіх військ з Московщини по напрямку Конотоп-Черкаси х) і далі по Руминському кордону. Кількисть шалонів на добу 8. Порожняк звільненний від військ направляється по напрямку Одеса-Жмеринка-Київ-Бахмач-Гомель і далі на Московщину для нових посадок.

Примичено скупчення порожняку в районі Казятина Фастова.

Шалони прямують з Московщини властними паротягами які відчеплюються по деповським станціям для набору палива і відправляються з тими ж паротягами на Московщину.

Начальник Транспортового Відділу
ІНЖЕНЕР [signature]

Секретаріят
Мініст. Шляхів
Відділ Транспорту
„2" Вересня 1921 р.
№ 57
м. Тарнів

Таємно

П. Міністрові
Шляхів.

Звіт № 12

При цьому надсилаєть-
ся звіт по транспорто-
вому відділу за тиждень.

Начальник Транспорт.
Відділу Інженер

[illegible]

РЕФЕРЕНТУРА
МІНІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ
ВІДДІЛ ТРАНСПОРТОВИЙ.
" 3 "Вересня 1921року.
Ч.58.....

НАЧАЛЬНИКУ ПОВОСТ.ПАРТ ШТАБУ
ЧЕРЕЗ НАЧАЛЬНИКА ЦІВІЛЬНОГО

Додаючи при цьому депешу Пана Керуючого Міністерством Шляхів якою Він викликає мене по негайним службовим спарава̀м,прошу дозвілу виїхати цього числа в службову командировку з виїздом з Тарнова 5 Вересня вечером.

Викликають на скілько мені відомо на засідання по питанням піднятим мною в рижного роду проектах.

Начальник Транспортового Відділу
І н ж е н е р

134

Референтура
М. Ш.
Військ Морських
"3" Вересня 1921
ч. 59

П. Начальнику Штабу
[illegible]

Прошу 3 Вересня з дозволу
п. Начальника і Міністра від-
пустити в службову командиров-
ку на ~~[illegible]~~ [illegible] днів

Референт Морських
Військ

[illegible]

РЕФЕРЕНТУРА
МІНІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ
ВІДДІЛ ТРАНСПОРТОВИЙ.
" 7 " Вересня 1921року.
Ч. 60
М.ПОСТОЮ.

НАЧАЛЬНИКУ ЦІВІЛЬНОГО КЕРУВАННЯ.

6 вересня повернувся з службовой командировкі і вступив з 7 вересня до виконання службових обовязків Начальника Транспортового Відділу.

НАЧАЛЬНИК ТРАНСПОРТОВОГО ВІДДІЛУ
ІНЖЕНЕР

РЕФЕРЕНТУРА
МІНІСТЕРСТВА ШЛЯХ.
ВІДДІЛ ТРАНСПОРТОВ.
" 7 "Вересня 1921р.
Ч. 62
М.ПОСТОЮ.

НАЧАЛЬНИКУ ЦІВІЛЬНОГО КЕРУВАННЯ.

Мною в Тарнові було куплено 1000 аркушів цього паперу для передруку на мїому інструкцій що до приїому служачих по залізницям. Витрачено було 1800 марок полських по рахунку якій при цьому додаю.

Прошу про повернення мені власних грошей.

НАЧАЛЬНИК ЦІВІЛЬНОГО КЕРУВАННЯ
ІНЖЕНЕР

РЕФЕРЕНТУРА
МІНІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ.
ВІДДІЛ ТРАНСПОРТОВИЙ
7"Вересня 1921 року.
Ч. 61
М.Поштою.

НАЧАЛЬНИКУ ЦІВІЛЬНОГО КЕРУВАННЯ.

Згідно розпорядження Вашого мною було відвезено пошту на імя ПАНА ГОЛОВНОГО ОТАМАНА, при чому належний документ подружжя не був виданий.

Прошу вашого розпорядження про повернення мені витрачених грошей на купівлю білета II кляси поспішним до Тарнова і на поворт.

НАЧАЛЬНИК ТРАНСПОРТОВОГО ВІДДІЛУ
ІНЖЕНЕР

РЕФЕРЕНТУРА
МІНІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ
/Транспортовий Відділ/

" 7 " вересня 1921 р.
Ч.63

Начальнику Цивільного
Керування.-

При персональній розмові моїй з п.Міністром Господарчих Справ і п.Керуючим Міністерством Шляхів, з"ясувалося, що на перших часах не можливо рахувати на одержання кам'яного вугілля з боку Польщі. Що ж торкається шмарів й гасу, то в невеликій кількости по змові буде доставлятись контрабандним шляхом, про що маю за шану довести ВАМ до відома.-

Начальник Транспортового
Відділу Інженер

Таємно.

РЕФЕРАНТУРА
МІНІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ
Відділ Транспортовий

" 8 Вересня 1921 року

Ч.64

Начальнику 2-го Відділу.

В додаток до відношення мойого від 2-го вересня ц/р.під Ч.56, надсилає ВАМ копію доклада Р.Т.В.6-го району про результати власної розвідки за період з 15-го серпня по 5-е вересня, які підтверджують подані мною відомости в вищезазначеним рапорті.

Перші відомости були одержані з Рівенського пункту, а надсилаємі з Підволочиську.-

Начальник Транспортового
Віддул Інженер

200

П. Начальнику Транспортового Відділу.

Я. П. В. в Рівну К. Місьвича

Доклад

По провіреним мною відомостям з'ясовано що с півдня через Жмеринку на Казатін починая с 15 Серпня проходило від 6 до 8 составів порожняку з під розвантажуючи війск в межах Вапнярка Одесса. Війска прибували з Московщини через Бобрінскую.

Починая с 15 Серпня з Казатіна через Жмерінку пройшло через Гречане 24 ешелона кінноти, які розвантажені в Районі Дунаєвец і далям прямували Каменець Дуниовци Гусятин. Кіннота Буденного.

З першого Вересня почали з'їзду-
ти через Гречане і розвантажують
на ст. Дунаєвці ешелони з гармат-
ними військовими частинами.
Прибуло до цього часу до 4 ешелон[ів]
28 серпня [Весь порожняк гониться на станцію Ярмолинці] розвантажен один
ешелон кінноти на ст. Деражня
На ст. Волочиськ 2го Вересня був
бронепотяг Гром, на якому утікала
Воєнр. Р.К.И., яка заарештувала
голову Особого Отдела Мойсеєва і 16
сотрудників і вивезла в Проску-
на цілі же папуровику. 6 Вересня
бронепотяг Гром знову утбув
в Волочиськ і стояв до 7го а сот[рудни-]
ки Р.К.И. робили по всіх установ[ах]
ревізію.
В Районі Гречане Кам'янцю Ждо-
ходять броневики А47 Большевик
і Лейтенант Шмідт (супроводжали
поїзд Раковського) Який був ступень
на відвороті з Кам'янцю під Греча-
ними 29 Серпня но неудачно.

Розбито було тільки три вагони.
Там же межи гречанами десь іще до
трех броневиків але назви їх ще не
з'ясовані.
Відомості мою перевірені.
Останні часи в комуністів, в звязку
з певними становищем, для того щоб
не робити шуму вивозом відних
комуністичних діячів, сімулюються
якоби їх арешт і вивозять поблиш-
че до Росії, а їх місце заміняется
меньш активними комуністами.
Відомость ця перевірується.
Магазини цих станцій
ст. Чорносток Войтовці заповнені хлібом
ще його не вивозять і дальше, але
вів. за браком ваго-
5го серпня арестовані в гречанах
заміз'ничники України: зал. агент Му-
жило, його брат телеграфіст, з депо
Яків Волочин, пути Козак; др.
В прокурові машиніст Завірюхо.
Степанков, Леонович і др. Обвину-
вачують за [illegible]

переконування(?) офіцерів Українців і друзів на повстання. Всіх арештованих вивезли до Вінниці. По останнім відомостям Мухайло(?) приговорен до розстрілу. Волочиський особий відділ, зробив спекулянтам - достановити до 2-х тисяч револьверів-маузерів для кінної(?) [illegible], які мають переховувати ся товаром. За це по відомостям взяли ся юнкери(?) місцеві.

Р. П. В. Б. Ратку(?)

8 вересня 1921 р. [illegible signature]

ч 3.

РУ. Вся адміністрація змінена новими. Українців поперевозили в глуб Росії. В Гречанах в депо, штат скорочен 20%. Служба руху 30%. На ст. Гречанах два гарячі паровози про[illegible]вантажні і пасажирні, і кілька в ремонті. Для перевозок паровози випозичаються з Жмеринки.

РЕФЕРАНТУРА
МІНІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ
Транспортовий Відділ
8-го вересня 1921 р.
Ч.65
м.Постоїв.

Пану Міністрові Шляхів.

На звороті цього надсилаю прохання п.МІСЕВИЧА про виплату йому належної платні за минулі місяці.

п.МІСЕВИЧ по моєму дорученню працює по особому призначенню а тому прошу не відмовити в його проханні і задовольнити належними грішми.-

Начальник Транспортового
Відділу Інженер

Таємно.

РЕФЕРАНТУРА
МІНІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ

Відділ Транспорт.

8-го вересня 1921 року

Ч.66

м.Постоно.

До Пана Міністра Шляхів.

В додаток до відношення мойо
го від 26-го серпня ц/р.під Ч.4
прошу не відмовити в ВАШІМ роз-
порядженню про прискорення випи
ки належних коштів ДС.ФЕСЕНКОВІ
який працює під моїм керуванням
і завдяки не можливости відряди
п.ФЕСЕНКА за грішми в м.Тарнів,
прошу надіслати гроші з належни
ми документами до мене,де гроші
йому будуть виплачені.
Вимогові відомості по оплаті
будуть повернуті.-

Начальник Транспорто-
вого Відділу Інженер

РЕФЕРЕНТУРА
МІНІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ.
ВІДДІЛ ТРАНСПОРТОВИЙ.
" IO "Вересня 1921 р.
Ч. [illegible].
М.ПОСТОЮ.

ДО ПАНА МІНІСТРА ШЛЯХІВ.

В звіті на IO вересня під Ч I3 помилково випущено: По службі Руху скорочення виявляється на 30% ".

Зясувати принципи якими керуються большовики не вдається, так як планомирної системи не мають. По большости звільняють старих і вороже стоячих до большовицької влади.

Начальник Транспортового Відділу
І н ж е н е р

Набор штампов

и

заглушка

Д.таємно

У.Н.Р.

МІНІСТР ШЛЯХІВ

17. серпня 1921 р. ДО ПАНА ГОЛОВНОГО ОТАМАНА ВІЙСЬК УНР. К-п:

ПРЕМЬЄР-МІНІСТРУ І ГЕНЕРАЛУ ТОТОНИКУ.

На припис з 17 цього червня за ч.028, маю за честь доповісти Вам, ПАНЕ ГОЛОВНИЙ ОТАМАНЕ, слідуюче:

Законом 2 березня б/р всі службовці, в тім числі і залізничники, що залишилися на терені України окупованом ворогом, звільнені з української служби з першого грудня 1920 року.

При поверненні на Україну, таким робом, Уряд УНР. буде мати до діланя лише з приватніми громадянами УНР., а не зі своїми службовцями.

Виходячи з цього М-во Шляхів гадає, що ніяке скорочення штатів на залізницях УНР. не мусить мати місця противно по звільненню терену УНР. від ворога, М-во Шляхів має робити набор потрібних йому нових службовців і в тому розмірі, який буде необхідний для проведення експлоатації і частичної відбудови залізниць.

На думку М-ва, на перші часи потрібно буде мати штат на залізницях не більше шости чоловіків на версту.

Набор цього штату М-во доручає своїй референції при штабі Генерала ТОТОНИКА.

При чому прийом службовців переводиться в адміністративному порядкові по мірі дійсної потреби і без жадних міжвідомственних комісій, бо досвід минулого року показав, що всякі Комісії лише гальмують справу і негативно відбиваються на роботі залізниць.

Всі призначення зроблені референтурою будуть вважатися тимчасовими, аж до часу затвердження пості

них штатів залізниць У.Н.Р. Міністерством Шляхів.

Т. КЕРУЮЧИЙ МІНІСТЕРСТВОМ ШЛЯХІВ

Сапіго

За ДИРЕКТОР ЗАГАЛЬНОГО ДЕПАРТАМЕНТУ

Копія з Копії 206

Іменем Української Народньої Республіки

Затверджую: 22го Серпня 1921 р.
Голова Директорії Петлюра

Посвідчую т. в. о. Державного Секретаря Бафтановський

Ухвалений Радою Республіки

Закон

Про увільнення з посад службовців Державних Установ, які залишилися на території У.Н.Р. занятій ворогом

1. Службовців Центральних і місцевих Установ, які при евакуації в Листопаді 1920 р. не виїхали з Урядом, а залишились на території Української Народньої Республіки, ~~[illegible]~~, занятій ворогом, вважати звільненими за штат 31го Грудня 1920 р.

2. Службовців названих Установ які хоча і виїхали з території Української Народньої Республіки але до дня набуття законної сили цього закону з власної волі не прибули до евакуйованих Установ вважати звільненими за штат з 1го Грудня 1920 р.

3. Чинність законів про залишення в силі на звільнених в ст. ст. 1 і 2 цього закону службовців не поширюється.

4. Звільненим в цьому законові службовцям, що їх знов буде зачислено на службу час відсутності зараховується в строк ~~[illegible]~~ вислуги на пенсію й пенсійні додатки.

Закон цей до його оголошення вводиться в чинність з дня його затвердження, або з дня повторної ухвали Ради Республіки, згідно ст. 14 Закону з 9 Січня 1921 р. про Раду Республіки.

Голова Ради Республіки І. Фещенко-Чопівський
Перший Секретар Ради Бачинський

З копією згідно [signature]

РЕФЕРЕНТУРА
МІНІСТЕРСТВА ШЛЯХІВ.
ТРАНСПОРТОВИЙ ВІДД.
№ 23 "СЕРПНЯ 1921.
Ч. 33.
М.ПОДІЛЬ.

Д. ТАЄМНО.

Начальникові Цівільного Керування.

Про скорочення штатів на залізницях в перший час.

Рапортом своїм від 9 серпня ц/р. під Ч II я вніс проект інструкції для проведення в життя скорочення штатів по залізницям.

Маючи на увазі, що Повстанчий Шт. є організація рухома, яка не буде мати сталого місця перебуту, проводити в життя повністю цю інструкцію не зможе. Гадаю необхідним залишити Штабу тільки Владу Законодавчу, контрольну про що я доклав Вам рапортом Ч 28 від 22 серпня. В випадку заняття якої небудь місцевости Штаб в кожном районі вибирає і призначає особу певну в національном відношенню, яка від імені Штабу оголошує Закон У.Н.Р. від 22 березня 1920 року про те, що всі служачи рахуються звільненими з І грудня 1920 р. і вновь призначає необхідну кількість служачих на перших порах, керуючись їх певностью в національном відношенню і работоздатностью. В випадку не можливости знайти необхідної кількости осіб інструкторів, ці функції можливо буде доручити адміністрації, але під кон-

тролев відповідних особ, призначенних Штабом.

Стала організація-Польова Дирекція-яка по моїому проекту буде посуватись за нами і візьме на себе функції для остаточного ясування і затвердження необхидних штатів і по станціях прійому на ці вакансії відповідних робитників, звертаючи увагу на їх національні погляди, работоздатність щоби сздеровити залізниці на Україні.

Прошу в випадку Вашего походження з мрім пляном повідомити мене на предмет зносин з Міністерством Шляхів, або прошу коли Ви це найдете необхідним то безпосередне.

НАЧАЛЬНИК ТРАНСПОРТОВОГО
ВІДДІЛА, ІНЖЕНЕР

5.

Пану Інженеру В. М. Яковському

Довідка

I

1. Вартість будови – 1 верстата разом з усіма складами шир. к. – 75/7 – 100 т. р.
2. Ціна вартості коней від 4000 до 13000 руб. за 1.
3. Вартість електрифік. 1 в. м к. від 7500 до 13500 р.
4. Ціна вартості [illegible] від 5000 до 10000 руб. [illegible]

II

1. На вправі було 1000 вар., а сирцебварів на кожну верству приходилося – 17 – 19 чол.
2) % % відн. сирцебовців до сирцеб.
а) Сирцеб. Козова – 22.
б) " Колін – 19
в) " Рудн. – 19.
г) " Тишерда – 11
д) " Лиснерьдань – 8.
е) " Сбаузів – 6
ж) " Бергаль – 6.
з) " Врачебн. – 2
к) " Комерцій – 1.
л) — Пелц. сир. – 3.

Увага. У мене зараз нема під руками ні підручника, ні справочника, а тому цифри ці буде приблизні – по пам'яті.

Дирек. Фінан. Бюро [illegible]

8/VII 1919 р.

НАЧАЛЬНИК
ЦИВІЛЬНОГО КЕРУВАННЯ
при Партизано-Повстанчеському
Ш Т А Б І
/Відділ Транспортовий/

Таємно.

"12" вересня 1921 р о к у
І.68
м.П о с т о ю.

Начальникові Цивільного
керування.Журавко

Г р у п и.

При опановванні теренами України по маючимся відомостям на залізницях маються штати,які пересічно дають на 1 верству колії до 18-ти чоловік служачих.Маючи на увазі,що при встановленню нормального руху на залізницях України потрібно буде не більше 10 чоловік на верству,а в перші часи повстання не більше 6-ти чоловік на верству Вам доручається простежити за тим,щоби на залізницях було би притягнуто по 6 чоловік служачих на 1 верству,при чому штат мусить бути цілком певним з національного боку і работоздатний.

Для керування при приймі служачих на залізниці при цьому надсилається Вам: інструкція для приймі служачих на залізниці на перші часи по оголошенню повстання,таблиції ч.ч.І,ІІ,ІІІ,ІУ,У,УІ,УІІ,УШ,ІХ,Х,ХІ,ХІІ,ХШ,ХІУ,ХУ,додаток до таблиці ХУ, ХУІ, копія предписання про призначення завідуючих експльоатаційних районів.

Для відома повідомляю Вас,що завідуючі експлоатаційними районами мусять бути призначені в шпрі[illegible]

З випадку необхідности одержання яких-небудь додаткових інформацій нижких у Вас при одержанню цього предписання,прошу звертатися до Транспортового Відділу при Цивільному Керуванню П.-П.Штабу.-

Д о д а т о к, на 81 арк..

Начальник Цивільного
Керування Підполковник

Начальник Транспортового
Відділу Інженер

Таємно.

КОМАНДУЮЧИЙ
ПЕРШОЮ ГРУПОЮ

Партизано-Повстанческ.
Військ У.Н.Р.

ЦИВІЛЬНЕ КЕРУВАННЯ

"

" вересня 1921 року

Ч...

м.Постою.

НАЧАЛЬНИКУ.....

Ви призначаетесь тимчасово виконуючим обов"язки завідуючого експлоатаційним районом в межах відділу Служби Руху.....
.....при чім Вам підлягає вся адміністрація инших служб в технично-адміністраційному відношенню і Ви являетесь відповідальним за роботу всього експлоатаційного району по всім службам.

Це призначення має силу до менту призначення Дирекцією постійного завідуючого Експлоатаційним районом.-

КОМАНДУЮЧИЙ І-Ю ГРУПОЮ

Начальник Цивільного керування
І-ю Групою

Начальник Транспортового
Відділу І-ї Групи

Т А Є М Н О.

- І Н С Т Р У К Ц І Я -

ДЛЯ ПРИЙОМУ СЛУЖАЧИХ НА ЗАЛІЗНИЦІ НА ПЕРШІ ЧАСИ ПО ОГОЛОШЕННЮ ПОВСТАННЯ.

1.По закону 2-го березня 1921 року всі служачі рахуються звільненими з 1-го грудня 1920 року.

2.Для координації діяльности по керуванню залізничними справами,уникнення многовластія, в районі кожного відділу Служби Руху,начальник відділу Руху призначається тимчасового виконуючим обов"язки завідуючого Експльоатацією,при чім йому в технично-адміністраційному відношенню підлягають адміністратори инших служб і він являється відповідальним за роботу в дорученому йому експльоатаційному районі.

3.Завідуючому експльоатаційним районом доручається на протязі 3-х доб з часу одержання Наказу набрати нові штати певні з національного боку і работоздатні.

4.Притягати робітників й служачих до роботи необхідно керуватись пропорціональним розподілом служачих по службам,таблицями,які є максімальні і будуть проведені в життя по розпорядженню Міністерства шляхів.

5.Загальна сума всіх служачих і робітників по всім службам в межах відділу Служби Руху,себ-то в межах експльоатаційного району мусить рівнятись 6-ти человікам на версту колії, при чому 4-х торова колія за винятком сл.колії рахується як одноторова /себ-то 4 верстви 4-х торових рахується на 1 верству одноторову/, і станційні колії за винятком головної в рахунок не приймаються.

Примітка: В цю кількість входять всі робітники майстеренъ,ремонті робітники всіх категорій,телеграфу і поденні инших служб.

6.Комерційні агенти на перші часи цілком будуть не потрібні, але и для затримання їх при залізниці необхідно перевести їх на конторські посади при конторах начальників участків, відділів, станцій і на посади техничних конторників.

7.Штат паровозних кондукторських бригад залишити по підрахунку на 5 пар потягів.

8.По всім промежутковим станціям телеграфісти касуються тимчасово,окрім тих,де є розподіл круга.По подібним станціям залишається по 3 человіка.По розпорядковим станціям залишаються телеграфісти по підрахунку 3 человіка на працюючим апарат,по одному старшому в зміну і один завідуючий телеграфною станцією.Телефоністи по дійсній потребі.Копісти по 2 в зміну.

Увага: Всі телеграфісти нині не притягнуті до роботи по прямому призначенню,мусять бути використані до негайного полагодження рішуче всіх дротів.

9.Персонал пікарень і шкіл залишається в повному складі.

10.Всі завідуючі лісовими розробками залишаються й провадять працю по заготовці палива.

11.Для возстановлення зруйнованих местів,колій,дозволяється притягати відповідну кількість робітників з кадрів залізничників не притягнуті до праці по своєму фаху,або в селян по мобілізації за допомогою військової влади.

Увага. Притягнуті залізничники для робіт не по своєму фаху,рахуються на правах поденних.

12. Особливу увагу звернути на забезпечення майстерень, робітниками і щоби всі притягнуті робітники були би забезпечені фактичною роботою.

13. В випадку необхідности притягнути по якій-небудь службі більшу кількість робітників чим зазначено в § 5, звертатися за дозвілом в Транспортовий Відділ Повстанче-Партизанського Штабу.

14. Всім притягнутим до праці на перших часах, по можливости, буде виплачуватися платня авансом.

15. Сталі збільшені штати, згідно додаваємих до цього таблиць будуть набиратися Дирекцією залізниць призначеною Міністерством Шляхів.

16. За притягнення до праці робітників, або служачих в більшій кількости як 6 на верству без відповідного дозвілу, буде відповідати не тільки безпосередній адміністратор, але ж і завідуючий експльоатаційним районом.

У в а г а: Кількість робітників зазначених в § 11, вищими в норму 6-ти на верству не входять.

17. Всі притягнуті до роботи служачі й робітники рахуються тимчасовими до затвердження їх сталою Дирекцією залізниць.

18. Особам не притягнутим до роботи як звільненим по закону зазначеним в § 1, платня не належить.

19. Всі особи, вибрані до робот мусять негайно приступити до виконання своїх службових обов"язків.

У в а г а: За неприхід до робот будуть відповідальні Перед Військовим Повстанчим Судом.

20. Всі особи не притягнуті до роботи в першу чергу, мусять залишити свої адреси і рахуються взятими на військовий учет.

21. По першому оголошенню розповсюдженому по станціям про заклик до робот служачих й робітників, осіб зазначених в § 20, мусять негайно з"явитися і розпочати доручені їм роботи.

22. Відмовлятися від доручаємої роботи й не по прямому фаху, не мають права і будуть підлягати Військовому Повстанчому Суду.

23. Особи, які не вийдуть на роботи по заклику на підставі § 21, підлягають Військовому Повстанчому Суду.-

Начальник Цивільного
Керування П і д п о л к о в н и к

Начальник Транспортового
Відділу І н ж е н е р

НАЧАЛЬНИК
Цивільного Керування
при Партизано-Повстанчеськ.
Штабі

ТАЄМНО

Відділ Транспортовий
" " вересня 1921 р.
Ч.68
м.Постою.

Начальникові Цивільного Керування
6-го району.

При опановані теренами України по маючимся відомостям на залізницях маються штати, якіпересічно дають на І верству колії до 18 чоловік служачих.

Маючи на увазі, що по встановленню нормального руху на залізницях України потрібно буде не більше 10 чоловік на верству, а в перші часи повстання не більше 6 чоловік на верству, Вам доручається простежити за тим, щоб на залізницях було би притягнуто по 6 чоловік служачих на І верству при чому штат мусить бути цілком певним з національного боку і роботоздатний.

Для керування при прийомі служачих на залізниці при цьому надсилається Вам:
інструкція для прийому служачих на залізниці на перші часи по оголошенню повстання, таблиці ч.ч. І, ІІ, ІІІ, ІУ, У, УІ, УІІ, УІІІ, ІХ, Х, ХІ, ХІІ, ХІІІ, ХІУ, ХУ, додаток до таблиці ч.ХУ, ХУІ, копія предписання про призначення завідуючого експльоатаційним районом.

Для відома повідомляю Вас, що завідуючими експльоатаційним районом мусить бути призначений на станції Жмеринка.

В випадку необхідности одержати яких-небудь додаткових інформацій, виникших у Вас при одержанні цього предписання, прошу звертатися до Транспортового відділу при Цивільному керуванню П.-П.Штабу.

Додаток: на 81 аркушах переписка. -

Начальник Цивільного
Керування Підполковник

Начальник Транспортового
Відділу Інженер

Таємно.

Командуючий
6-м районом при Партизано-Повстанческ. Військ.
У.Н.Р.

Цивільне Керування

" 1921 року

Ч...

м.По стою.

НАЧАЛЬНИКУ.....

ВИ призначаєтесь тимчасово виконуючим обов"язки Завідуючого Експльоатаційним Мерин ським районом, в межах Мерин ского Відділу Сл.Руху, при чім ВАМ підлягає вся адміністрація иншихслужб в технично-адміністраційнім відношенню і ВИ являетесь відповідальним за роботу всього експльоатаційного району по всім службам.

Це призначення має силу до менту призначення Дирекцією постійного завідуючого експльоатаційним районом.-

Командуючий 6-м районом

Начальник Цивільного Керування
6-го Р а й о н а

Начальник Транспортового Відділу
6-го р а й о н а

Начальник Цівільн. Керування при П. П. Штабі.
«21» Вер. 1921 р.
№ 069
м. Тарнов.

Копія

Начальникові Цівільного Керування I групи.

В додаток до відношення № 068 від 12/IX ц. р. надсилаю таблиці № 1, 2, 3 по Армії прошу зробити зміни в таблицях надісланих Вам при згаданому вище відношенні.

Начальн. Цiв. Кер.
Підполковник

Нач. Пер. Від.
Четар [illegible]

П Р О Г Р А М

ЛЕКЦІЙ ПО ПИТАННЯМ РІЗНОГО РОДУ ТРАНСПОРТУ.

І. Загальне розуміння про транспорт.
2. Вплив транспорту на економічне життя держави.
3. Різні роди транспорту: гужовий, водний, канатний і залізничний.
4. Розподіл залізничних колій на: магістралі, лінії 2-го розряду і під"їздні шляхи.
5. Вибір рода колії їх залежність: від профіля місцевости, передбачених перевозок.
6. Різні роди використання рухомого складу /товкачі, двойна тяга, горки, одноразова робота/.
7. Експльоатація колій і рухомого складу.
8. Фактори, впливаючі на експльоатацію колії /вигорот, неправильна трасіровка, економія в витратах при будівлі.
9. Розподіл функцій залізничників між службами.
І0. Професійні організації і взаємовідносини з адміністрацією.
ІІ. Значення колій для військових подій.
І2. Фактори, які перешкоджали своєчасному виконанню військових перевозок за часи наших поворотів.

На зачитання вищезазначеного програму необхідно 7 годин.

Начальник Транспортового
Відділу Інженер

Копія

218

Термінові донесення

Цивільного Керування при Партиз-Повстанчес. Штабі

1. Адміністративно-Політичний Відділ:	
а) Політично-інформаційний звіт	
б) Агітаційно-пресовий звіт	Кожну пятницю до
2. Економічний Відділ: Статистичний звіт	12 години.
3. Транспортовий Відділ: а) статистичний звіт,	
б) звязковий звіт	
4. Загальний Відділ:	
а Загальний (по всім відділам) звіт	Кожну суботу до 16 години.
б Місячний звіт про працю повсім відділам за минулий місяць і програм праці на новий місяць	на 30 число до 11 год.

в) Звіт про те, що зроблене за першу половину місяця та що залишається на другу } кожного 14 числа на 11 годину.

Начальник Цівільного Керування /-/ Підполковник Добротворський.

За згідність:

Начальник Загального Відділу,

Поручник

Трохим

НАЧАЛЬНИК
ЦІВІЛЬН.КЕРУВАННЯ
ПАРТІЗАН.ПОВСТАН.ШТАБУ
ПРИ ГОЛОВ.КОМАН.ВІЙСЬК
У. Н. Р.
" 15 " Липня 1921 р.
Ч.....
м. Постою.

ОБІЖНО:

Начальникам I та II відділів.
Всім Начальникам підвідділів.-

Всі термінові донесення подавати точно і неуклон по слідуючим табелям та інструкціям:

Що дня до II години за минулу добу:

Адімістративно інформаційний підвідділ.

Політичний звіт за минулу добу.
Інформаційний звіт " "
Пресовий звіт " Більш. Україн. та Польськ.
Агітаційний звіт "

Економичний підвідділ.

Економичний звіт.

Транспортовий підвідділ.

Стан залізниць Пошто-Телеграфів.

Що тиждня по п"ятницям до 10 години.

Адімістративно-інформаційний підвідділ.

Политична інформація про Україну.
Про ріжні оргамізації ворожі У.Н.Р.
Про орган.місцевої влади на терені У.Н.Р.
Про ріжні заряджения по адміністрації.
Про пресову працю по освітлюванню положения на Україні.
Про агітаційну працю.

Економичний підвідділ.

Про збор урожая на Україні.
Статистичні данні про урожай на Україні

ПРИМІТКА.

Добові звіти подаються Начальнику Ц.К. І примірник, а другий в ділах відділів.

/ / / / / /

по місцевостям.
Про працю Упродкомів і Кооперативів.
Про зроблені заряджения і організації.
По транспортовому підвідділу.

Про рух залізниць на Україні.
Про рух почтовий та телеграфний.
Стан залізниць, шосейних та вод. шляхів.
Стан рухомого залізничного складу.
Про організації та инше.
Заряджения Адміністратівні.

До 14 і 30 кождого місяця до 11 годин.

Звіт всіх підвідділів, що зроблено за минулий півмісяць і що предбачається зробить на другий півмісяць і причини чому не зроблено в бічучому півмісяці того що предбачалось

По Політичному відділу У. Н. С.

До 14 і 1 кождого місяця до 11 годин.

Звіт про працю за минулий півмісяць і що предбачається зробить на другий місяць.

1-м Примірник Н-ку Ців. Кер
2-й -"- Пол. Команді.
3-й Головному Отаману.
4-й Для себе в діло.

1-й Нач. Цівільн. керув.
2. Пол. Команді.
3 Головному Отаману
4 В діло для себе.

1/ Головному Отаману через Н-ка Парт.-Повст. Штабу.
2/ Для себе.

Для збору відомостей користуваться пресою як Польсько-Украіньскою так і большовицькою, а також показаннями спеціальних агентів і доміням організацій з України.

Підполковник

Затверджую:
Начальник Штабу.
"Липня 1921р. Генерал-Хорунжий

Цівільне Керування. 12/VII, 1921.

Канцелярська Інструкція.

1). Всі папери, що прибувають до Ців. Керування, повинні скеровуватись до регістратора Загального Відділу, котрий вписує їх до "Вхідного реєстру", після чого передає безпосередньо в руки Начальникові Ців. Керування. Останній на кожному акті, що одержав, робить відмітку, до якого Відділів належить цього акта скерувати, після чого повертає всі акти регістраторові Заг. Відділу для доручення відповідним відділам. Всякий інший шлях вступу паперів до окремих Відділів рішуче забороняється.

2). Кожний акт після виконання відповідним референтом повинний представлятись на затвердження Начальникові відповідного Відділу, а він реферує акта Начальникові Ців. Керування, котрий його остаточно затверджує. Всі доручення і накази Начальника Ців. Керування ідуть тим самим шляхом, с. т. від Начальників окремих Відділів, а від них до окремих референтів.

3). Після виконання Начальники окремих Відділів передають всі акти регістраторові Загаль. Від. для переховання в окремих шафах архіву. Під час виконання всі акти повинні знаходитись в канці "До виконання". Ні в якому разі цих актів невільно брати до дому.

М. Ш.
Кол.-Експ. Д-т.
Серпня 26 дня 1919 р.
№ 5611

До Старшого Інспектора М. Ш.
п. Яновському.

На додаток до словесних переговорів в справі упорядкування пільгового руху на залізницях У.Н.Р. повідомляю, що як пільговим бланком документом для перевозки вантажів може служити, відповідно змінене (напр., з додатком графи для розрахунку плат по перевозці) колишнє військове „предложение лит. Н." в чотирьох частях (відповідно: а, б, в, г.). Один примірник такого документу (а) буде залишатись в установі, котра дає дозвіл на перевозку і за рахунок якої сплачується перевозна плату з пільгами; другий (б) буде залишатись на ст. відправлення для справоздатності по видачі вантажів; третій (в) і четвертий (г) йдуть разом до ст. призначення, де один з них (г) видається, з вантажем, адресату під розписку на другім (в), котрий ст. призначення має надіслати, для справоздатності по прибуттю вантажів, до Управи залізниці. — Повідомляючи про

[illegible], [illegible] Вас [illegible] бу-
ди [illegible] потребног [illegible] да
[illegible] (Кнез Мих. П. [illegible] в [illegible] № 39)
И [illegible] даљег [illegible] до М-ства на
[illegible].

Мин. Председник М. Св.
[illegible]

за [illegible]
[illegible]

Копія.

На Нараді 5/IX-1921 року

ВСТАНОВЛЕНО:

1. Перевозки зза кордону залізницею йдуть в адрес прикордонних станцій Гусятин-Підволочивськ-Кривин, на ім"я уповноважених. Бажано, щоби вантажі подавались на наші станції, а провозне входило в ціну товару /франко станція призначення/.

2. З прикордонних станцій вантажі йдуть по новим документам до мість їх призначення. Документи /по зразку колишніх літ.Н/ складаються уповноваженим Відомства при чому один примірник документа залишається в уповноваженого, другий у станції відрядження, третій й четвертий - йдуть при вантажі на станції призначення, де послідній з вантажем видається получателю.

3. Перевозки, яко військово-господарчого характеру провадяться в кредіт поставкам, які будуть додатково, в залежности від фінансово-економичних умов часу встановлені Вищою Владою У.Н.Р..

4. Вивіз за кордон тим же порядком, як і ввіз, але операцій обратні

5. Внутрішні перевозки проводяться в кожнім окремім випадку з дозвілу Транспортовому Відділу П.-П.Штабу до встановлення нормального руху на залізницях.

Господарчо-військові перевозки в дозволених Транспортовим Відділом нормах, провадяться по пред"явленню зазначених вище перевозових документів.

6. До введення для нормального руху тарифів, тарифових правил та умов, користуватися стосовно існуючими на залізницях України що до технічного транспортування.

За Директора Технично-Експлоат.Д-ту БІЛОШЕНКО
Начальник Транспортов.Відділу ЯНОВСЬКИЙ

Резолюція тимчасовокеруючого Міністерством Шляхів: Копію надіслати П-П.Ш.. Ці правила виходяться аж до зміни їх М-ом Шляхів.
5/XI-1921 р.САПІГА.

З копією згідно:

Domenico

Lig. Gaspino

точно 224

П. Начальнику Транспортного Відділу.

Р.Т.В.Ч. Району
В. Місевича.

Рапорт.

3 вересня був допитанний мною гл. конд. N... який прибув з за Збруча який показав: що бувший директор канцелярії польскої держави Иван Харців який живе зараз на ст. Гречане і служить помічником комісара Гуляковського, состоит членом РКП.
Його сожителька Марія Васильева состоит секретарем парткома. Цею працею п. Харціва можна і взувати масові арешти в Проскурові і Гречанах.

8/9 21 р. РТВЧ В. Місевич

Копія.

п.Начальнику Транспортового Відділу

Р.Т.В.6-го району

В. М І С Е В И Ч А.

ДОКЛАД.

По провіреним мною відомостям з"ясовано, що з півдня через Жмеринку на Козятин починаючи з 15-го серпня проходило від 6 до 8 составів порожняку з під розвантажки війська в межах Вапнярка, Одеса.

Війська прибували з Московщини--через Бобринську.

Починаючи з 15-го серня з Козятина через Жмеринку пройшло через Гречани 24 ешелони кінноти, які розвантажені в районі Дунаевиць і заняли Трекутник, Кам"янець, Дунаевці-Гусятин. Кінота Буденого

З першого Вересня почали проїжжати через Гречани з розвантажки на станції Дунаевці ешелони з гарматними військовими частинами. Прибуло до цього часу до 4-х ешелонів.

Весь порожняк гониться в Жмеринку-Козятин.

28-го серпня розвантажений 1 ешелон кінноти на ст.Деражня.

На станції Волочиськ 2-го вересня був бронепотяг Гром, на якому приїхала Всеукраїнська Р.К.І., яка заарештувала голову особого отдела Мойсеїва і 16 чоловік сотрудників і вивезла в Проскурів на цім же панцерняку. 6-го вересня бронепотяг гром знову прибув в Волочиськ і стояв до 7-го, а сотрудники Р.К.І. робили по всіх установах ревізію.

В районі Гречани-Кам"янець-Жмеринка ходять броневики ч.47, Большевик, Лейтенант Шмідт /сопровождали поїзд Раковського/ який був спущений на відвороті з К Кам"янця під Гречанами 29-го серпня но не удачно. Розбито було тільки 3 вагони. Там же між Гречанами

есть ще до 3-х броневиків але назви їх ще не з"ясовані.

Відомости мною перевірені.

Останні часи в комуністів в зв"язку з неповним становищем,для того,щоби не робити шуму,вивозами видних комуністичних ~~шпигунів~~ діячів,сімулюється,якобы їх арешт і вивозять поблизче до Росії а їх місця заміняються меньш активними комуністами.

Відомість ця перевіряється.

Магазини при станціях заповнені хлібом.Станція Чорнів Острів і Волтовці і дальше,але ще його не вивозять за браком составів.

5-го серпня арештовані в Гречанах залізничники-українці запасний агент Мужило,його брат телеграфіст з депо Яків Волошин,путі козак і другі.В Проскурові машиністи Завіруйко,Степанков,Леонович і другі.Обвинувачують за зносини з нами і переприму вання офіцерів українців ідущих на повстання.Всіх арештованих вивезли до Вінниці.По останнім відомостям Мужило приговорений до розстрілу. Волочиський особий відділ предлагає спекулянтам доставити до 2-х тисяч револьверів-мавзурів для кіноти з пулями,які мали б переправлятися з товаром.За це по відомостям взялись жидки місцеві.

Вся адміністрація змінена новими,українців попереводили в глубь Росії.В Гречанах в депо штат скорочений на 20%, в Службі Руху 30%.

На станції Гречани два гарячі паровози - трамвайний і поїздний і кілько в ремонті.Для перевозок паровози висилаються з Жмеринки.

Р.Т.В.6-го району Ш і д п и с/

8-го вересня 1921 р.ч.3.

З оригіналом згідно:

Звіт з 20/VIII по 28/VIII.

6 До загонів по збору продналога мобілізують місцеві учителі.

8. На Волині продналог

9. Рівні – кари накладаються на тих і других

11. На Волині майже вільний

13. 10 пуд з десятини

17 Не вихопує.

18 До 10/IX в Корці совєти обмінюють на мануфактуру: клепку, шкіру, цукру і тютюн, на 2½ міліарда марок

М. Л. [illegible]

Ціни в Києві: Хліб 1400 руб. фунт.
Сало 20-24 тисячі фунт.
" " Славуті на марки польські:
Пуд борошна 350-400 марок
Фунт сала 150-180 марок

Звіт з 20/VIII по 28/VIII.

1. З Києва рабна тиждин відправляются валки в бік Одеси: 2. – Маневрових паротягів
 " " " Шепетівки 1. – Шепетівці 2.
 " " " Проскурова: 1. – Бердичові 1.
 " " " Бобринської 1. – Козятині 3.
 " " " Коростеня 1. – Фастові 2
 " " " Житомира 1. – Коростені 2.

2. До Одеси кур'єрський 8-10 клас. пульманских 1-2. 3 клас в других валках додаются товарові для війська і біженців.

12. Маузерів нема – знимають часть з холодних паротягів.

14 Являются акуратно.

16 Звіздка, Жуляни Боярка Біловерьє Владимировка Білічи Тетерев. Яблонець, Рагуліно.

20. Залізничники і селяни.

23 Козятині на годину

25. Обмежені кількости.

26 Не освітлюются.

32 В бік Києва

36. Фастові 600. Козятині 200 ваг. для продналога.

39 на уч. Київ-Козятин курсують два панцирника.

42 Робится заготовка нових шпал в Славуті і Цвітосі.
55 Штрафи зменьшуются на 25%.
56 Коростишеві Нач. 7 уч. сл. колії Жид.
57 від - 1800 до 5000 руб. пайків не вида-ють кілька місяців
58 Вороже, Комісарів майже не боятся.

М. [signature]

Тариф залізничний підвищено до 300 руб з пассажиро-версти.

На посту Древляному будуть подавати під навантажку дров ваг., но навантаж-[illegible] в день не більш 12-15 вагонов, за браком робочих рук.

ДО ЦЕНТРАЛЬНОГО БЮРО СОЮЗА ЗАЛІЗНИЧНИКІВ

/ Через Окружну Раду в Тарнові/.

Наш професійний залізничний союз на еміграції,не встигши до цієї пори зорганізуватись і налагодити працю на користь голодуючих членів своїх,переживає велику внутрішню кризу,підтримуючи всіма своїми силами і засобами і навіть приймаючи активну участь в тій упертій боротьбі котра ведеться між службовцями Міністерства Шляхів і котра роз"їдає наше міністерство паралізуючи його діяльність і забираючи майже всю енергію,що витрачається не на продуктивну організаційну працю Міністерства і Союза,а на цю безглузду боротьбу.Це жахливе явище тішить наших ворогів і болюче відбивається в серцях тих службовців відомства Міністерства Шляхів - членів Союзу,які ясно здають собі справу в нікчемності цих міжособних сварок,і хотіли б направити енергію,яка так даремно витрачається на цих будівничої і користної як для Союзу так і для Держави роботи.

Цим службовцям які не мають в цій боротьбі персональних рахунків,яким не треба ратувати свою вміру,видно всі хиби діяльности нашого Союзу,котрий замість лєозунга: "прохетарії всіх країн об"єднуйтесь", -нале б то лоче написати на своєму прапорі "службовці всіх установ роз"єднуйтесь і їжте один другого".

Наші вороги називають нас большевиками другого "гатунку", кажуть що ми тягнемось в хвості большевиків,не використовуючи досвіду в їх яких жахливих помилок і де яких еволюційних поліпшень в сфері політичній і економичній або використовуємо все це,залізничники порівнючи з большевиками на рік,або два.

Чи знаються к які небудь підстави накидати такі тяжкі обвинувачення нашому Союзові.Щоб з"ясувати це здається в головних рисах основні прикмети большевизму.Найперпою рисою большевизму есть знищення ідеї демократизму,як виявлення волі і вільної думки всіх верств населення і політичних течій,замість чого вони дали під прапором диктатуру пролетаріяту самодержавіє,деспотизм і кріпаце

насильство купки авантюристів,захопивши в свої руки владу і збройну силу і оповівши думаном несвідомі робітничі маси,не даючи умерати з голоду тим хто їх сліпо- слухає і працює на їх користь,і дозволяючи своїм спричинникам грабувати і знущатися над людьми,котрі не можуть їм продати своєї чести і сумління. Далі ідо - комісародержавіє,рабський послух до всіх виконавчих комітетів,де засідають тов безграничні і безконтрольні самодержці,надзвичайне сектанство,котре так боїться опортуністичних" елементів і постійно вимагає "прочищування" партії яка безпощадно карає найбільш заслуженних в визвольній робітничій боротьбі діячів,коли вони посміють инакше мислити,ніж самодержці.

Це все вони роблять,забувши заповіді К.Маркса що ідеї революційного соціалізму не можуть бути накинуті народові сектанським методом,як догми правовірності,робітничий рух не може бути сектанським заговорщицьким рухом,яким самодержавно керують всемогучі проводирі.Щоб краще обдурити робітництво всього світу щоб їх не вважали за людоїдів і дикунів,большовики купили собі за велику ціну не тільки відомі фахові авторітети /спеців"/а навіть письменників,/Горкий/ вчених /акад.Ольденбург,Тимирязів, стратегів,/Брусилів/професорів,інженірів /Ломоносів,Борисів, Марків/ дипльоматів і т.ин.

Вернемось до нашого союзу і накреслимо в коротких рисах історію організації його на еміграції.

В літі минулого року 1920 в Тарнові на об"єднанних загальних зборах службовців емігрантів всіх центральних і місцевих установ Міністерства Шляхів була обрана Комісія для складання статута професійного Союзу котра назвала себе організаційним Бюро,при чому тоді и було постановлено на зборах що ця комісія не уповноважується на яке б то не було представництво від імени службовців відомства Шляхів,маючи завдання тільки технично організаційні для утворення професійного союзу на еміграції і виробки статут і всього необхідного для майбу-

тього Всеукраїнського Союзу. По умовах життя на еміграції /реевакуація до Станіславова і Кам"янця і нова евакуація/праця Організаційного Бюро не мала характеру продуктивности, і воно майже нічого не зробило.

В листопаді 1920 року за час короткого перебування Уряду У.Н.Р. в Кам"янці в праці Організаційного Бюро брали участь члени бувшого Всеукраїнського Центрального Бюро п.п. Отченаш і Молодожененко, які вибули фактично із цього Центрального Бюро в 1919 році а також п. Горбачевський, як бувшого тимчасового Організаційного Бюро, яке закладалося в Кам"янці лише в Лютім 1920 року для представництва в Національній Кам"янецькій Раді.

Після евакуації шляхтяки опинилися на еміграції в двох місцях а саме: в Ченстохові і Тарнові. Як в Кам"янці так і на еміграції Організаційне Бюро не провадило майже ніякої організаційної праці, принаймні нічим себе не проявляло, не скликавши навіть загальних зборів для інформацій.

Коли в початку цього року почались переговори і наради політичних партій по питаннях утворення Ради Республіки, починається кипуча діяльність Організаційного Бюро в напрямку вибрання собі більше місць в Р.Р. Діяльність ця провадилась к о м с п и р а т и в н о, б е з п о р о з у м і н н я з і с л у ж б о в ц я м и Міністерства Шляхів. Загальних зборів в Тарнові зовсім не скликалось, аж до виборів в Р.Р. Довідавшись про цю діяльність Організаційного Бюро, Ченстоховські Члени цього Бюро п.п. Вишнин, Собилко та ин. прислали заяву про вихід свій з Бюро завдяки х и б н о г о н а п р я м к у його діяльности і присвоєння собі належних йому функцій. Вслід за цим утворюється в Ченстохові своя професійна організація. Організаційне Бюро вперту все це ігнорує, а коли Ченстоховська організація повідомила організацію поштовиків в Тарнові, з котрими організаційне Бюро Тарнівське було спільно в виробленню місць в Р.Р. що це є неправомочна організація, тоді Організаційне Бюро командірувало 2-х членів для порозуміння з Ченстоховцями. В результаті цих переговорів, без всякої з г о д и з Т а р н о в ц я м и

була утворена така тимчасова конструкція Центрального Органу Залізничників на еміграції:

Три представники від бувшого Всеукраїнського Центрального Бюро, три від місцевих установ і три від Міністерства Шляхів при чому із трьох останніх - один від Ченстохівської групи, а два - від Тарнівської. Від бувшого Всеукраїнського Центральног го Бюро увійшли в теперішні Центральне Бюро п.п. Отченаш і Молодохоменко і Закрасний механічно, без вибору, при чому п. Закрасний не служить в відомстві Шляхів, а в бувше Центральне Бюро був в 1919 році лише кооптований тимчасово. В цей же самий час службовець М.Н. п. Соломко, який есть дійсним членом Всеукраїнського Центрального Бюро від Лівобережної залізниці до Центрального Бюро не був закликаний. Від місцевих установ були делеговані три представники а саме: п.п. Тарашук, Оліфчик і Місевич, котрі увійшли як рівноправні члени до теперішнього Центрального Бюро на-е еміграції. По торкається представників від Міністерства Шляхів то від Тарнова два представники не вибиралися і до Центрального Бюро не посилалися, а присланий виборний від Ченстохівської групи М.Н. п. Плескацевич - прийнятий до Центрального Бюро не був без пояснення причин. На порожні два місця від Тарнівської групи М.Н. і одно від Ченстохівської групи /через неприйняття п. Плескацевича/ П. Бюро, нехтуючи волю сво свого Міністерства Шляхів, в цілому неправомірно кооптувало - п. п. Деревянка, Горбачевського і Євгеніна, при чому Головою П.Б. весь час був і є п. Деревянко, він не одноразово був і є Головою організаційної Окружної Тарнівської Ради. Таким чином Голова сверхнього органу П.Б. не має уповноважень від членів Союзу і одноразово перебуває Головою підлеглого органу - Окружної Ради.

Отже, як бачимо, сверхній орган нашого професійного союзу так званне Центральне Бюро, що не сконструювався, краще б вжин - самосконструювався, в узурпаторський спосіб, без всякої участи Тарнівських службовців від центральних і частин місцевих Установ Міністерства Шляхів а тому він не може вважатися органом правомочним. А між тим цей орган керує всіма справами союзу, прина

приластинити собі безмежну, безконтрольну, владу що яскраво виявилося при утворенні Окружних Рад, участи Союзу в особі Комісії по скороченню штатів М.Вляхів згідно з законом 4 червня 1921 р. а особливо в роботі фракції Залізничників в Раді Республіки. Треба зазначити, що П.В., згідно з положенням його керується статутом Залізничного Союзу, виробленим ще в 1919 р. в Кам"янці, який ні залізничниками ні урядовою владою не затверджений, і статута цього П.В. на загальних зборах, тут на еміграції, не читало, через що більшість членів Союзу цього статуту навіть не знає.

Позаяк умови істнування Союзу на еміграції зовсім не ті, що придбачались статутом, зрозуміло, що його потрібно було б якось пристосувати до цих умов, і ці зміни затвердити на загальних зборах, але не тільки цього не зроблено, а навіть не з"ясована остаточно сама істота нашого Союзу, права і обов"язки його членів і керуючих органів. Досі не не з"ясовано, чи це Союз Всеукраїнський, як іноді заявляє П.В. коли це йому потрібно для збільшення свого авторітету і вищення авторитету підвладних органів і загальних зборів а також справедливих входження в П.В. автоматично без всякого вибору членів бувшого В.П.В. і їх права робити заяви від всього робітництва України, і чи це Союз Залізничників, які перебувають на еміграції, як це заявляє теж П.В. позбавляючи при цьому Окружної Ради належних їм по статуту прав і компетенцій дорожних Рад і перебираючи ці права до себе без всякого порозуміння з загальними зборами.

Одно слово, у нас нема нічого сталого і виразного, і зі статутом П.В. робить, що йому подобається, змінюючи і тлумачучи його по своєму, не даючи навіть можливости критики його діяльности і помилок.

Ідея утворення Окружних Рад належить П.В. До утворення Окружних організацій загальних зборів таріфними службовцїв П.В. не скликало зовсім не рахуючи зборів для вибора членів в Р.Р., коли П.В. заявило, що воно дійсно нема підстав виступати як керуючий виконавчий правомочний орган Союзу, і вважає себе тільки за Комісію для

технічного переведення виборів в Р. Р. після чого складе свої обов"язки або належним чином перереконструюється, але після цього П.Б. продовжували існувати в тім же складі, набираючи собі все більше прав та ігноруючи Загал. Тарнівських Зборах П.Б. очевидно боялося скликати, бо знало, що більшість буде проти такого напрямку його діяльности.

Вибори Окружної Ради в Тарнові П.Б. хотіло зробити штучно закликавши на загальні збори тільки де-яких із своєї групи службовців, очевидно для того, щоб забезпечити бажаний собі склад Окр. Ради котра мала вже взяти на себе ролю приймання нових членів Союзу. Енергійний протест де яких службовців два чи три рази зривав збори для вибора Окр. Ради котрі були скликані по особистому запрошенню, як зазначено вище, поки не було об"явлено, що всі службовці, котрі подадуть особливу анкету і будуть прийняті в члени Союзу, можуть приймати участь в виборі Окружної Ради. На цих загальних зборах більшости службовців не було: одні не були через те, що не бачили об"яви про збори, другі, - через те, що будучи переконаними, що існуючий напрямок діяльности Союзу не відповідає задачам здорової державної і громадської праці і вносить не творчество, а руйнацію в працю державного апарату, а третіх на збори не допустили.

Таким чином Окружна Рада була вибрана при напруженій атмосфері дуже незначною кількістю службовців, при чому Головою цієї Ради не відмовився стати п. Деревянко, залишивши при цьому за собою і голосування в П.Б. не дивлячись на те що питання про цю ненормальність не раз порушувалось членами Союзу і п. Деревянко обіцяв урегулювати цю справу, але регулює її й до цього часу, досі не одмовляючись од якоїсь одної із двох посад.

Коли був виданий закон про скорочення штатів і належало вибрати представників від Тарновських службовців: чи від професійного Союзу, як пропонувало П.Б., чи від загальних зборів всіх службовців в Тарнові, як настоювали службовці, котрі не входили в члени Союзу. Щоб якось залагодити цю справу, з ініціатив тих - яких службовці

ініціятиви де-яких службовців,що займали нейтральну позіцію в тій жорстокій боротьбі,що весь час ведеться між двома частинами службовців Міністерства "ляхів,була послана до Окружної Ради депутація від службовців - не членів Союзу.Хоч повної згоди не досягнуто,але всі службовці - не члени Союзу подали заяви і анкети для вступу в члени Союзу.

Окружна Рада після довгих дебатів і навіть визова в Раду де-яких службовців,при котрих були заперечення з боку їх негативного відношення до Союзу,таємним голосуванням прийняла в члени Союзу всіх,що подали заяву,при чому Окружна Рада на точній підставі статуту встановила,що приймяті нові члени рахуються затвердженими членами союзу і список їх сповіщається Ц.В. тільки для відповідної регістрації.Було навіть вивішено список прийнятих до Союзу членів для загального відома.Але ж за кілька день до цього, не зважаючи на те що склад Союзу не входила більша половина службовців М.В.Тарновців,на загальних зборах скликаних Окружною Радою,був вибраний від меньшости Тарновських службовців в Комісію по скороченню штатів п.Деревянко,який негайно одержав мандат від Ц.В.і разом з представником від Ченстохівців п.Вінником вимогали від Голови Комісії негайно розпочати працю Комісії,яка до цієї праці і приступила На ці загальні збори між иньшим являлась група службовців - не членів Союзу,щоб здійснити свої права що до вибору представника в Комісію,але,як не членам Союзу,в участи на цих зборах їх було одмовлено.Тоді и ім Голова Ц.В. п.Деревянко заявив, що на цих зборах не буде обиратися представник в Комісію,але,як сказано вище,той же п.Деревянко і був обраний на цих же зборах.

Після приїзду в Сосн нових членів ці сста ині протестували проти обрання п.Деревянко меньшістю і вимогали перевиборів.На скликаних для цього загальних зборах в присутности членів Ц.Б. особливим таємним голосуванням були намічені кандидати,котрі згодились балотуватись,при чому був обраний п. Мисик,одержавший 13 голосів,а п.Деревянко одержав лише 4 голоси Не дивлячись на це Ц.В. ігноруючи волю загальних зборів,при

вимагані якої воно було присутнім,не видало мандата п.Мисику, а залишило без положення причин представником від Таврова п.Деревянка.

Ні представники Союзу п.п.Вінник,Деревянко,так поводились з Головою Комісії,інженір Плигом,що він був примушений закрити засідання і рішуче відмовитись від голосування.Замість нього був призначений Головою кооптований член Ц.В.Інженір Шовгенів. В Комісії цій представники Союзу в окремій думці вимагали звільнення цілого ряда службовців,зазначених п.Міністром,як потрібних для праці,і між иншим двох Директорів департаментів із протилежного собі табору,а також вимагали знищення цих департаментів і утворення нових з призначенням директорами Департаментів членів Ц.В.,а саме: п.Деревянко - член Ц.В. Вице директор,Член Комісії,показаний Директор одного Департаменту,а п.Горбачевський,теж член Ц.В. показаний директором другого Департаменту,взагалі представниками Союзу в Комісії були показані на звільнення всі нові члени Союзу,які доніро були прийняті від Міністерства Шляхів.

Таким чином Союз використав закон про особливі Комісії як зброю,для знищення не своєї групи службовців Міністерства Шляхів,для чого і потрібно було не давати мандата в Комісію п.Мисику,а дать його п.Деревянкові.Крім того,Окружна Рада Таврійська надіслала список нових членів Союзу Ц.В.для реєстрації,остання через де який час повідомило Раду,що чотирьох осіб,затверджених уже Окружною Радою воно не може зареєструвати в члени Союзу,при чому ніяких мотивів Ц.В. не дало.

Окр.Рада,на чолі якої стоїть той же самий п.Дерев"янко цим очевидно задовольнилась,не приймаючи ніяких мір протесту але члени Союзу не можуть терпіти,щоб над службовцями робились подібні екзекуції невідомо за що.Подібне трактування прав службовців і членів Союзу терорізує других членів Союзу,котрі бояться щоб їх не спіткала така ж доля і мовчки терплять диктатуру осіб,що захопили в свої руки владу.Теми ж загальними зборами на котрих був вибраний представник замість п.Деревянка п.Мисик,були також зроблені вибори пяти нових кандідатів в Окру-

ному Раду,бо їх п"яти членів і трьох кандидатів в Раді залишилось якось 3 особи.Ці вибори Ц.В і Окружна Рада ігнорують, і ми і на засіданнях депіру вибраних членів не запрошують.Про діяльність не тільки Ц.В.,діяльність якого має характер політичної конспірації,членам Союзу майже нічого невідоме,навіть не чути про реальні наслідки праці Окружної Ради.Утворене при Окружній Раді Бюро праці очевидно існує тільки на папері,навіть не має зносин з залізничниками,що працюють артілями на польських залізницях.На думка між иншим підтверджується тим,що інформації про те,що ці артілі добре заробляють і такий же заробіток можуть знайти і другі службовці ми випадково почерпнули із надісланої нам п.Міністром Шляхів копії листа члена артілі,якогось сотника Ихроновича,який лист був надісланий п.Міністру із Чонстохова завідуючим Бюро бінонціїв п.Стрижевським.Так дбає про своїх членів наш професійний союз.Очевидно,що за політиканством,безконечними балачками і суперечками а також утворення плана боротьби з небажаними їм службовцями не залишається Окр.Раді і Ц.В. часу для конкретної реальної праці,котрої ми через це зовсім не знаємо і не почуваємо ні в якому відношенні,крім зазначених вище випадків знущання над окремими службовцями.

Одною із реальних своїх праць і заслуг Союз вважає Контроль над діяльностю п.Міністра і його органів,при чому Союз з гордостью заявляє,що Міністр,призначений за його згодою,а тому повинен з ними рахуватись. Гадаєм,що подібне втручання в справи адміністративно-господарські являються з боку союза і Головного Комісара,який є ставленником Союзу,недопустимими, бо ніяка організована праця провадитись при такій атмосфері не може,і ми не зможемо зберегти ні одного знавця своєї справи.Члени Ц.В.,які так багато говорять про працю і вмішуються в адміністративно господарчі справи М-ва,самі в дійсности нічого не роблять .Яскравим прикладом може бути п.Деревянко,в. об.директора технічно експлоат.Департаменту котрий як Голова Ц.В.і Голова Окружної Ради,Член Управи Червоного Хреста,Член Управи Технічного Товариства і т.инш. ніякої праці не дена-

ртаменту не провадив,не провадить і не може провадити.Взагалі ніякої організаційної праці в цьому департаменті не провадиться. Так само працюють "на сломах" п.п.Горбачевський і Отченаш. Не провадиться в Союзі не тільки ніякої реальної допомоги членам його в якому б того не було відношенні ,а навіть не провадиться і підготовча робота для організації Союза зо всіма його галузями при поворотї на Україну.Всі прохання і думки, що подаються Союзу про відкриття різних допомогових для службовців організацій,напр.? читальні,їдальні,кооперативи,каси допомоги,резервового фонда про чорний день і т.ин.не здійснюються. Члени Ц.В.,опинившись на посадах членів Р.Р.з Вице-Міністерськими окладами платні,платних членів Управи Червоного Хреста одержуючи різні командіровки і т.ин.не почувають так гостро голоду,як де які із низчих урядовців,що падали від голоду на службі на вечню.Замість хліба або праці Союз одного з таких урядовців,бувшого члена Всеукраїнського Центрального Бюро п.Соломка,нарадував тим що не прийняв в члени свої без пояснення причини,тим образив не тільки й того службовця але й нас,його співробітників,котрі знають п.Соломка як чоловіка чесного трудящогося і скромного,але не торгуючого своїми думками і сумліннем.Щоб тримати членів союзу в послуху і знищити всяку критику діяльности Ц.В. вживаються до яких членами Ц.В. погрози всякими карами нині і особливо в майбутньому при поворотї на Україну,/психольогичний терор/ а за покірливість обіцяють всякі земні блага,починаючи від платних місць в Червоному Хресті і кінчаючи званням члена Високої Р.Р. і міністерським портфелем.

Як бачим майже вся енергія проводирів Союзу,що захопили владу без виборів і належних уповноважень,витрачається не на продуктивну працю на користь голодаючих службовців,а на "високу" політику утворення і розрішення кріз кабінету Міністрів, контролювання діяльности п.Міністра і головним чином безпадну боротьбу з частиною службовців,котре здається цим проводирям не безпечном для Союзу і навіть для ідеї державности У.Н.Р. Спроби людей нейтральних об"єднати в Союзі всіх службовців і

знайти якісь

шляхи для примирення мусять скінчитися дуже сумно,як що проводиру Союзу не вложать меча в ніжни свої.

Здавалось би в тяжку годину перебування на еміграції,необхідно було б забути про грижи,і,об"єднавшись всіма силами допомогати щиро один одному,а тут бачимо навпаки:страшна грижа та інтриги,брехливі доноси.За спроби нейтральних людей вгамувати цю боротьбу їм не тільки погрожують,а навіть починають робити всякі репресії,обвинувачуючи в несвідомих гріхах,котрі талановито починають шукати і знаходять навіть у праведників, читаючи грішні їх думки в їх душах.Оттакий то рай утворив нам наш Союз.Правда нам ще далеко до большевицького російського раю,але, як будемо йти і далі цим шляхом,так попадемо і в большевицький рай.

Після цих нарисів діяльности проводирів Союзу,які нарисом почасти можуть бути і помилковим і далеко неповним,завдяки конспіративному характеру праці проводирів,які майже ніколи не сходять з Олімпа,щоб побалакати з простими людьми,ми лишаємо самим проводирям Союзу подумати,наскільки і в чім правдиві обвинувачення наших ворогів нас в нашому большевизмі і навіть бандитизмі.

Щоб цей лист як остання спроба внести примирення в нам Союз,сприяти зміцненню його авторітета і направити його діяльність на правдивий шлях ,не пропала марно,ми звертаємося до проводирів Союзу,як до вибраних,так і до тих,що зайняли свої високі пости лівочим антігромадським порядком спираючись на старі мандати зарваних большевиками в підпілля організацій,обмірковати в Н.В. і Окружній Раді і дати нам відповіді і докладні документальні данні і пояснення на такі наші запитання:

I. Яку назву і зміст має нам Союз.

На нашу думку необхідно зазначити точно назву Союзу й його виконавчих і керуючих органів,мету Союзу нині і в майбутности , права і обов"язки органів Союзу і членів його,маючи на увазі, що Союз об"єднує не тільки залізничників а і водників і носіїв центральних і місцевих установ,що майже всі члени Союзу тієї думки ,що Союз наш не має ні юридичних ні фактичних підстав називати себе Всеукр

мазвати себе Всеукраїнським Професійним Союзом Залізничників на еміграції,при чому за Всеукраїнським Професійним Союзом Залізничників ,котрого фактично на Україні не існує,він може бути звязаний тільки традиційно і по етільки,поскільки можливі звязки з організованим робітництвом залізниць України,працюючим хоч і в підпіллі в напрямку зміцнення ідеї державности У.Н.Р.

2. Яку конструкцію в сучасний момент має центральний орган Союзу /Ц.К. і Окружні Ради/ на основах яких юридичних чи инших підстав вони збудовані ким і коли.

На нашу думку необхідно виробити проект статутів і організації центрального і місцевих /Окружних чи дорожних/ органів Союзу,і доповести їх для затвердження на загальних зборах.На нашу думку в основу треба покласти існуючий нині статут,пристосувавши його до умов еміграційного життя.Центральний орган повинен на нашу думку,складатись із трьох делегованих членів від Ченстоховських Членів Союзу,/місцеві установи і перебуваючі при них де які урядовці центральних установ/ і трьох членів від Тарнівських Членів Союзу,/центральних установ і де яких приписаних діючих до них службовців місцевих установ/ До виробки,затвердження і оголошення статуту і інструкції центрального і окружного органів необхідно дати можливість членам союзу ознайомитись з існуючим тимчасовим статутом,котрим так скажімо керується Союз,при чому призначити годину ,коли можна знайомитись не тільки з статутом Союзу,при чому призначити годину,коли можна знайомитись не тільки з статутом Союзу,а також і з протоколами звітами і другими матеріялами Союзу,котрі для членів Союзу не можуть бути таємні.

Пункти І і 2 стосуються,можна сказати,до конституції Союзу, котру необхідно установити,бо без такої конституції не може існувати в Союзі,як то ми бачимо,ніяких правових норм,основної ознаки демократизму а буде панувати психольогія буйного при "царі" "усмотрѣнія" самовола і навіть самодержавіє окремих одиниць що захопили владу не випускаючи її із рук.

3. На яких підставах Ц.К. не погодившись з загальними зборами,позбавило окружні ради прав і компетенції дорожних рад,чи ни-

комітетів котрими мають право згідно зі статутом користуватись Тарнівська Окружна Рада,як Рада всіх центральних установ,а Чен стоховська як Рада окремої залізниці,і перебрало ці права і компетенції до органа центрального.Власне кажучи і назва - Окру жна Рада - згідно зі статутом не відповідає дійсности,бо по ста туту окружними називаються районні ради,наприклад: Коростенська меринська,Бобринська,а ради Тарновська і Ченстохівська мелемало б називати "Дорожніми" Правда можна згодитись зі зміною назви але не можна погодитись зі зміною самого змісту прав і обов"я зків таких органів,це є свавільна і безпідставна зміна статуту без відома загалу.

4. Чим обгрунтовує П.В. і які має юридичні і фактичні під- стави керувати Союзом майже самодержавно,не маючи в своєму складі вибраних представників від міністерства "ляхів.Маються т тільки особи коопторані при чому коопторанні п.Дорош"янко есть і Головою П.В. Такі вчинки П.В. суперечать обіцянкам Організацій мого Бюро при виборі в Р.Р. скласти свої уповноваження зараз по після виборів і утворити ПРАВОМОЧНИЙ Центральний Орган,котрий, маючи найтіснійший контакт з загалом всіх членів Союзу,давав би загальні директиви і контролював би діяльність залізничної фра- кції в Р.Р. Нині завдяки повному ігноруванню загалу утворилась в П.В. якась неробрихта і юридичний і фактичний конфлікт.

5. Чи можливо щоб Голова П.В. одноразово і не виїжджаючи на протязі довгого часу був і Головою Окружної Тарновської Ради. На мою думку це теж конфлікт,бо орган центральний контролюючий і в де яких випадках санкціонуючий постановам Окружної Ради не може існувати правильно і його постанови і ухвали не мають юри- дичної сили при такій постановці діла.

6. На основі яких юридичних та инших підстав П.В. признасти за собі право затверджувати чи не затверджувати остаточно членів Союзу і при тому без всякого пояснення причин,коли не являється правом і компетенцією Окружних Рад Вищим Апеляційним органом в цьому відношенні являються загальні збори,котрі одні і можуть вирішувати остаточно такі питання.Розуміється,П.В. в порядкові

реєстрації членів,в випадках коли у нього есть певні відомости може відмовитись од реєстрації і надіслати вказаючі матеріяли до Окружної Ради для перегляду виборів і остаточного вирішення справи на загальних зборах.Цілком зрозуміло,що професійний Союз це не є якийсь клюб з класовими тенденціями і всякими "буржуазними предрассудками" і коли на службовця накидається тінь,яка ганьбить його честь плями,як неприйняття його в Союз,цей службовець,а також його співробітники мають право знати за що саме він не прийнятий,щоб мати можливість захищатись .Це є право котре навіть на перших ступнях історичного життя людности,здається всіма розумілось ними визнається як основне право людини вимагати пояснення за що її і карають і мати можливість справдатись.Правда,большевики іноді розстрілюють без пояснення причин,але и все ж таки мають мужність публікувати в таких випадках вирок: "розстріляний в порядкові червоного террора".Цілком зрозуміло що коли Союз не може прийняти в число своїх членів якогось злочинця,або аморальну людину,то така людина не може бути і на службі.Правда,службовця можливо не прийняти до Союзу,в разі виявлення в Його боку ворожого відношення до Союзу,але це треба виявляти і довести на загальних зборах. Коли ж службовець критикує не ідею Союзу,а калічення цієї ідеї самодержавними проводирями Союзу,то недопустимо,щоб члени П.Б. вводили персональні іноді політичні рахунки неприйняттям своїх ворогів до Союзу.Це було б таким злочином і аморальністю,яким не було б і назви.

7. На яких підставах П.Б. ігнорувало волю загальних зборів, що перообрали представника в особливу Комісію по скороченню штатів,замість п.Деревянко,п.Мисика і не видало мандата п.Мисику; не треба було робити в такім разі перевиборів,на котрі навіть згодився ся і п.Деревянко,як особа,зацікавлена персонально,бо не відмовився від своєї кандідатури при перевиборах.Коли ж перевибори дали негативний для п.Деревянка результат /всього 4 голоси,тоді як п.Мисику 14/ в боку П.Б. виникло невдоволення загалом і П.Б. відмовилось дати п.Мисику мандат.Таким чином п.Деревянко працював в Комісії,ігноруючи волю загалу,рахуючись тільки з волею П.Б.

моїх через таке представництво в цій комісії праця її не мала реальних наслідків і п.Міністр не погодившись на з вимогами професійного Союзу залишив на службі тих,кого вважав необхідним для Державної праці.

8. На яких підставах Тарновська Окружна Рада не заключала на свої засіданнях кандидатів,що були обрані на останніх загальних зборах,а працює при неповному складі не оформлює належним чином вихід із Ради членів і не повідомляє їх про це.Окружна Рада не тільки цим проявила ігнорування волі загалу,котрій їй дав уповноваження а й сама поводиться негідно,бо після виходу з Союза великої групи нових членів будучи обрана дуже малим складом членів не вважає за потрібне скласти свої уповноваження і заручитися від імени нового складу тарновського Союзу довірним шляхом свого перебрання.

9. Чому,ігноруючи волю загалу,себ то волю своїх виборців і не давши справоздання якими про свою діяльність,члени Фракції залізничників в Р.Р. п.п.Молодожененко,Закрасний і Шовгенів вийшли із Ради Республіки,і на підставі чого Ц.В.погодилось на цей вихід.

Ми вимагаємо на протязі не більш як пяти днів з дня одержання цього листа скликати загальні збори на котрих і дати пояснення на всі приведенні запитання в письменній формі для додатку протоколу загальних зборів.В разі невиконання Ц.В. і Окружною Радою цієї вимоги нижче підписані,а також і ті,хто поділяє їх погляди,будуть вважати,що Ц.В.і Окружна Рада не хочуть рахуватись з волею загалу і надалі,і тому залишають нам право зробити із цього певні висновки і поступати далі так, як вимагає від нас наше професійне сумління.

10. Чому до цього часу не здано справоздання в тих сумах Союза,які рахуються на руках і п.Горбачевського, і на що витрачаються членські внески,бо до цього ми не маємо ні своєї газети ні газети для читання членів Союзу.

Додаток до меморандума до п.10.

Де у кого в якій кількости і яким порядком переховуються нині гроші котрі знаходились в 1920 році в Кам"янці в розпорядженні Тимчасового Організаційного Бюро залізничників і котрі складалися з сум почасти урядових, відпущених на культурно-освітню справу й почасти із сум громадських. Справоздання на витрати і готівку цих грошей п. Горбачевський у котрого знаходились ці гроші, хотів здати в листопаді 1920 р. Організаційному Бюро вибраному в Тарнові, але воно їх не прийняло мавши на меті щоб п. Горбачевський здав це справоздання і гроші Всеукраїнському з"їзду котрий тоді передбачався в скорому часі. З тих пір умова цілком змінилась, але ми нічогісенько не чули про це справоздання і гроші, не вважаючи на неодноразове запитання п. Деревянко як Голову Ц.Б.

Яке саме призначення і розподіл між Ц.Б. і Окр.рад. встановлено для грошей котрі збираються в значній сумі з членів Союзу /з платні/ позаяк ми цього не знаємо і не бачимо, щоб що небудь робилось на користь членів союзу.

Члени союзу навіть не мають можливости прочитати свою Українську Трибуну коли за відсутністю грошей, не вистарчальних навіть на хліб не вдячиться купити цю газету. Хоч би Ц.Б. купило один два примірники і встановило такий порядок читання їх, який був встановлений для читання. Рідного Краю котрий купляється урядовим чином, після вживання його службовцями Міністерства Шляхів надсилається до таборів. певне Ц.Б. або Окр. Рада не мають змоги щось подібне зробити для своїх членів щоб дати їм можливість читати хоча б і старі газети українські і щоб опікування членів союзу проявлено було з боку Ц.Б. і Окр.Р. не тільки на словах, а і на якому небудь ділі.

З А Л І З Н И Ч Н И К И !

Ми стоїмо на переломні визволення рідного краю з пазурів катів-окупантів, російських большовиків. Настав час, коли немає місця байдужости і недбальству, коли всі як один залізною стіною повинні стати на боротьбу за добробут своєї Батьківщини. До вас, залізничники, звертаємо свій заклик бути готовими до рішучого і останнього бою. За час революції залізничники - ця найголовніша артерія державного організму, багато дали прикладів великої самопожертви, багато дали борців-велетнів за кращу будучину робітництва. Але робитництво, як і инші верстви нашого громадянства, було обмануте в своїх мріях. Сучасний мент покладає на нас обовязки не стільки з соціального, як з національного боку. Всі уже упевнились, що тільки в своїй хаті-своя правда і сила і врля. І поки не буде здобута своя власна держава, не може бути життя ні робітнику, ні селянину.

Отже на визвольну боротьбу за свою власну хату-батьківщину обєднались зараз всі верстви нашого громадянства. Залізничникам в цій боротьбі одведена велика і почестна роля. На бій останній, рішучий кличемо вас, будьте на поготові! НЕ може бути серед вас недбалих і байдужих, всі як один повинні стати, коли батьківщина покличе вас на працю. Нагадайте байдужим та шкидливим людям, що не буде ім місця серед нашої семьї. Нехай знають, що бій буде жорстокий і безпощадний, не хай знають, що ми не складемо зброї поки не знищемо всіх до останього ворогів наших.

Хай живе вільна нежалежна ДЕМОКРАТИЧНА УКРАЇНСЬКА НАРОДНЯ РЕСПУБЛИКА! ХАЙ ЖИВЕ ОБЕДНАННЯ ВСІХ РОБІТНИКІВ І СЕЛЯН В БОРОТЬБІ З НАСИЛЬНИКАМИ-КОМУНИСТАМИ!

Гуртуйтесь і чекайте дальнійших роспоряджень.

АГИТАЦІЙНИЙ ВІДДІЛ ГОЛОВНОГО ПОВСТАНЧЕСЬКОГО ШТАБУ УКРАЇНИ.

Інструкція

НАКАЗ ПО ЗАЛІЗНИЦЯМ

Залізничникам України.

" " дня місяця 1921 року.

Ч.....

I. Зорганизовуватись в гуртки, які мусять мати своїм завданням допогу загальному повстанню всего населення України проти московських окупантів, принесших на Україну насілля замість демократичного устрію який вони обіцяли.

2. Розповсюживати всіма можливими засобами організацію подібних гуртків і брати з ними тіснний звязок.

3. Підготовити необхідні ~~веретьи~~ залізничників які в мент одержання наказу про повстання ~~проти окупентів~~ негайно передати по дротам залізниць цей наказ по всій Україні.

4. Мати звязок з поштовиками для осягнення тої ж мети.

5. Одержавши наказ про ~~час розпочаття~~ повстання всіма можливими засобами перешкоджати і затримувати передачу оперативних звітів, роспоряжень як військового характкру так і від залізничної адміністрації.

6. Псувати залізничні дроти, здіймати телеграфичні і телефоничні апарати і в випадку неможливості це зробити, виймати із апартів необхідні і важко замінямі частини.

7. Псувати на перегонах колії, здіймати з паротягів частини механізмів, щоби перешкоджати вивозу залізничого рухомого складу і майна, особливо із майстерень.

8. Вживати всіх способів, щоби паротяги не були забезпечені паливом.

9. В мент оголошення наказу про повстання всі залізничники під загрозою віддачі під військовий суд повстанческо-партізанських військ мусять розбігатись і ховатись по селам.

10. В мент заняття місцевості і станції військами повстанців, всі залізничніки, без винятку, мусять зявитись до праці і приступити до налогодження звязків з тилом і в. ..... іньших напрямках по вказівкам штабу повстанців, приступити до полагодження зруйнованого і вживати заходів до встановлення нормального руху потягів і звязків.

11. За допомогу по евакуації большовикам всі залізничники будуть підлягати військово-полевому суду повстанських військ, а також за несвоечастний вихід ~~для вступу~~ до ~~належної~~ праці, за не вжиття належних заходів по ~~для~~ полагодженню зруйнованого.

Тимчасовий відділ
Голов. Повст. Штабу України.

РЕФЕРЕНТУРА
МІНІСТЕРСТВО ШЛЯХІВ
Транспортовий Відділ

" " вересня 1921 р.

Ч....

м.П о с т о н.

НАЧАЛЬНИКУ ЦИВІЛЬНОГО

КЕРУВАННЯ.

Д О К Л А Д.

По повороті нашому на Україну ми опинимось перед тим фактом, що на залізницях не буде абсолютно паперу, бланків, книжок та иншого канцелярського приладдя потрібного навіть для перших часів руху. Потреба на залізницях в цьому була вже в 1920 році. По відомостям які надходять тепер з України назначених речей на залізницях не має зовсім і для ведення діловодства більшовики користуються старими бланками й папером, витягаючи їх з архівів. Виходить, що коли ми приступимо до праці, то будемо змушені теж користуватись тим же. Таке з"явище нам треба запобігти і до виїзду необхідно мати готові з собою як не всі, то головні бланки без котрих обійтись ні в якому разі не можна. Крім того, пора рішуче стати і на шлях Українізації залізниць.

Ввесь час на Українізацію залізниць якось менше всього зверталось уваги, ні інструкцій, ні книжок, ні бланків, надрукованих по українські не було; користувались все запасами друку російського, це не мало впливало на служачих залізниць морально.

В сучасний мент сам прийком нам на помічь, запасу на залізницях немає і для приступлення до праці необхідно везти все з собою. Тому не гаючи часу, Міністерство Шляхів негайно притягає до праці відповідних чинників, щоби до повернення на свою територію, ми не користувались знову всіма

книжками на „общепонятном языке", а були б перероблені на Українську мову.-

Приймаючи на увагу, що до часу виїзду Штабуна Вкраїну Міністерство Шляхів не встигне заготовить всіх потрібних блянків, то прошу ~~необхідні~~ дозволить бланки в першу чергу [redacted] замовити мені во Львові.

До необхідних в першу чергу належать: путеві депеші, журнали потягових депеш, апаратні журнали, журнали потягові, настольні журнали і блянки телеграм, решта ж блянків Міністерством Шляхів можуть бути привезені пізніше.

Крім переліченних блянків гадаю необхідним замовити теж в першу чергу ще блянки військові для перевозки людей, вантажу, коней і т.п., що в російські часи означались літерами: а, б, Д, в, м, та инш..

Літерні блянки, які були за російські часи не є практичні, і більш для цього підходить тип польських, які при цьому прикладаю.-

Начальник Транспортового
Відділу І н ж е н е р

Справи

по водних і лісових

Засоби

до упорядкування водяного господарства на Україні.

А. Адміністративно-Законодавчі.

1. Зосередження всіх справ водяного господарства в Головному Управлінню Водяного Господарства.
2. Видання Загального Водного Закону.
3. Видання закону про використання сили спаду води.
4. Видання статуту місцевих установ, а також різних правил та інструкцій по водяному господарству.

Б. Учебно-наукові

5. Заснування Гідротехнічного факультету при Київському Університеті.
6. Заснування середніх і нижчих гідротехнічних шкіл, а також курсів.
7. Заснування при Київській Академії Наук (замість гідрологічної секції) окремого гідрологічного факультету.
8. Відрядження за кордон інженерів для наукової праці по водяному господарству.
9. Організація на широких наукових началах метеорологічних, гідрометричних, річних і гідрогеологічних досліджів з взірцевого їх.

В. Технічно-Економічні.

В першу чергу

10. Розробка в першій же рік техніко-економічного плану розвитку водяного господарства на Україні.

11. Відбудова на протязі трьох років пошкоджених гідротехнічних споруджень на що потрібно приблизно 25% від 60000000 = 15.000.000. к. з.

12 Придбання 40 скорбових поромів на що потрібно 50.000 x 40 = ... 2.000.000. к. з.

13. Придбання або будівля 50 моторових суден — 20.000 x 50 = ... 1.000.000. к. з.

14. Будівля 400 веслових суден для спорту .... 8000 x 400 = ... 3.200.000.

15. Придбання 15 деннічерпалок для середнього і низового Дніпра, на що потрібно 250.000 x 15 = ... 3.750.000.

16. Будівля елінгу біля Києва ..... 1.000.000.

17. Відновлення 8 майстерень в Києві, Кам'янському, Вознесенську, Гомелі, Мозирю, Жаровці, Чернігові і Могилеві-Подільському .. 1.600.000.

а всього — 27.530.000

або за округленням .... 30.000.000 кор. б. золот.

18 Возстановлення торговельного флоту!

а) 300 поромів по 100.000 кор. ..... 30.000.000.

в) 2.000 суден по 10.000 к. ..... 20.000.000.

50.000.000.

(Відновлення цього флоту § 18 може бути зроблено приватною ініціативою під доглядом держави).

19. Організація досліджень по пів. Бузькій, Дніпру, Дністру, Кубанщині, Терещині, Росі, Ірпеню і по притоках Дністра ..... 1.000.000.

250

20. Шлюзування дніпровських порогів (по виробленому вже проекту) .... 32.000.000 к.
21. Поглиблення низового Дніпра .... 27.000.000.

-60.000.000 к.

22. Відбудівля морських портів: Миколаївского, Херсонського і Маріупольського .... 30.000.000.
23. Відбудівля 10 останніх портів .... 50.000.000.
24. Придбання 15 землечерпалок морського типу .... 10.000.000.

90.000.000

— Всього на розходи §§ 11-17+19-24 потрібно на три роки 30.000.000+ +60.000.000+90.000.000 = 180.000.000 карбованців, а на кожний рік — 60.000.000 карб.

В другу чергу.
на протязі дальших 4-х років

25. Для регулювання В. Дніпра, Десни Сожа, Організацій досліджень на цих річках і складання проектів .... 1.000.000.
26. Досліди і проекти по річкам: Сула, Псьол, Ворскла і Орель 500.000
27. Досліди й проекти Дніпровсько-Донецького каналу через р. Самару... 1.000.000
28. Досліди й проект водяного шляху Херсон-Балтійське море 1.500.000

4.000.000 к.

а на кожний рік по 1.000.000 карб.

По використанню водяної енергії

В першу чергу на протязі 5^х років.

29. Складання кадастру водяних сил ..... 500,000 к.

30. Використання енергії дніпровських порогів одночасно з пристосуванням їх для судноплавства ..... 33.500.000.

31. Використання енергії р. Росі 3,000,000

37,000,000.

на кожний рік ..... с. 12,000,000. карб.

В другу чергу, на протязі дальших 4^х років.

32. Використання енергії на Київ. Бучмі Тетереву, Тікачах, Смотричу біля 50,000 НР по 600 карб за 1 НР ..... 30,000,000.

33 Використання енергії на Дніпрі у Вишгорода, у Житомира на 60,000. НР по 600 карб по НР ..... 36,000,000.

66,000,000

В першу чергу необхідно на покриття судноплавства і використання водяної енергії на кожний рік с. 72-75.000.000 карбованців золотом., в тому рахунку на судноплавство - 30,000,000 карб.

1/III - 1921.

І. Шовгенів.

Нарис

фінансово-економічного плану відбудови водяних шляхів на Україні.

На першорядні роботи по відбудові внутрішніх водяних шляхів необхідно, (окрема стаття) використати 9 000 000 карбов. золотом., не рахуючи в цю суму капітальності відбудови торговельного флоту, який буде восстановлений приватними засобами. –

Ці 9 000 000 карб. треба буде получити з гарантією, що % на капітал будуть вимагатись з особливого тарифового збору, який буде накладений на кожний пуд грузу, перевезеного водою.

Рахуючи 10 % на щорічні витрати по полученому капіталові, виходить, що кожний рік необхідно вимагувати 90. 000 000 × 0,1 = 9. 000 000 к.

Утримання водяних шляхів б. Київської округи водяних шляхів обходилось до 1914–15 р. р. до 2 к – 3 к мільйонів карбованців. Тому в суму треба рахувати необхідно і на дані на роботи по землеустрою, більші регулюючі роботи і на утримання службового персоналу.

Таким чином, всього представляється видатків кожний рік в 9. 000. 000 + 3 000. 000 = 12. 000. 000 карб.

Від того, щоб з'єднати тепер можливі прибутки від окремого збору за тяго. керсту, необхідно —

підрахувати вартість перевозки грузів на судах по Дніпру, порівнявши її з проектуємими залізничними тарифами, припустивши можливість каналу на користь держави і підрахувати переміті, чи можна тим каналом покрити загальні видатки. —

Пароплав в 250 індикаторних сил може буксирувати 3 баржі і тягнути до 180.000 пудів вантажу. Але в дійсності цього не буває, а виходить так, що пароплав за один рейс від Київа, наприклад, до Катеринослава і назад приводив тільки до 150.000 пудів. Цю обставину треба прийняти до підрахунку. —

Витрати на утримання пароплава на рік.

1. Погашення капітальності пароплава, рахуючи на це 5% від 100.000 карб. ..... 5000 к.
2. Страхування 1% " " " ..... 1.000 -
3. Ремонт - 5% " " " 5000
4. Команда: капітан .. 2400
   помічник. капітана 1500
   машиніст 1800
   пом. машиніста .. 1200
   масленщик --- 960
   кочегарів 5×60×8 = 2400
   " --- 1×60×12 = 720
   людманів 2×80×12 = 1920
   матросів 5×50×8 .. 2000
   —"— 1×50×12 .. 600
   кок ... 1×50×8 .. 400
   ..... 15.900.
5. Опалка капітану і прибутка під-приємство, рахуючи 15% від 100.000 ---- 15.000
6. Адміністративні витрати 5% від 100.000 — 5.000

Разом ---- 46.900 к.

7. Паливо і мастила.

Один повний рейс від Київа до Катеринослава і назад паровоз робе в 12 днів і витрате на це 208–210 годин робочого ходу.

На 24 години ходу іде на паровоз в 250 сил середньо 500 пудів вугля, а на один рейс піде $\frac{500 \times 210}{24} = 4375$ пуд.

Підігрітка пару: на шляху вниз

до Катеринослава 4 × 12 = 48 год.
в Київі — — 1 × 24 = 24 „
в Катеринославі . . 1 × 24 = 24 „
на шляху до Київа . 8 × 24 = 32 „
} 128 год

На підігрітку пару на протязі 24 годин іде 50 пуд. вугля, а на рейс піде $\frac{50 \times 128}{24} =$ . . . . . 267 пуд.

Всього вугля піде 4642 пуда, а при коштовності пуда вугля 50 коп. на вугіль буде витрачено 50 × 4642 = . . . 2321 карб.

Мастила на добу в ходу

Олеонафти	1½ пуд. =	7, 50 карб.
Сала . . .	10 × унц. .	5, 00 —
Цилиндрів . . .	10 „ =	1, 25
Трубних . . .	5 „ =	4. 00
Свічок	=	0 25
		18 карб.

а на годину $\frac{18}{24} = 0.75$ карбов.

На рейс від Київа до Катеринослава і назад 0.75 × 210 = ... 157, 50 карб.

Повна вартість палива й мастила на один рейс . . . . . 2478 карб. 50 к.

Повний рейс продовжується:

простий в Київі ... 1 день
ходу від Київа до Кам. .. 4 „
простий в Катеринославі 1 „
ходу від Кат. до Київа – 8 „
} 14 дн.

В місяці 30 дн.; із них 2 дні витрачають на очистку парових котлів, а в останні 28 дн. пароплав може зробити $\frac{28}{14} = 2$ рейси.

За весь навігацію на протязі 8 місяців пароплав зробить 2 × 8 = 16 повних рейсів

При 16 рейсах вартість палива і змащування

За навігацію буде 2478,5 × 16 = 39656 карб

Видатків на утримання пароплава від 1 до весь рік – – – – – – – – 46900 „

Всього витрат на 1 пароплав за рік – – – – – – – – 86556 карб.

Баржі

Вартість барки, яка підійма 50000 пудів, по цині 1914 року приймається = 7500 карб

1. Погашення вартості 10% від 7500 = ... 750 карб
2. Страхування 1% від 7500 = ... 75 „
3. Ремонт ... 10% „ „ ... 750 „
4. Команда: Отаман 1 × 80 × 8 = 640
   майстрів 1 × 50 × 12 = 600
   — „ — 5 × 50 × 8 = 2000
   } 3240 „
5. Прибутки підприємця – 15% від 7500 = 1125 „
6. адміністраційні витрати 5% від 750. = 375 „

Всього на утримання барки за рік – – – – – – 6315 карб.

Для того, щоб паротяг працював нормально, і не було значних простоїв його, потрібно, щоб на кожний паротяг приходилось 6 барж.

На утримання 6 барж потрібно на рік

$6315 \times 6 = \ldots$ 37890 карб

Таким чином, на утримання одного паротяга з належним до нього 6-ю баржами необхідно витратити за рік 86556 + 37890 = 124446 карбов.

До цього ще треба додати 10% на випадки аварій, себто 12444 карб. і тоді повна витрата буде = 124446 + 12444 = 136890 карб

При перевозці за один рейс в 3х баржах 150.000 пудів груза на 1 пуд буде падати $\frac{136890}{150000 \times 16} = 5{,}7$ коп.

13589000.000 | 2.284.800.000
13708.800.000 | 6 ?

Довжина водяної мілкої між Київом і Катеринославом = 476 верст.

Витрати на 1 пуд і на версту будуть = $\frac{5{,}7}{476} = 0{,}012$ коп.

або 150, або 75 000 пуд?

В проекті тарифних ставок на Залізниця України представлять середня ставка в 0,00446 золотої марки на кілограмо-кілометр., що буде приблизно = 0,035 коп за тонверсту.

Завжди рекомендується, що водяні мілкі нормально існують і розвиваються при тому, коли перевозка по ним грузів дешевше, чим по залізницях.

$0{,}00446 \times 16 = 0{,}07136 : 2 = 0{,}035$.

2676
446

Коли виходити з цієї засади, то повний пересічний тариф на водних шляхах морських рекуперативним $\frac{0,035}{2}$ = ~ 0,017 коп/пуд. верст. [x]

При такому тарифові в користь державної скарбниці могло бути з прибутків 0,017 - 0,012 = 0,005 коп. з пуд верст.

Уявимо тепер можливий пересічний рух на водних шляхах за перші 5 років, приймаючи до уваги, що в останні роки перевезення не сягає і півтора до 600.000.000 пудів в рік і рахуючи, можна припустити до 450 мільярдів пуд верст.

До відновлення пересічного руху на річках України необхідно придбати суду, як про це було сказано окремо, 300 пароплавів і до 2000 барж. Зробити це придбання відразу не можливо і воно розтягнеться років на п'ять, так що кожний рік буде прибавляться по 60 пароплавів і 400 барж. Кожний пароплав при відповідній стані водних шляхів може зробити більш (2.000.000 п. х 500 в) = 1 мільярду пуд верст.

В перший рік 60 пароплавів зроблять 60 мільярдів пуд верст, а в п'ятий 300 мільярдів; пересічно 180 мільярдів пуд верст за рік.

В півтора і на півтора можна представити перевозку в перший рік 50 мільонів пудів, а в кожний слідуючий на 50 мільонів більше; пересічно в перші п'ять років за один рік — 150 мільонів пудів при пробігу в 1000 верст, що дасть роботу в 150 мільярдів пуд верст:

Повна робота на водних шляхах за рік буде = 180.000.000.000 + 150.000.000.000 = 330 мільярдів пуд верст

або за округлення 300 мільярдів пуд.

[x]) В повній товарній тариф на пароплавах 5,81 руб за 100 кг на 1 км

При зборі в державну скарбницю по 0,005 коп з пуд-версти транспорту по водяним шляхам, одержимо за рік $\frac{0,005 \times 300.000.000}{100}$ =

= 15.000.000 карбованців. золот.

Щорічні витрати були враховані в 12.000.000 карб.

Таким чином, виходить, що при наміченому зборі всі витрати на капітальні роботи і на біжуче утримання по водяним шляхам можуть бути покриті. —

Директор Департаменту
Водяних Шляхів Сполуч.
Інженер Б. Шовчен

3/VI 1919 р
Тарнів.

В данкад

Рагеми цн. Кецр

В Ѣ Д О М О С Т Ь

соотоянія паровознаго и вагоннаго парковъ Р.С.Ф.С.Р.

за апрѣль и май 1921 года.

/по даннымъ мѣсячныхъ отчетовъ Нар.Комис.Путей Сообщ/

	апрѣль количество	апрѣль итогъ	май количест.	май итог	Ва апрѣлѣ сравнительно с маемъ
ПАРОВОЗОВЪ всего		19.097		19.097	
изъ нихъ въ ремонтѣ		4.462		4.387	x75
" " " " текущ.	952		2503		
" " " "случайномъ	1561				
" " " " среднемъ	1330		1298		
" " " капитальн.	690		586		
" "в ожидающ.ремонта		6763		6991	x372
" " " текущ.	146	2171			
" " " случайн.	2208				
" " " средняго	2199	1947			
" " " капиталь.	2210	2273			
Всего больныхъ		11.225/61,5%/		10.879/57,2%/	x346
Ожидаютъ исключ.изъ инвент.		567/3%/		465/2,4%/	x102
Исправныхъ		4.305/38,5%/		7.685/40,4%/	-380
Изъ нихъ годныхъ для товар.поѣзд	5539	5301	5801		
ВАГОНОВЪ всего		465.142		463.397	x1745
изъ нихъ въ ремонтѣ и ожидан.		100.840		109.960	
изъ них ожидаютъ исключенія изъ инвент.		8.664		4.415	
" " под жильемъ и складомъ		26.366		25033	
Всего негодныхъ къ движ.и больныхъ		135870		142408	-6538
Исправныхъ:въ поѣздахъ		19.172			
свободныхъ		8.419			
неприк.запас		15.032		11.830	
Рабочій вагонный паркъ		286649		294124	-475

П. Генералу Тютюннику

Згідно резолюції надсилається.

В. о. Нач. загал. відділу
Військ.-пох. Канц. Голови. Отам.
[illegible], сот.

27.VII. пр. 111
ч 1189

1/3 = 200

20.000
С.
З.

100 25.000.000 / 100

7500

800
500
300
/6

6
0
21

У. Н. Р.

МІНІСТЕРСТВО ШЛЯХІВ

ДЕПАРТАМЕНТ Загальний

„3." вересня 1921 р.

Ч. 575

м. Переяслав

Таємно.

До Партізансько-Повстанчого Штабу
/По Референтурі Міністерства Шляхів/

В звязку з листом Вашим на імя Директора Польовоі Дирекціі п.Ковпаненка,повідомляю,шо для праці ,звязаноі зі штатами залізниць Украіни, вважаю за доцільне призначити віцедиректора Загального Департаменту МИСИКА Івана і діловода Д-та Нового Будівництва СОЛОМКА ІВАНА,за яких я беру на себе повну відповідальність

ТИМЧАСОВО КЕРУЮЧИЙ
МІНІСТЕРСТВОМ ШЛЯХІВ

В.о.ДИРЕКТОРА ПОЛЬОВОІ
ДИРЕКЦІЇ

Таємно

У. Н. Р.

МІНІСТЕРСТВО ШЛЯХІВ

ДЕПАРТАМЕНТ Загальний

„ 2/IX 1921 р.

Ч. 572

М.

До Партизансько-повстанчого Штабу
(Редактура М-ва Шляхів).

При цьому маю за честь надіслати Ваш доклад про господарське положення шляхів на Україні з схематичною картою цього.

Тимчасово Керуючий
М-вом Шляхів

Дир-р Загальнього
Деп-ту

Копія таємно.

У.Н.Р.

МІНІСТЕРСТВО ШЛЯХІВ

Департамент

Водяного та Дорожного

Господарства

ч.152

31 серпня 1921 р.

ДО ПАНА КЕРУЮЧОГО МІНІСТЕРСТВОМ ШЛЯХІВ.

По питанню відносно підготовки шосових шляхів для тилової служби, піднятому ~~міністром~~ ЯНОВСЬКИМ, маю за шану, виконуючи Ваше роспорядження, доповісти слідуюче: Шосових шляхів на правобережній Україні, як це видно з прикладаемої при цьому схемичної карти, маеться всього 780 верст, а саме: на У Проскурівській дільниці 217 в. 194 с. на УІ Кам"янецькій дільниці -283 в.; на протязі від польського кордону до Київа /Корець-Житомир Київ / до 220 в. і Житомир-Бердичів-60 в.

Всі ці шосе мають не тільки загально-державне значіння, будучи вигідними шляхами для торговельних зносин з Польщею і почасти з Румунією, але вони, крім того, необхідні і в стратегичному відношенню.

Необхідність шосових шляхів в прикордонній смузі для польщі яскраво виявилася за часів великої війни-і тоді було тут збудовано більш як 200 в. шосе, які й відгравали велику ролю.

При нашому наступові в 1920 році по цим шляхам був такий великий рух. От як про це було написано в газеті "СЛОВО" за 26 жовтня 1920 р. З часом нашого посування війська на перед по буркованих шляхах роспочався жвавий рух.

Там, де недавно не видко було ще живої людини, зараз цілі валки підвід, особливо в напрямку

Кам"янець,Проскурів, Дунаевці-Ялтушково,кам"янець-Жванець Оринін-Стара ушиця та Ярмолинці-Гусятен."

Цей рух зустрічав одначе, в останні роки все більше й більшетрудноші які викликалися злим станом шосової кори і відсутностью належного ремонту мостів.Шосова кора мусить мати нормальну товщину в 6-7"/ § 622 Урочн.полож./завдяки ж тому, що вони не підновлялись вже 5-6 років, тепер залишилось 2-3", а в де яких місцях і зовсім знищена, провести шосе в попередній його цілком добрий стан зараз не можливо, бо для цього треба було б стільно заготовити і розвести камню, що це коштувало б мільярди карбованців.

Маючи на увазі необхідність найбільшої ощадности, а також негайности виконання ремонту в дальнійшому наміче ні лишень такі роботи, без яких шосе зовсім би не відповідалосвойому призначенню.

I. ямочний ремонт шосе. Для сплошної розсипки хоч би лишень в 0,01 саж.- і напротязі 500 в. понадобилось би 5000куб.саж камню, яких зараз заготовити не можна.треба буде зробити один ямочний ремонт. Для ямочного ремонту потрібно буде по 200 куб.саж. на У і на УІ дільниці. На УІ дільниці знайдеться камень ще старої заготовки, на У ж потрібно заготовити. Вартість одного куба по цінам 1920 року 250000 карб. таким чином,,

I/ на заготовку камня треба 250000 х 200=50 000.000 к.

II. Заготовка дров.

Для укатки паровими катками 400 куб.саж. шебню потрібні дрова.На 1 куб.саж. торстви витрачається 15 пуд. дров а на 400 куб.саж.-15х400= 6.000 або 20.куб.саж. крім того, дрова ще необхідні для опалу будок та инших жилих будинків. Остання потреба підраховується 50 куб.саж.; всього треба 70 куб.саж.Коштовність 1-го куб.дров була в кінці 1920 р. 150.000 карб.,приймаючи цю ціну і зараз,будем мати,що на дрова потрібно 150000 карб х 70 = 10500000 карб:/2/.

III. Ремонт мостів капитальний.

На одну версту шосе приходиться 2,7 саж.мостів на 500 в

/ У і УІд/ 2,7 х 500= 1350 саж.

В кінці 1920 року було зіпсовано 20% від загальної довжини мостів; можно гадати що половина ремонту зроблена при большовиках, залишається ще від ремонтувати 10%, або 135 саж..вартість цілковитого востановлення 1-і пог. саж. моста була детально підрахована в осени 1920 року і определилась пересічно в 1.875.000 карб..Припустимо що що відновляться будут не всі части зіпсованих мостів, а лише на половину, тоді ремонт 1 пог. саж. буде коштувати 800.000 карб., а ввесь ремонт буде ровняться 800.000 х 135= 108.000.000 карб. /3/

ІУ. Біжучийремон всіх мостів.

На біжкчий ремонт всіх мостів, згідно даних Начальником 5-і дільниці, треба на дільницю 100 куб.фут.дерева по 1500 карб. за фут. всього на 1500.000 карб. а на дві дільниці 1500.000 кар. х 2 = 3.000.000карб.,на теслярів 3·000.000 карб. а всього 6.000.000 карб. /4/.

У Ремонт вартових будок.

Вартових будок на двух дільницях 45 штук ремонт кожної з них буде коштувати по данним 1920 року 50000 карб. на ремонт всіх будок треба 50000 х 45 = 2.250000 карб./5/

УІ Заготовка коней.

В осени 1920 року комісія від Міністерства Шляхів з участью представника державного Контролю определила по акту 4-го листопаду 1920 року кількість коней для 5-і дільниці - 22, також приблизно число мусіло б бути і на 6-й дільниці, а всього до 40 коней. Одначе перші місяці зробити цього не можливо і треба обмежитися найменшою кількостю , необхідно при дільниці для об"їзду і догляду. Всього треба заготовити шість коней,наше потрібно, рахувати по 1000000 кар. на коня- 1000000 х 6= 6000000 кар. /6/ Таким чином,на невідкладні роботи та заготівки необхідно: 50000000+10.500.000+108000000, 6000000+2.250.000 , 6000000 = 182.750000 к

П Е Р С О Н А Л.

На У дільниці в кінці 1920 року було 106 службовців,

на 6-й - 112, всього можна прийняти 200 службовців
Пересічна платня на місяць/провізорично/ 30.000.Карб.
Таким чином, на службовців потрібно що місячно на 500 в.
шосе не меньш 6.000.000 кар.

Даклавши про вишезазначене, прохаю зробити розпоряджения Фінансовому Департаменту про включення необхідних на шосе сум в майбутній найблизчий кошторис Міністерства Шляхів, шоб шосе неопенилось буз готівки в той мент, коли в.них Явиться гостра потреба.

ДИРЕКТОР ДЕПАРТАМЕНТУ ІНЖЕНЕР ШОВГЕНІВ

З оригіналом згідно
Начальник Канцелярії

261

Звіт ч. 6.

Військові

на 16/V 921 р.

На Волині є такі військові частини:

1) 44 стр. дивізія — Штаб в Житомирі.

Дивізія складається з 3-х бригад: 1) Богунська — штаб в Полонному 2) Таращанська — штаб в Старокостянтинові (Маються відомості, що ця бригада має округу в [illegible]ник) і 3) Пластунська — штаб в Острополі.

В 44 дивізію ще в грудні влито рештки 19 дивізії потріпаної в боях з Булак-Балаховичем (штаб стояв в Овручі). Зараз в 44 дивізію вливається 41 дивізія (штаб стоїть в Радомишлі). Гарматні частини 44 д. з 3-4 дивізіонів розташовані в околицях Житомиру — Чуднів, Пулини.

2) Окрема кінна пограничня бригада — штаб стоїть в Заславі.

3) В складі Житомирської залоги змін не відбулось.

По відомостях отриманих з Волинського Губвоєнкомату військових їдоків досягає 64,000 осіб, з них 56 по фронтовій нормі, а решта по тиловій.

По фронтовій нормі дістають 44 дивізія, Кінна бригада, Школа червоних командирів, Батальон (Вохра).

По повітах військові їдоки поділяються так:

1) м. Житомир і повіт — 26,000 осіб.
2) Звягельський — 3 400 —
3) Овруцький — 3 600 —
5) Полонський } 20000
6) Старокостянтинівський

Комдів 44 – Дубовий – український комуніст, бувш. пор. російської армії

Наштадив 44 – Вкеоч[?] – Половцин[?] Генштабу – російської армії.

Начальник Особого Отдела Северо-западной пограничной полосы" (в Звягелі) – Турецький (псевдонім) бувш. старшина російської армії.

„Начальника Особого Отдела" в Пищеві (8-9 км. від Корця) Богатирів – бувш. старшина російської армії

„Начальник Особого Отдела" на Корецьких хуторах (1/2 в. від Корця) Орлов якийсь бувш. старшина. Ці[?] компетенти.

26/IV було видано наказ про господину[?] демобілізації командного складу, а 5/V наказ цей було скасовано.

В кінці квітня видано наказ про нормальну дислокацію червоних військ на Україні.

II Робота політичних організацій

Працюючи в Рівенському районі на протязі майже 2х місяців, я в перші-ж дні відкрив там агентів російських політичних організацій. Першими прибули туди представники Російської Паризької організації на чолі котрої стоїть Київський д-р Вахр[?] Столиновський, [illegible] В Рівному представники цеї організації видають російську газету „Волинське слово". В розмові з ними переконався, що вони тепер дуже прихильно поставились до українського питання і обіцяли в цій справі летючі спроби[?] на українській мові, але до сього часу нічого не помістили, не дивлячись на те, що Рівен. українець представник Т-ва „Просвіта" Гнатюк дав їм дуже багато

матеріалів
В другій половині квітня до Ревкому прибули представники Р.П.К. в Бердичові: Никонів, який став жити в Ревкому (обереж 9); і Семенів (полков), який часто виїзджає в район, але помешкання має в Ревкому. і Голомотюк, який мешкає в Сернах.
Вони з собою привезли велику кількість літератури переважно на українській мові, яку переправляють на той бік (зразки я представив до Політичної Інформації в кінці квітня). Цікаво те, що полков. Семенів веде також широку розвідчо-військову роботу на широкому полі України. Мені довелось бачити у одного з його агентів в Корці (Скальського) програму для зібрання військових відомостей, що там є і такі пункти: 1) які частини (число та чисельність) стоять в Звягелі, Житомирі, Бердичові, Козятині, Білій Церкві, Київі і т.и. 2) чи багато серед них козаків, 3) як відносяться козаки до не козачих частин, до комуністичних частин і до комуністів.

М.Вадюка

18/V 21 р
Рівне

Dubno, 4. 6. 21.

Dział Konfr. Nr 2
Nr 8. 16.

Meldunek sytuacyjny.

a/ Sytuacja za granicą:

b/ Sytuacja na pasie granicznym:

c/ Nastrój ludności:

Ludność obsadzająca m. Dubno i jego bliższe okolicy da się zasadniczo podzielić na trzy kategorye pod względem nastroju politycznego, jak również ich stosunek do państwowości polskiej, a mianowicie na: 1/ polacy 2/ rosyanie i 3/ ukraińcy

1/ Polacy: na ogół są dobrze usposobieni i prawicy stoją nie na niskim poziomie

2/ Rosyanie. Czują się zupełnie niezadowolnione lecz że oni jako byli panowie sytuacyi, teraz są pozbawieni stanowisk. Organizacyi nie mają.

i 3/ Ukraińcy są zorganizowani, ma tle ożywionej agitacyjnej i propagandowej

cuje „Osnówka" z oświadczeń Dost. Def. № 3" i Żandarmerji, prowadzona jest organizacja tajemnicza charakteru militarnego na czele z Pawlenko /bratem gen. Pawlenko ?/. kierunek polityczny której jest osiągnięcie terenu zakonodawczego Ukrainy. Szczegółowych danych nie posiada się.

d/ Najważniejsze zakłady wojskowe i cywilne.

[illegible]
Kier. Punktu Kontr. Nr 2

255

Місце постою, дня 7-VI-21

Розвідчий звіт ч. 1.

Мапа 1:200,000

Київська Військова Округа

44 стр. д. Штаб Житомир. 131 брг. штаб до 15-V лишався в Ст. Констянтинові, 19-V мав перейти до Хмельника. При штабі відділ пробовий. Командант бригади надалі Кеско. 391 п. п. до 12-V розположений був у Красилові, того ж дня висланий у рай. Заслава для втихомирення місцевих виступів. В боротьбі з ними мав ранених і забитих. 392 п. п. 14-V був у Кузьмині, 15-V перейшов до Кремінова. При полку відділ з 7 к. м. 394 п. п. з рай. Чуднова перейшов до Ст. Констянтинова, звідки через Ст. Констянтинів відійшов до Красилова.

24-V вимаршував в рай. Заслава 132 брг. в тому самому часі (перша пол. травня) знаходилася в рай. Ямпіль – Остропіль, штаб якої в Остропілі, частина відділів з Ямполя відійшла в напр. Б. Церкви.

24 стр. д. Штаб дивізії, тилові заклади, парк озброєння і політичні курси при дивізії дня 18-V створені були в Винниці, однак ціла дивізія мала вийти з цього району. Напрямок невідомий. По даним ... дивізію мала по 18-V відійти до пов. Літинського, Заславського, Ст. Констянтинівськ., Проскурівськ. і Каменецьк. вкупі з відділами 1 кін. корп. з метою ліквідації партизанських акцій і цілковитого привернення порядку. Квартирмейстер – 71 брг. 17-V

якобі вже прибули до Літина. По даним
власної розвідки — дивізія мае відійти в
напрямі південному, якобі до Ольгопільско-
го пов. районі [illegible] [illegible] [illegible].
Інтендатура — й варштати мундурові
24 піх. д. якобі в Жмеринці.

6 стр. д. Відділи 6[illegible] стр. д. 26-V прохо-
дили — через с. Никифорівку (не маю не знайду)
Брацлавського пов. По словах совітських
комісарів били до Білої Ц. (в [illegible])

1. Українськ. Совітський корпус Кінний

Штаб корпусу в д. 11-V мельдовано в
Литовцю, 18-V стверджено у Винниці (вл. розв.)
По непотвердженим остаточно відомостям має
перейти до Літина. Вл. розвідка повідомляє
про склад корпусу: 8 кін. див. Червоного Каза-
цтва кін. див. Котовського і 12 кін. див. Червоного
Козацтва. Ця остання дивізія була би
ідентичною з мельдованою попередньо 3-ю
сводною кін. див. Не остаточно не стверджено,
правдоподібно ж про 8 ніг 12 кін. див. котра
попередньо входила в склад корпусу і бу-
розв'язана — у наслідок реорганізації в рай.
Балти, 10-V стверджено бул у козацький
10 полк кінний (1 к. д.) Командант корпусу
Примаков

8 кін. див. Штаб її 2-V прибув до Вин-
ниці, 19-V до Гайсина — (вл. розв.) Інтенда-
тура — 8 кін. д. якобі в Жмеринці

Див. кінноти Котовського, по попередн[ім]
мельдункам одійшла в напрямі східньому
(мельд. [illegible]) 18-V в Вінниці стверджено
штаб кінної дивізії (Котовського?) правдопо-
дібно мав відійти в напр. Літина —
Ст. Костянтинов — дивізія складається

в сей час тільки з 3х полків, правдоподібно в стадії реорганізації (окремі бригади — що дивізії, як більшовики віддають до розпорядження команди військ пограничної охорони В.Ч.К.). До 18-V один полк був у с. Зарванці, другий у с. Якушинці (на рах. од Винниці), третій у Винниці. 18-V ціла дивізія вийшла в напрямі на Літин. Один полк — 500 шаб. 10 к.м. і 6 гармат в складі 3х дивізіонів по 2 ескадрони — 22-V прибув до Красилова, звідки 24-V відійшов у рай. Заслава. Стан численний див. — 2000 шаб. Одяг і харчі кепські, часто грабують у людності. В дивізії переважають охотники, настрій бойовий.

III. **1 Кінна Армія.** — В пол. квітня 1 Кін. арм. відійшла з Катеринодарського рай. дислокації на Дон і Кубань. 20-V вийшло з Катеринослава постачання штабу армії. 1 Кін. армія якоби цілковито відійшла з рай. Зайцевого, також 6 Кін. див. відійшли з рай. Кривий Ріг — Софіївка на Кубань. (вл. розв. і мельд. агент.) В Катеринославі лишилась на рай. тільки бригада особого призначення, 14 брига. В.Ч.К. — 2000 баг., 400 шаб. 11 к.м., дрібні відділи „Вчк", що повинні спр. охорону — зле озброєні і одягн. Там же лишився 1 див. пол. арт. 1 Кін. арм. й рухомі арт. варштати.

IV. **Демобілізація** (підст. в. розв.) Перехвачена депеша зі штабу К.В.О. за числ. 716/5122 яка містить розпорядження

268

для залізничої влади — відмісно транспортової розпорядження для перевозки відпуску річників 1894
Розпорядження в вимогах приготувати вагони
для: 24 стр. д. на ст. Вінниця для 574 мод. на 18-V
25 стр. д. на ст. Біла Ц. для 848 мод. на 16-V
41 окр. бр. на ст. [illegible] для 520 мод. на 20-V
44 стр. д. на ст. Бердичів — Ст. Константинів — Житомир для 769 мод. на 20-V
45 стр. д. на ст. Умань для 620 мод. на 21
51 стр. д. на ст. Одеса для 1899 мод. на 16-V і для 1604 мод. на 18-V
58 стр. д. ст. Корсунь для 675 мод. на 21-V
60 стр. д. на ст. Кодима для 1641 мод.
1 кін. корп. на ст. [illegible] 22-V
ст. і Оратово для 510 мод. на 20-V
Відд. кін. бригад на ст. Коростень для 37 мод. на 2?-V

Тмр

Мобілізація. У Томськ. губ. оголошена мобілізація рок. від 18-25. Результати слабі, з огляду на що радянська влада переводить вербунок добровольців до міліції. Завербованих потім долучають до кадрів, як це мало місце в Кремлі, де відділ міліції — 800 чол. був роззброєний і втілений до військової формації.
На терені Х.В.О. переводиться реєстрація від 16-25 рок. Мобілізація переводиться стало при допомозі карних відділів

Тмр

Панцпотяги. 28-V зі Жмеринки виїхало 6 панц.: 1 до Могилева-Под., 1 до Ярмолинець, 1 — ст. Гречани, 2 — Волочиськ,

269

1 в невідомому напрямі. Панцирки нові посадились[?] по "Кадм 3".

11-V Зі ст. Вінниця вийшов панцерний потяг ч. 74 (м. "Озолінс". Складається з льокомотива и 2 вагонів панцерних по 4 К.М. на кожному. 19-V потяг той відійшов у напрямі Кам. Под.

На лінії Київ–Одеса в друг. полов. травня мандрували панцерники № 114, "Побідни [illegible]" № 34, "Красноармієць" і "Солонка".

Тр. Транспорт. На лінії Жмеринка–Проскурів–Волочиськ и Проскурів–Камянець Под. руху особового немає. Курсують лише потяги військові й товарові транспорти. Залізничні лінії на Поділлю пильно вартуються. Мости обдротовані. Переїзди[?], через котрі проходять залізничні лінії підлягає розпорядженням військового стану. По залізничих лініях не вільно ходити по 24 год. по совіцькому часу.

Вз Військо. Штаб VI Армії має в найближчому часі перейти до Катеринослава. Туди ж перенесеной штаб Харк. Війск. Окр. Як охорона штабів у Катеринославі стаціонована буде бригада Інтернаціональна. На інституції й приватні помешкання зарекуровано вже в Катеринославі велику кількість помешкань (невід. поз. заклад.)

Др. До Одеси прибули якобі значні відділи війська зі Сибіру – Зоомод[?] і вогарм[?] совітського виробу.

Прибувший відділ вбраний одностайно в чорні ~~убрання~~ суконні плащі. Прибуття їх стоїть у звязку з розвоєм партизанської акції й мабуть передбачаємого вступу в Румунію

[illegible]

За згідність Малоботченко, пор.

М. Г. дня 8-VI-21.

Розвідчий звіт ч. 2.

Мапа 1:200000

Обсадження кордону.

В Кам'янці на П. і Проскурові ствержено існування районових команд охорони покордонної і раб. „особотделов". Внутрішня організація Особ. Отд. є така: відділ секретно-оперативний, політичний (політ бюро) і загальний (перший загальний). На чолі стоїть колегія що складається з Нач-ка Особ. Отд. і керуючих окремими відділами. Відділ секретно-оперативний складається з референтур, які обіймають комісари: 1) кордонної контролі, 2) контр. розвідки, 3) ревізій і арештів.

Кожний Особ. Отд. має 3-4 вивідовчих агентів, стільки ж цивільних, проводить працю розвідчо дефензивну, як і офензивну та політичну.

При покордон. Особ. Отд. знаходиться відділ агітаційно освітній (агіт. культ. освіт-відділ), котрий керують агітацією на терені Поль- укр. совітської України. Відділ сей складається в Кам. под. виключно з українців галичан. Голова — Пшибишевський - поляк. Не ствержено ще чи існуючий у Ярмолинцях Особ. Отд. є команда району чи відтинку.

Особ. Пости (пастерунки) ствержені в Жванці, Куяві, Миньковцях, Гусятині, Сатанові.

В Кам'янці ствержений штаб 20 бриг. покордонної охорони. При штабі інтендатура, звязкова команда, відділ мотоциклів. При бригаді 2 гармати 3". Бригада посідає 1 особ. авто, 2 апар. Морзе і 2 апарати телефонічні. Звязок телефонічний до Миньковець, Куяв, Оринина, Жванця, Про-

скурова, Ярмолинця, Котагороду і Н. Ушиці.
Звязок телеграфічний до Проскурова – Винниці через Бар. Лінія на разі в ремонті не функціонує. По інформація червоноармейців 29 бригада утворена з жовнірів, виділених з 12, 23, 61 д. стр. комуністів. При штабі бригади, штаб кінного полку - мав відїхати до Києва.

25 башк. кінна бригада підтверджується її присутність на лінії Збруча

12 стр. д. - остаточно зреорганізована. Штабовий склад частинно відіслано до Винниці, частинно утворив у Проскурові команду району пограничної охорони. До Винниці відїхав т. зв. штаб тилу. В Роновці коло Проскурова лишилася звязкова команда і инженірно-технічний батальон. Дивізія зараз має носити назву пограничної стражи ім. тов. Петровского Військ В.Ч.К. України, окремі полки перетворені на батальони. До сего часу в Проскурові знаходиться штаб 102 п.п., в Кам. - 103 п.п., в Жмеринці - ствержений один батальон 107 п.п. Робітничо-селянська інспекція 12 д. - Винниця. Якісь дрібні відділи 12 стр. в рай. Літина в боротьбі з партизанами. В Проскурові команда якогось п.п. й один його батальон. Н докладно невідомий подавали, що 71, 72 і 76. Правдоподібно є то 76 п.п. 9 стр. д. призначений до розпорядження Відділ. Апровіз. К.В.О.

На пограничній лінії на півн. од Збруча ствердженні команди рай. в Шепетівці й Ізяславі. Пастирунок особ. Отд. на Горецьких хуторах. Штаб 30 кін. бриг. пограничної - Заслав.
9 с. Стороничі на зах. од Заслава в лісі

6 тяжких гармат, замаскованих гноями і тільки вартовані.

3в бр. „Днур" в перших числах травня мали виїхати до Чернигівської губ.

Запас. відділи. Харків – 1й Укр. Запас. полк (дані з поч. травня)

Організація цивільної влади. Во всіх повітах і волостях на відділи приступлено до організації губ. „Земельних отделов", котрі мають передовсім переводити поділ маєтків земельних і злучати можність до обробляння землі. До сего часу переважна більшість б. дідичних земель не оброблена. Рішаючий голос у справі поділу маєтків земель мають комітети незаможних селян.

Організація молоді. „Всеобуч" обіймає всіх хлопчиків від 16–18 рок. Інструкторами – червоні старшини, в окремих випадках вишколені спортсмени. Залізничники, учні технічних шкіл і т. ін. зв'язані в спеціяльні групування й вправляються окремо. Утворені команди районів, сотенних і готових. В Жмеринці команда 2го сотен. району. У Христинівці – команда готового рай. У справі „Всеобуча" підпрягають всі спортові організації й товариства. На свято „Всеобуча України", котре відбулося в квітні в Києві, Жмеринська організація вислала зразкову чоту і клюб ... в пішому полку.

В Камянці існує сильна скаутова організація, до котрої належить коло 1000 молоді. Утворені відділи національні, кожний відділ вправляється окремо. Молодь у віці 10–17 рок. Інструктори – червоні старшини. В відділах

велика користь і дисципліна, виховання на комуністичних засадах.

На цю організацію агітатори вказують, як на підставу майбутньої Червоної Армії. (промова тов. Пшибишевського, зав. агіт. культ. осв. відділу в Камянці)

Різне. До пов. Ч.К. в Камянці придiлено шерег осіб з вищою правничою освітою. Дані їм широкі вповноваження з тим лише, щоби не відступали від комуністичних засад.

За Відділ Пол. [illegible]

Розвідчий звіт до 14-VI-21

ч. 21 Львів.

Мапа 1:200000

Київська Військова Округа

Штаби 26 і 29 бригади в Камянці 10-VI
188 бат. 21ої бригади несе гарнізонову службу в Камянці, дві рота сего бат. повинні покордонну сторожу.
123 батал. - в м. Кузьмині 10-VI.
653 п. п. в перших числах червня прибув до с. Колубаєвці Кам. пов. Складається з татар та жидів.
5-VI прибув до с. Вишневцы полк. кінноти (в 300 шаб.) (з Проскурова (в л. розв.)

41 стр. д. В с. Зиньки Заславськ. пов. прибув малий відділ червоноармейців приналежних до 41 див., яка нібито 4-VI прибула на Волинь (непр. перев.) Червоноармейці свого відділу розповідають що полякам послано „наказ" від Сов. уряду звільнити Волинь по Буг, а коли би то не було виконано поляками, то білу армію проводитимуть офензиву.-

60 стр. д. По неперевірених відомостях решта сеї дивізії розформовуються.
179 арт. бриг. розбита в Ольгопольськ. пов. повстанцями (лист од уряд той бриг.)
На початку червня мало прибути в Камянецький рай. 60 транспортів війська (від урядов. Ком. Г. К.)
Червоноармейці, що приїздять у сей район питають мешканців „де є фронт".

Ріжні

Покордонна охорона над Збручем має в першій половині червня змінитися

і десь відтіля (чутки від урядовців більш. інституцій)

2-VI на ст. Камянців прихопило 2 гандарника (вл. розв)

В вечірньому часі в рай. залізниць Поділля ОД.Т.Ч.К. пильно перевіряються легітимації.

По відомостях з більшевицьких інституцій має на Поділлі в найближчих часах бути переведжена мобілізація від 18-45 років.

Свої формування з бесарабських уроженців більшевики називають румунськими повстанчеськими відділами. 5го червня один з сих відділів напав на румунську заставу в районі (Студениця) та вирізав 6 румунських жовнірів. Решта румун втікло. Се було причиною гарматного обстрілу зі сторони румун покордонної лінії в тому районі. З Ямполя совітські інституції на кілька днів евакувалися.

У більшевицьких частинах повідомляється про обмін нот між урядами радянської Вкраїни та Румунією. В радянській ноті протестується проти обстрілу кордону та нібито вимагається очистити від військ Бесарабію (відом. від вл. розв.-потр. перевірки).

У Камянецькому повіті оголошена відозва військової влади до селян, де останніх закликається допомогти знищити світовий капітал та полегчити сов. владі зліквідувати бандитизм.

Замітно постійне викачування харчових продуктів від селян.

Більшевики в Камянці, Дунаївцях, Ямполі знаходяться на поготові. Настрій

мають нервовий.

В останні дні інтенсивно поширюються політичні плітки серед населення. („Польща потребує допомоги більшовиків проти Німеччини", „Українські формації військові під керовництвом Петрушевича й Петлюри будуть проводити наступ на червоне військо з Румунії" і т. д.), які набирають хаотичного характеру.

В Камянці 6-VI заарештовані богатирька й 3-х старшин укр. армії за організацію повстанців.

Коло 10-VI має відбутись в Камянці селянський зїзд.

Цілий ряд більшевицьких частин доносить про поширення холери помежи в південно східній Росії.

При корпусних відділах більшевицьких існують „трійки", яким надано право робити смертні вироки.

Видано наказ, аби все польське населення, що мешкає в прикордонній смузі виселено у глибину краю.

Нач. [illegible] Кр[illegible]

Пор. [illegible]тачук